

MUZEJ SUVREMENE UMJETNOSTI - IZVJEŠĆE O RADU U 2012. GODINI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

- Tijekom 2012. godine za zbirke Muzeja je otkupljeno 11 radova:

- GRUBIĆ, Igor, *Mirkomuzej revolucionarnog nasljeđa*, 1995-1997, instalacija, kombinirana tehnika, promjenjive dimenzije, inv. br. MSU 6230;
- KESER, Ivana, *Local Global*, 1996., inv. br. MSU 6212;
- BARTOL (Indoš), Damir, *Šahtofon 3142*, 2011., INV. BR. MSU 6211;
- JURIĆ, Duje, *Bez naziva*, 2001., inv. br. MSU 6214;
- POLJAK, Renata, *Režija glumaca / Režija uvjerenja*, 2011., inv. br. MSU 6213;
- MARTEK, Vlado, *Skulptura samizdat*, 2012., 32 stranice, 10,5 x 16 x 1 cm, kombinirana tehnika/papir, edicija: 1/24, inv. br. MSU 6231;
- MARTEK, Vlado, *Skulptura samizdat*, 2012., 32 stranice, 10,5 x 16 x 1 cm, kombinirana tehnika/papir, edicija: 2/24, inv. br. MSU 6232;
- MARTEK, Vlado, *Skulptura samizdat*, 2012., 32 stranice, 10,5 x 16 x 1 cm, kombinirana tehnika/papir, edicija: 3/24, inv. br. MSU 6233;
- MARTEK, Vlado, *Skulptura samizdat*, 2012., 32 stranice, 10,5 x 16 x 1 cm, kombinirana tehnika/papir, edicija: 4/24, inv. br. MSU 6234;
- MARTEK, Vlado, *Skulptura samizdat*, 2012., 32 stranice, 10,5 x 16 x 1 cm, kombinirana tehnika/papir, edicija: 5/24, inv. br. MSU 6235;
- MARTEK, Vlado, *Skulptura samizdat*, 2012., 32 stranice, 10,5 x 16 x 1 cm, kombinirana tehnika/papir, edicija: 6/24, inv. br. MSU 6236.

1.2. Terensko istraživanje

- Kustosi muzeja tijekom cijele godine kontinuirano su pratili izložbe u muzejskim i galerijskim institucijama u zemlji i inozemstvu, te su posjećivali ateljee umjetnika:

- Posjeti ateljeima Vere Fisher, Stevana Luketića, Joška Eterovića, Predraga Todorovića i Petre Grozaj. Istraživanje, popisivanje i fotografiranje ostavštine Vojina

Bakića, skulptura na otvorenom u Gradskom muzeju Bjelovar, Umjetničkoj galeriji Dubrovnik, istraživanje u Arhivu HAZU Zagreb, Arhivu Jugoslavije Beograd, Gliptoteci HAZU, Dokumentacijskom odjelu Muzeja savremene umetnosti Beograd, Muzeju istorije Jugoslavije, Istorijskom muzeju, Narodnom muzeju i Vojnom muzeju u Beogradu. (Nataša Ivančević)

- Posjet ateljeu Dušana Džamonje, Joška Eterovića, Josipa Vanište, Stjepana Bukovine, ateljeima u Voćarskoj ulici. Izložba diplomanata Akademije likovnih umjetnosti. (Snježana Pintarić)
- Posjet ateljeu Silvija Vujičića vezano za pripremu izložbe u Zbirci Richter. Posjet atelju Koraljke Kovač vezano za koordinaciju njenog sudjelovanja na izložbi *Farbwelten – 3 Positionen aus den Donauländern* u galeriji „Ausstellungsbrücke“ u St. Pöltenu, Austrija. (Vesna Meštrić)
- Posjet ateljeima Ksenije Turčić radi darovanja rada: *Sunt lacrimae rerum* i Jadranke Mlinar: *Tomova gesta* (2000/2001). (Nada Beroš)

- U okviru pripremnih radova za retrospektivnu izložbu Vjenceslava Richtera (2015, MSU) istražena je arhivska građa (hemeroteka, katalozi, službena korespondencija) u Muzeju savremene umjetnosti (Beograd), Arhivu grada Beograda i Muzeji istorije Jugoslavije (Beograd).

- Terensko istraživanje i obrada ostavštine umjetnika Stjepana Bukovine. *Numen for use: Taft*, darovanje. Mario Kučera: *Vrt* (fotografska serija), darovanje. (Tihomir Milovac)

1.3. Darovanje

- Tijekom 2012. godine Muzeju je darovano 127 umjetnina:

- William Anthony, *Frolic*, 2006.; inv. br. MSU 6098;
- William Anthony, *Ensor Smiles*, 2005.; inv. br. MSU 6099;
- William Anthony, *Tojo*, 1999.; inv. br. MSU 6100;
- William Anthony, *News from Stalingrad*, 1999.; inv. br. MSU 6101;
- William Anthony, *Luger Rift off*, 1999.; inv. br. MSU 6102;
- William Anthony, *Arboreal Action*, 1999.; inv. br. MSU 6103;
- William Anthony, *Using his Head*, 1999.; inv. br. MSU 6104;
- William Anthony, *Stock Sock*, 1999.; inv. br. MSU 6105;
- William Anthony, *Adolph Descending*, 1999.; inv. br. MSU 6106;

- William Anthony, *Adolph Ascending*, 1999.; inv. br. MSU 6107;
- William Anthony, *Kraut come back*, 1999.; inv. br. MSU 6108;
- Stanko Jančić, *Eskalator, Tema A*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6109;
- Stanko Jančić, *Eskalator, Eskalator, Inverzija teme A*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6110;
- Stanko Jančić, *Finale verzije B + A - 2*, 1979.-1980 g.; inv. br. MSU 6111;
- Stanko Jančić, *Finale verzije A + B - 1*, 1979.-1980 g.; inv. br. MSU 6112;
- Stanko Jančić, *Mutacija A-3*, 1979.-1980 g.; inv. br. MSU 6113;
- Stanko Jančić, *Mutacija A-1*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6114;
- Stanko Jančić, *Mutacija B-1*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6115;
- Stanko Jančić, *Mutacija B-3*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6116;
- Stanko Jančić, *Mutacija B-2*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6117;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije B-2*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6118;
- Stanko Jančić, *Mutacija A-2*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6119;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije A-2*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6120;
- Stanko Jančić, *Finale inverzije A + B - 3*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6121;
- Stanko Jančić, *Finale inverzije B + A - 4*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6122;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije A -1*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6123;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije A -3*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6124;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije B -1*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6124;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije B -3*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6126;
- Dubravko Budić, *Crtež IX*, 1970 -1988., inv. br. MSU 6127;
- Dubravko Budić, *Crtež XIII*, 1970., inv. br. MSU 6128;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1974., inv. br. MSU 6129;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6130;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6131;
- Dubravko Budić, *Crtež LXXIV*, 1974., inv. br. MSU 6132;
- Dubravko Budić, *Crtež LV*, 1972., inv. br. MSU 6133;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6134;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6135;
- Dubravko Budić, *Crtež XXXIV*, 1970., inv. br. MSU 6136;
- Dubravko Budić, *Crtež LXXI*, 1974.(?), inv. br. MSU 6137;

- Dubravko Budić, *Crtež LVI*, 1972., inv. br. MSU 6138;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1972., inv. br. MSU 6139;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1973., inv. br. MSU 6140;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1972., inv. br. MSU 6141;
- Dubravko Budić, *Zaustavljeno u nizu*, 1973., inv. br. MSU 6142;
- Dubravko Budić, *Crtež XLII*, 1971., inv. br. MSU 6143;
- Dubravko Budić, *Rad br. VII*, 1969., inv. br. MSU 6144;
- Dubravko Budić, *Crtež LVII*, 1973., inv. br. MSU 6145;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1971., inv. br. MSU 6146;
- Dubravko Budić, *Crtež XII*, 1970., inv. br. MSU 6147;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1969., inv. br. MSU 6148;
- Dubravko Budić, *Rad br. XI*, 1969., inv. br. MSU 6149;
- Dubravko Budić, *Crtež IX*, 1970., inv. br. MSU 6150;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1972., inv. br. MSU 6151;
- Dubravko Budić, *Crtež LXXXI*, 1976., inv. br. MSU 6152;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1976., inv. br. MSU 6153;
- Dubravko Budić, *Tri Gracije*, 1976., inv. br. MSU 6154;
- Dubravko Budić, *Blizanci*, 1974., inv. br. MSU 6155;
- Dubravko Budić, *Crtež LIV*, 1972., inv. br. MSU 6156;
- Dubravko Budić, *Ekliptički hod*, 1972., inv. br. MSU 6157;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1971., inv. br. MSU 6158;
- Dubravko Budić, *Crtež XLIII*, 1971., inv. br. MSU 6159;
- Dubravko Budić, *Crtež XXXV*, 1979.(?), inv. br. MSU 6160;
- Dubravko Budić, *Crtež XLIV*, 1971., inv. br. MSU 6161;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1969., inv. br. MSU 6162;
- Dubravko Budić, *Crtež XXXVII*, 1968., inv. br. MSU 6163;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1969., inv. br. MSU 6164;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1969., inv. br. MSU 6165;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1969.(?), inv. br. MSU 6166;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1971., inv. br. MSU 6167;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1971., inv. br. MSU 6168;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6169;

- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968.,inv. br. MSU 6170;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968.,inv. br. MSU 6171;
- Dubravko Budić, *Rascijepljeno*, 1970.,inv. br. MSU 6172;
- Dubravko Budić, *Čisto 2*, 1970.,inv. br. MSU 6173;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.,inv. br. MSU 6174;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.,inv. br. MSU 6175;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.,inv. br. MSU 6176;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.,inv. br. MSU 6177;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.,inv. br. MSU 6178;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.(?),inv. br. MSU 6179;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.(?),inv. br. MSU 6180;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.(?),inv. br. MSU 6181;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6182;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6183;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6184;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6185;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6186;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6187;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6188;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6189;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6190;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6191;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6192;
- Jasenko Rasol, *Paris I*, 2000., inv.br.MSU 6193;
- Jasenko Rasol, *Paris VIII*, 2000., inv.br.MSU 6194;
- Jasenko Rasol, *Zagreb XII*, 2003., inv.br.MSU 6195;
- Jasenko Rasol, *Otsu X*, 2000., inv.br.MSU 6196;
- Jasenko Rasol, *Kyoto X*, 2000., inv.br.MSU 6197;
- Jasenko Rasol, *Paris IV*, 2000., inv.br.MSU 6198;
- Jasenko Rasol, *Rennes IV*, 2003., inv.br.MSU 6199;
- Jasenko Rasol, *Paris I*, 2000., inv.br.MSU 6200;
- Jasenko Rasol, *Paris I*, 2000., inv.br.MSU 6201;

- Jasenko Rasol, *Tokyo X*, 2000., inv.br.MSU 6202;
- Zoran Pavelić, *Knjiga za jednog umjetnika / Kožarića uvećati 200 puta*, 2010.-2011. g., inv. br. MSU 6203;
- Ivan Čižmek, *Ispune 3*, 1965.-2005.-2012. g., inv. br. MSU 6204;
- Stanko Jančić, *Kosa*, 2003., inv.br.MSU 6206;
- Stanko Jančić, *Akt na klupi*, 2003., inv.br.MSU 6207;
- Stanko Jančić, *Madame*, 2003., inv.br.MSU 6208;
- Stanko Jančić, *Sjedeći akt*, 2003., inv.br.MSU 6209;
- Stanko Jančić, *Ležeći akt*, 2003., inv.br.MSU 6210;
- Luiza Margan, *Izvan uloge / Outside the Role*, 2011. g.; inv. br. MSU 6215;
- Vera Fischer, *Cvijet 53*, 1970-74.; inv. br. MSU 6216;
- Vera Fischer, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6217;
- Vera Fischer, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6218;
- Vera Fischer, *Crvenokosa*, 1975.; inv. br. MSU 6219;
- Vera Fischer, *Ona voli grožđe*, inv. br. MSU 6220;
- Vera Fischer, *Oblici*, 1975.; inv. br. MSU 6221;
- Vera Fischer, *Sedam cvjetova*, 1976.; inv. br. MSU 6222;
- Vera Fischer, *Pasji život*, 1968-72.; inv. br. MSU 6223;
- Vera Fischer, *Pasji život*, 1968-72.; inv. br. MSU 6224;
- Vera Fischer, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6225;
- Vera Fischer, *Slika*, 1970.; inv. br. MSU 6226;
- Vera Fischer, *Nešto je crveno*, 1971.; inv. br. MSU 6227;
- Vera Fischer, *Crveno*, 1975.; inv. br. MSU 6228;
- Vera Fischer, *Proljeće u Novom Zagrebu*, 1978.; inv. br. MSU 6229.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Kustosi su tijekom godine redovito kontrolirali muzejske depoe, nove akvizicije preventivno su zaštićene beskiselinskim omotačima, surađivali s Odjelom zaštite građe i

muzejskim tehničarima, surađivali na zaštiti radova, pripremi radova za restauriranje, popravak i izlaganje u stalnom postavu i na izložbama, te prije i nakon posudbi.

- Otkupljeni i donirani radovi su preventivno zaštićeni omotavanjem beskiselinom omotačem (retex) te su smješteni u čuvaonice u kontrolirane mikroklimatske uvjete. Podaci o stanju i mjestu smještaja upisuju se u M++ program. Svakodnevno se kontrolira stanje relativne vlage i temperature u čuvaonicama i u izložbenim prostorijama. (Nataša Ivančević)

- Kako bi se zadovoljile osnove primarne zaštite radova na papiru osigurane su beskiselinke mape, beskiselinški papir i beskiselinški omoti u tri različite dimenzije za smještaj umjetničkih radova u svrhu zamjene oštećenih i dotrajalih zaštitnih omota i zaštite novih radova pristiglih u Zbirku crteža, grafika, plakata i radova na papiru. (Kristina Bonjeković Stojković)

- Preventivna zaštita radova Williama Anthonya – 11 crteža.
- Preventivna zaštita radova Dubravka Budića – 66 crteža.
- Preventivna zaštita radova Vere Fisher – 7 kolaža.
- Preventivna zaštita radova Stanka Jančića – 5 crteža.
- Preventivna zaštita rada Ivana Čižmeka – 1 grafika.
- Preventivna zaštita radova Zorana Pavelića – 2 samizdata.

Svi radovi zaštićeni su beskiselinom papirom, potom su smješteni u mape koje su pohranjene u ladičarima.

- U Zbirci fotografije preventivno su zaštićeni radovi Jasenka Rasola donirani MSU u sklopu programa *No fotografije*. Inv. brojevi spomenutih radova su: 6193, 6194, 6195, 6196, 6197, 6198, 6199, 6200, 6201, 6202. Preventivno su zaštićeni radovi Luize Margan *Izvan uloge* inv. br. MSU 6215 i Renate Poljak *Staging actors/staging beliefs* inv. br. MSU 6213 te rad Damira Bartola Indoša *Šahtofon* inv. br. MSU 6211 iz Zbirke medijske umjetnosti. (Leila Topić)

ARHIV TOŠO DABAC

Na poslovima preventivne zaštite radilo se na slijedećem:

- Fotografiska povećanja i povećanja na podlogama/kartonima (teme: većinom folklorni ciklus i more, formati- različiti), pohranjena su u beskiselinke uložnice i kutije, klasificirano po temama- 530 jedinica;

- Negativi su pohranjeni uz prijepis kataloških brojeva u nove beskiselinke uložnice i pohrana u kutije (uglavnom teme: Z - Zagreb, M - more, Bakić, R - reportažna fotografija,

Sum - suvremena umjetnost, F – folklor, BiH – stećci i kult. spomenici, lokaliteti - Bosna i Hercegovina) klasificirano po temama, većinom 6x6 negativi - 24.091 jedinica;

- Zaštićena su i pohranjena povećanja napravljena za izložbu *Tošo Dabac –(U) lice Zagreba*, 58 jedinica u depou MSU. Rečeni digitalni printovi su inventirani u računalni program M++;

- Nabavljan je materijal za preventivnu zaštitu foto građe (uložnice za negative i probna povećanja)

Sveukupno je 24.621 jedinica preventivno zaštićeno /sve: uz nadgled kustosica zbirke-većinski - Višnja Igrc (muzejska tehničarka) uz pomoć 2 volontera.

ZBIRKA VJENCESLAVA RICHTERA I NADE KAREŠ RICHTER

- U 2012. godini napravljena je revizija umjetničkih radova Zbirke Richter (188 umjetnina). Svi radovi su komisijski pregledani, te uz nadzor konzervatora-restauratora pregledani, fotografirani i preventivno zaštićeni. Popisano je i preventivno zaštićeno ukupno 1960 crteža i grafika Vjenceslava Richtera zatečenih u radnoj sobi umjentika, a vlasništvo su supruge Nade Kareš Richter.

2.3. Restauracija

- U redovitu djelatnost restauratorske radionice ulaze svakodnevni sitni popravci na djelima stalnog postava. Kvarovi su česti na eksponatima koji sadrže mehaničke i elektromehaničke komponente, a njihova trošnost posljedica je ugradnje nekvalitetnih dijelova ili spojnih elemenata od strane samih autora, često needuciranih za tehničku komponentu djela. Dio redovitih intervencija je također posvećen zamjenama opreme djela na papiru beskiselinskim podlogama.

- Fundus i Zbirke u pokretu:

- Srnec 010571 promijena elektromotora: adaptacija novog elektromotora (Crouzet Gorenje 617412) i ugradnja. Čišćenje. Foto. Izvješće.
- Srnec 221173 - Promjena elektromotora (crouzet, Gorenje 617412) uz adaptaciju osovine i načine montaže. Čišćenje. Foto. Izvješće.
- Koloman Novak inv. 1164 - male svj. orgulje - Adaptacija osovine, čišćenje, izrada novog nosača motora, kupnja i ugradnja novog elektromotora, popravak nosača osovina. Nabava folije, deterđenta i lopatice sa filcom. Demontaža stare folije i ostataka ljepljiva, obrada okvira prednjeg ekrana, ljepljenje folije, montaža u objekt.

- Martinis, bunar, dolijevanje klora i pH stabilizatora.
- S. Lahovski: 4255 (trostruki automodel sa šeširom); 4256 (automodel za ženski torzo). Razokviravanje, čišćenje stakla, promjena pozadine u beskiselinski karton, ulaganje u ukrasni okvir, čišćenje ukrasnog okvira.
- Kristina Leko: *Amerika*, čišćenje zamrljanih područja od krede u grubo, spužvom i gumicom. Dočišćavanje zamrljane krede električnom gumicom, retuš kredom.
- Vlasta Delimar: uviđaj o radu inv. br. 2954 (bez naziva) – dogovor oko postave i učvršćivanja ploče – vidi dokument od 25. 01. S potpisom L. Topić, Z. Bielen i V. Delimar.
- Srnc 1389 iz ZUP-a 061270 pregorio el. motor i žarulja. - Nabavka dijelova (žarulja, el. motor), demontaža, čišćenje. Adaptacija novog el.motora za pogon. Promjena električnih vodova i montaža dijelova. Nabava sistema vješanja za rad.

Povremene izložbe

- Konzervatorsko-restauratorska radionica također priprema djela koja se izlažu na povremenim izložbama u muzeju. Tako su izvedeni zahvati na radovima Dube Samolec te na djelima za izložbu THT- nagrade, a također i sortiranje i pakiranje djela, mahom na papiru izložbe *Socijalizam i modernost*. Obimni radovi su izvedeni na plakatima Borisa Bućana za izložbu *Le Lieu du Design* u Parizu, radovima Ivana Picelja za izložbu *Denise Rene* u Parizu.
- Konzervatorsko-restauratorski radovi su izvođeni i na djelima Miljenka Horvata i Antuna Motike čije su se izložbe odvijale u MSU. Izložba Ivana Kožarića u Parizu zahtjevala je također pripremu radova na papiru, a također i neke obimnije radove na skulpturama. Za izložbu *Claudie Bosse* izvedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na plakatima Borisa Bućana, Željka Jermana.
- Konzervatorsko-restauratorski radovi izvedeni su na slikama iz Zbirke Benko Horvat, a koje su bile predviđene za izložbu *Izidora Kršnjavog*.
- Manji potrebni zahvati izvedeni su i na slikama Marka Šušterčića predviđenim za izlaganje, a također i na slikama koje su posuđene Ustavnom sudu RH.
- Za predstojeću izložbu *Vojina Bakića* izvršen je pregled radova u privatnom vlesništvu i određen opis potrebnih konzervatorsko-restauratorskih radova.
- Na prostornoj skulpturi *Vjenceslava Richtera* izvedeni su slijedeći radovi: zavarivanje oštećenja, čišćenje, uklanjanje hrđe, kitanje, brušenje, premazivanje novim slojem boje.
- Predaja i pakiranje radova s izložbe *Socijalizam i modernost* (do 17. veljače):

- Šutej, inv br. 2015, *Prozirni crni mobil*, 1971. god., sitotisak, papir, celuloidna traka, metalne zakovice, 75,5 x 48 cm. Nabava vijaka, matica, podložnih pločica. Demontaža iz ukrasnog okvira, uklanjanje ljepljivih traka. Postavljanje novog načina vješanja – bušenje kapafiksa kroz zakovice, umetanje vijaka s maticama i podložnim pločicama na šest točki.
- Šutej, 2017. *Mobilna grafika-kocke*, 1971. sitotisak, papir, metalne zakovice 88 x 67 cm
- 2016. *Mobilna grafika*, 1971. Sitotisak, papir, metalne zakovice, 83 x 69 cm
- 2012. (1-4) *Bum-bum*, 1967. Sitotisak, papir, 57,7 x 77,7 cm. Demontaža iz ukrasnih okvira, podljepljivanje poderanih dijelova, umetanje novih osovina od vijaka, čišćenje površine, retuš oštećenja tiska, popravak ukrasnih okvira, zamjena poleđine i načina vješanja, montaža u ukrasne okvire.

THT izložba

- Duje Jurić: rad s oštećen prilikom izlaganja. Posjetioeci nepažnjom izgazili više od polovine izloženih grafika: suho čišćenje gumenim prahom i kaučuk gumicom, ravnanje. Postupak je ponavljan dva puta.

- Radovi na djelima za izložbu *Apstrakcija* u Klovićevim dvorima:

- J. Knifer, inv. 1462, popravak ukrasnog okvira;
- Lj. Ivančić, inv. 939, u donjem dijelu otpada boja – autor je zabijao čavle u lice slike. Podljepljivanje, kitanje oštećenja, retuš;
- V. Kristl, inv. 634, retuš mehaničkih oštećenja oslika;
- Lj. Ivančić, inv. 1811, popravak ukrasnog okvira;
- N. Gattin, inv. 2117, popravak ukrasnog okvira;
- J. Knifer, inv. 1091, retuš mehaničkih oštećenja oslika;
- J. Knifer, inv. 770, rub slike koja je kaširana na dašćicu se trusi – podljepljivanje.

Izložba Dube Sambolec (od 9. - 17. 07.)

- Izrada (popravak) zidne slike – stolac. *Two Times Oval*, 1997., inv. br. 4369;
- Restauracija lutaka od silikona – popunjavanje nezapunjenih i poderanih ramena. Izrada replika dvije lutke. *Interscape VI – Day*, 1996/1998., inv. br. 4368;
- Čišćenje dijelova od olova na eksponatima – drvo-olovo *Two Times Oval*, 1997., inv. br. 4369;

- Čišćenje rubnog željeza, zaštita sredstvom protiv hrđe i površina od gipsane žbuke i retuš istih na objektima gips-željezo-vosak *Interscape V*, 1994., inv. br. 4366;
- Čišćenje dijelova mesinga *Interscape VI – Night*, 1993/1996, inv. br. 4367;
- Krpanje-kitanje plohe od keramičkih pločica *Interscape VI – Day*, 1996/1998., inv. br. 4368.

- Radovi na plakatima za izložbu *Le Lieu du Design* u Parizu sklopu Hrvatskog Festivala u Francuskoj - plakati Borisa Bućana:

- Inv. br. 4455(1-6), *Anđeo na mom ramenu (S. Levi)*, 1998. plakat; sitotisak / papir 6 x (67,5 x 98); sastavljen: 202 x 196;
- Inv. br. 4507(1-6), *Swan Lake (Tchaikowsky)*, 1988., plakat; sitotisak / papir 6 x (97,5 x 68); sastavljen: 195 x 204;
- Inv. br. 4521(1-6), *Lado*, 1992., plakat; sitotisak / papir 6 x (65,5 x 95,5); sastavljen: 196 x 191;
- Inv. br. 4553(1-6), *Madać, Komentari*, 1985., plakat; sitotisak / papir 6 x (68 x 97,5); sastavljen: 204 x 195;
- Inv. br. 4568(1-6) *Der Rosen Kavalier*, 1986./1987., plakat; sitotisak / papir 6 x (98 x 68); sastavljen: 196 x 204;
- Inv. br. 4603(1-6) *1789 Bicentenaire de la Revolution francaise*, 1989., plakat; sitotisak / papir 6 x (67,5 x 97,5); sastavljen: 202 x 195;
- Inv. br. 4569(1-6) *Germania Tod in Berlin* (Heiner Müller), 1986., plakat; sitotisak / papir 6 x (67,5 x 97); sastavljen: 202 x 194;
- Inv. br. 4661(1-6) *Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ: Glazbeni doživljaji, Ivo Pogorelić klavir, 12. koncert u pretplati, sezona '85./'86. + koncert izvan pretplate, 1986.*, plakat; sitotisak / papir 6 x (68 x 98); sastavljen: 204 x 196;
- Inv. br. 4663(1-6) *Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ: Glazbeni doživljaji, 1., 2. i 3. koncert u pretplati, sezona '86/'87.* 1986., plakat; sitotisak / papir 6 x (68 x 97,5); sastavljen: 204 x 195;
- Inv. br. 4670(1-6) *Iz ciklusa „Pijanist“ (Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ: Glazbeni doživljaji, 14. koncert u pretplati, sezona '87./'88.)* 1988., plakat; sitotisak / papir 6 x (67,5 x 97,5); sastavljen: 202 x 195;

- Inv. br. 4665(1-6) *Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ: Glazbeni doživljaji, 7., 8. i 9. koncert u pretplati, sezona '86/'87.*; 1987., plakat; sitotisak / papir 6 x (68 x 97,5); sastavljen: 204 x 195;
- Inv. br. 4675(1-6) *Zagrebački simfoničari RTZ, Glazbeni doživljaji, 5. koncert u pretplati, sezona '88./ '89.*; 1988., plakat; sitotisak / papir, 6 x (67,5 x 97,5); sastavljen: 202 x 195;
- Inv. br. 4677(1-6) *Iz ciklusa „Pijanist“ (Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ: Glazbeni doživljaji, 7. koncert u pretplati + koncert poklon prijateljima, sezona '87./'88), 1988.*, plakat; sitotisak / papir, 6 x (67,5 x 97,5); sastavljen: 202 x 195;
- Inv. br. 4687(1-6) *Zagrebački simfoničari RTZ: Glazbeni doživljaji, 8. koncert u pretplati, sezona '88./ '89.*; 1989., plakat; sitotisak / papir, 6 x (66,5 x 98); sastavljen: 199 x 196;
- Inv. br. 4680(1-6) *Iz ciklusa „Pijanist“ (Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ: Glazbeni doživljaji, 6. koncert u pretplati, sezona '87./'88.)*, 1988., plakat; sitotisak / papir, 6 x (68 x 98,5); sastavljen: 204 x 197;
- Inv. br. 4697(1-6) *Iz ciklusa „Rat u orkestru“ (Zagrebački simfoničari i Zbor HRTV, Glazbeni doživljaji, 3. i 4. koncert u pretplati, sezona '90./'91.)*, 1990., plakat; sitotisak / papir, 6 x (66 x 96); sastavljen: 198 x 192;
- Inv. br. 4705(1-6) *Traviata (Verdi)*, 1982., plakat; sitotisak / papir, 6 x (68 x 98,5); sastavljen: 204 x 197;
- Inv. br. 4709(1-6) *Candide (Voltaire)*, 1983., plakat; sitotisak / papir, 6 x (67 x 97,5); sastavljen 201 x 195;
- Inv. br. 4706(1-6) *Lizistrata (Aristofan)*, 1982., plakat; sitotisak / papir, 6 x (68 x 97,5); sastavljen: 204 x 195;
- Inv. br. 4710(1-6) *29. Splitsko ljeto*, 1983., plakat; sitotisak / papir, 6 x (67,5 x 98); sastavljen: 202 x 196;
- Inv. br. 4711(1-6) *Nabucco (Verdi)*, 1983., plakat; sitotisak / papir, 6 x (67 x 97,5); sastavljen 201 x 195;
- Inv. br. 4729(1-6) *Otac (Strindberg)*, 1984., plakat; sitotisak / papir, 6 x (68 x 97,5); sastavljen: 204 x 195;
- Inv. br. 4720(1-6) *Žar ptica i Petruška (I. Stavinski)*, 1983., plakat; sitotisak / papir, 6 x (67,5 x 98); sastavljen: 202 x 196;

- Inv. br. 4736(1-6) *Đavo u selu* (Lhotka), 1986, plakat; sitotisk / papir, 6 x (67,5 x 97,5); sastavljen 202 x 195.

Radovi Ivana Picelja za izložbu u Parizu u Galeriji Denise Rene

- Uokvirivanje sljedećih radova na papiru:

- *CM-2-II* (mapa Oeuvre Programme No 1), 1966. Mapa – sitotisk/papir, 12x(65x50), MSU 1094(1-12);
- *Cyclophoria 2R*, 1970., kolaž/karton, 64x64 cm, vlasništvo Anja Picelj;
- *CM-43-I-CY*, 1970., kolaž/kapafiks, 70x70 cm, vlasništvo Anja Picelj.

- Konzervacija i restauracija djela iz vlasništva Anje Picelj-Kosak: *CM-12-II*, 1964.-66., print, zlatni listići/iverica, 102,5x102,5 cm.

- Čišćenje, zapunjavanje oštećenja metilceluloznim kitom, apliciranje imitacije zlatnih listića, retuš, lak: *CM-16*, 1966., print, zlatni listići/iverica, 102,5x102,5 cm.

- Čišćenje, zapunjavanje oštećenja metilceluloznim kitom, retuš, lazura.

Radovi na djelima za izložbu Antuna Motike

- Bilježnice – podljepljivanje:

- „ALBUM 34“, *Muzika svetla*, tinta u boji, olovka, tuš, krede u boji, flomaster / papir, 30 x 21 cm, inv. br. 6070;
- „ALBUM 35“, *Muzika svetla II*, olovka, tinta, flomaster, ugljen / papir, 29 x 20,2 cm, inv. br. 6078.

Konzervatorsko-restauratorski radovi na djelima za izložbu Miljenka Horvata:

- Demontaža iz okvira, čišćenje: *1961-I-3*, 1961. g. 51,2 x 61 cm, inv. br. 697.

- Čišćenje i doljepljivanje japan papira na sljedećim djelima:

- *Prirodne geometrije*, olovka na fotokopiji / pastel, pencil on xerox, 33 x 42 cm;
- *Bez naziva / Untitled*, 1974, pastel, olovka na fotokopiji / pastel, pencil on xerox, 6 x (21 x 20,5 cm);
- *Bez naziva / Untitled* 1974, olovka, pastel, tuš na fotokopiji / pencil, pastel, ink on xerox, 25,5 x 25,5 cm;
- *Geometrie naturelle: 10 triangles*, 1974, pastel na fotokopiji / pastel on xerox, 38 x 50cm, *Vacances*, 1974, kolaž / collage, 50x 37,5 cm;
- *Hommage a Cranach No3*, 1975, pastel na fotokopiji / pastel on xerox, 30,5 x 28 cm.

- Opremanje s japan papirom radova na papiru i podljepljivanje kolaža iz vlasništva obitelji za potrebe izlaganja na izložbi u MSU. Papirke - Horvat: *Kompozicija I – V*, 1971. g., sitotisak / papir, 54,3 x 72,5 - inv. br. 1559, 1560, 1561, 1562, 1563.

- Konzervatorsko-restauratorski radovi na djelima Ivana Kožarića za pariški bienale - na dolje navedenim djelima na papiru izvedeni su slijedeći konzervatorsko-restauratorski radovi: ravnjanje, suho čišćenje gumicom i kaučuk prahom, doljepljivanje japan papira u kutevima zbog vješanja:

- Inv. br. AK2800, 2805, 2804, 2798, 2791, 2796, 2803, 2812, 1797, 2799, 2792, 2795, 2785, 2784, 2801, *Puzzle*, 1969., gvaš/papir, 84 x 60 cm (15 kom);
- Inv. br. AK 2404, *Bez naslova*, 1980., tuš/papir 59 x 84 cm
- Inv. br. AK 3027, *Ispuhivanje energije*, 1977., akrilik/tekstil, 180 x 124 cm;
- Inv. br. AK 3037, *Tragična linija*, 1976., akrilik/tekstil, 138 x 170 cm;
- Inv. br. AK 1279, *Ispuhivanje energije*, 1977., akrilik/papir, 84 x 60 cm;
- Inv. br. AK 1271, *Ispuhivanje energije*, 1977., akrilik/papir, 42 x 30 cm;
- Inv. br. AK 1259, *Ispuhivanje energije*, 1977., akrilik/papir, 42 x 30 cm;
- Inv. br. AK 1260, *Ispuhivanje energije*, 1977., akrilik/papir, 42 x 30 cm;
- Inv. br. AK 1264, *Ispuhivanje energije*, 1977., akrilik/papir, 42 x 30 cm,
- Inv. br. AK 1268, *Ispuhivanje enrgije*, 1992., akrilik/papir, 42 x 30 cm;
- Inv. br. AK 1265, *Ispuhivanje energije*, 1977., akrilik/papir, 42 x 30 cm;
- Inv. br. AK 1266, *Ispuhivanje energije*, 1977., akrilik/papir, 42 x 30 cm;
- Inv. br. AK 629, *Linija*, 1970., zlatna boja/papir, 100 x 70 cm;
- Inv. br. AK 652, *Linija 1*, 1970., zlatna boja/papir, 100 x 70;
- Inv. br. AK 641, *Oblik*, 1970., zlatna boja/papir, 100 x 70;
- Inv. br. 648, *Glava djevojke*, 1971., zlatna boja/papir, 84 x 59,5;
- Inv.br. AK, 647, *Isječak rijeke*, 1972., zlatna boja i kolaž/papir, 84 x 59,5;
- Inv.br. AK 644, *Glava*, 1970-71., zlatna boja/papir, 87,5 x 70,5;
- Inv.br. AK 645, *Spomen na poplavu*, 1972-73., zlatna boja/papir, 84 x 59,5;
- Inv. br. MSU AK, 640, *Zlatna površina*, 1970., zlatna boja/papir, 100 x 70;
- Inv.br. MSU AK, 642, *Bez naslova*, 1970., zlatna boja/papir, 100 x 70;
- Inv. br. MSU AK, 638, *Glave*, 1971., zlatna boja/papir, 100 x 70;
- Inv. br. MSU AK 636, *Gužva*, 1970., zlatna boja/papir, 100 x 70;
- Inv. br. MSU AK 653, *Nebo, sunce, zemlja*, 1960., zlatna boja /papir.

- Na slijedećim skulpturama izvedeni su ovi konzervatorsko-restauratorski radovi: čišćenje gelovima po Wolbersovoj metodi, uklanjanje naknadnih intervencija, rekonstrukcija u oštećenjima podložnog sloja, rekonstrukcija oslika – zlatnom ili bijelom bojom:

- Inv. br. MSU AK 3634, *Oblik prostora*, 1964., bronca, 20 x 14 x 13;
- Inv. br. MSU AK 3167, *Bez naslova (deterđent)*, kartonska kutija s deterđentom, 1987., 24 x 18 x 5;
- Inv. br. MSU AK 218, *Oblik prostora*, 1962., gips, 17,5 x 18 x 17;
- Inv. br. MSU AK 493, *Sfera*, 1971., zlatna boja/plastika, h= 29,5 cm;
- Inv. br. MSU AK 131 *Glava*, 1966., bronca/bijela boja, h=22 cm;
- Inv. b.r MSU AK 463, *Oblik prostora XVIII*, 1965., gips, 25,4 x 11,9;
- Inv. br. MSU AK 335, *Oblik prostora 15 (arhitektura)*, 1964., gips, 28 x 25 x 24;
- Inv. br. MSU AK 215, *Oblik prostora (sjećanje na poplavu)*, 1964., gips, 14 x 17,5 x 16;
- Inv. br. MSU AK 3476, *Oblik prostora*, 1963., zlatna boja/drvo;
- Inv. br. MSU AK 3158, *Oblik prostora*, 1968., gips, 22 x 13,5 x 3,5;
- Inv. br. MSU AK 176, *Oblik prostora 20*, 1965., gips, 14 x 14 x 57;
- Inv. br. MSU AK 3526, *Oblik prostora*, 1979., gips, 22 x 17,5 x 17;
- Inv. br. MSU AK 262, *Oblik prostora*, 1964., plastika, 50 x 38 x 37;
- Inv. br. MSU AK 401, *Oblik prostora*, gips, 31,5 x 16 x 17,5;
- Inv. br. MSU AK 492, *Oblik prostora (Prizemljeno sunce)*, 1971., promjer 10 cm;
- Inv. br. MSU AK 464, *Oblik prostora XVIII*, 1965., bronca, h= 25;
- Inv. br. MSU AK 357, *Hladnjak/oblik prostora 10*, 1963., gips, 23 x 17x 15;
- Inv. br. MSU AK 210, *Oblik prostora*, 1966., gips, h=16.

- Konzervatorsko-restauratorski radvi na djelima za izložbu Claudie Bosse:

- Boris Bućan: inv. MSU 4720 (1-6), *Žar ptica*, krpanje poderotina, doljepljivanje podloga od japan papira zbog novog načina vješanja, čišćenje, ravnanje.
- Željko Jerman: inv. MSU 1945, *Moja godina*, 1977., 365 listova. Razokviravanje, pohrana s beskiselinskim papirom.
- Željko Jerman: inv. MSU 3269, *Moja godina II*, 1997., 365 listova. Lijepljenje na nove beskiselinske podloge, ravnanje, uokviravanje.

- Marija Ujević: inv. MSU 2196, *Meta*, 1979., 223 x 193 cm. Čišćenje, uklanjanje starih zakita i preslika, učvršćivanje pukotina i rekonstrukcija dijelova koji nedostaju poliesterskim kitom. Retuš pigmentima.

- Na slikama iz Zbirke Benko Horvat (izložba Kršnjavi) izvedeni su slijedeći konzervatorsko-restauratorski radovi: čišćenje gelovima po Wolbersu, kitanje oštećenja, retuš, zaštitni lak:

- BH U-21, M. Rački: *Dr. Isidor Kršnjavi*, ulje/platno, 81 x 100,5;
- BH U-59 M. Rački: *Rajska ruža*, ulje/platno, 76 x 100,5;
- BH U-57 M. Rački: *Prijelaz preko Stiksa*, ulje/platno, 75,5 x 100,5;
- BH U-125 I. Kršnjavi: *Portret*, ulje/platno, 72,8 x 57,5;
- BH U-9 I. Kršnjavi: *Vodopad kod Jajca*, ulje/karton, 25 x 31;
- BH U-56 I. Kršnjavi: *Barka*, 20,5 x 31,4;
- BH U-27 I. Kršnjavi: *Portret djevojke*, ulje/karton, 29 x 20.

Posudbe iz fundusa MSU

- Na slikama Marka Šušterčiča izvedeni su slijedeći konzervatorsko-restauratorski radovi: čišćenje kitanje u sloju podloge i boje, retuš, prenapinjanje i ravnanje platna na dvije slike

- Inv. br. 34, *Umivaonik*, 1952., ulje/karton 66,5 x 51,2;
- Inv. br. 2608, *Borba*, 1956., ulje/karton, 34 x 47,3;
- Inv. br. 300 *Večer*, ulje/platno, 43 x 55;
- Inv. br. 875 *Predstava*, 1962., ulje/platno, 35 x 50.

- Inv. br. 1099 Marijan Trepše: *Kartaš*, 1920.-1921., akvarel/papir, podljepljivanje, retuš.

- Inv. br 1994, Branko Vlahović: *Skulptura VII*, 1976., nehrđajući čelik, čišćenje, poliranje.

- Konzervatorsko-restauratorski radovi na djelima koja se dugoročno posuđuju Ustavnom sudu RH:

- Inv. br 1355 V. Gecan: *Vaza s gladiolom*, 1932., ulje/platno, 49 x 30;
- Inv. br. 97 V. Gecan: *Mrtva priroda (Gladiole)*, 1928., ulje/platno, 53,5 x 40,5.

- Za potrebe izložbe Josipa Seissela u vlastitoj je radionici restaurirano (podljepljivanje i čišćenje) 52 nacrti iz Donacije Silvane Seissel.

- Hrvatski restauratorski zavod – izvršena je restauracija slijedećih radova:

Sergije Glumac, inv. br.2844; Seissel Josip, inv. br.3019; Picelj Ivan, inv. br. 4282, 4267, 4270, 4141, 3019; izvršena je restauracija slijedećih radova; Bućan Boris, inv. br. 2967 (a), 2967 (b); Martek Vlado, inv.br 2353/ 6, 2353/ 5, 2353/ 2; Ivan Picelj, inv. br. 1189, 1133,

1188; Miljenko Horvat, inv.br. 1559; Miljenko Horvat, inv.br. 1560; Miljenko Horvat, inv.br. 1561; Miljenko Horvat, inv.br. 1562; Miljenko Horvat, inv.br. 1563; Boris Bučan, inv. br. 4587.

- Vanjski suradnici tijekom 2012. godine:

HRZ, odjel za papir i kožu: Majda Begić, Danijela Ratkajec i Sandra Juranić

Radovi na gumenim lutkama za izložbu Dube Sambolec: Alan Vlahov

Istražni radovi slojeva oslika: Prirodoslovno-kemijski laboratorij HRZ, izveo Domagoj Mudronja.

ATELJE KOŽARIĆ

- Restauracija (izvođači radova: restauratori MSU-a Zlatko Bielen i Mirta Pavić/ vanjski suradnik Marko Gašparić

- Restaurirani radovi prema inv. brojevima MSU A.K.:

Inv. br. AK 464, Inv.br. MSU AK 210, Inv.br. MSU AK 492, Inv.br. MSU AK 262 Inv.br. MSU AK 401 Inv.br. MSU AK 3158 Inv.br. MSU AK 463 Inv.br. MSU AK 335 Inv.br. MSU AK 215 Inv.br. MSU AK 218 Inv.br. MSU AK 493 Inv.br. MSU AK 3526, Inv. br. AK 124, Inv. br. AK 3181 Inv. br. AK 518.

ZBIRKA VJENCESLAVA RICHTERA I NADE KAREŠ RICHTER

- Izvršeni su konzervatorsko – restauratorski radovi na: msu ZR 146, Kocka, 2000., (željezo 100 x 100 x 100 cm); msu ZR 32, Nada – Zagreb., 1957. - 1999., (željezo, čelik, 242 x 120,5 x 64,5 cm).

- Restauratorsko konzervatorski radovi izvršeni su na šest nacrti i 8 crteža iz Arhiva Vjenceslava Richtera.

- Manji restauratorski radovi izvršeni su na četrnaest umjetničkih radova izlaganim na izložbi “Eksperimenti – izbor radova iz Zbirke Richter” koja je održana u Muzeju grada Šibenika i Zavičajnom muzeju u Slatini.

- U okviru projekta povremenih izložbi *SintArt 03* kupljeno je zaštitno staklo za potrebe izlaganja crteža.

- Prilikom revizije umjetničke građe koja se čuva u Zbirci Richter, komisija je konstatirala velik broj grafika i crteža Vjenceslava Richtera, a koji su vlasništvo gđe. Nade Kareš Richter. Ukupno je pregledano, popisano (naziv, tehnika, dimenzije, godina nastanka) i preventivno zaštićeno 1960 radova koji su pohranjeni u mape i postojeće drvene ladičare u radnoj sobi umjetnika. Napravljen je preliminarni odabir stotinjak radova kojima će biti proširena

donacija. Za potrebe obrade građe nabavljeni su zaštitni beskiselinški papir i rukavice za manipuliranje umjetninama.

2.4. Ostalo

ATELJE KOŽARIĆ

- Izrada ljestava za sigurniji pristup i manipulaciju djelima koja se nalaze na gornjoj etaži u prostoru Ateljea Kožarić.

ZBIRKA VJENCESLAVA RICHTERA I NADE KAREŠ RICHTER

Održavanje prostora i zbirke

- Kuća i izložbeni prostor redovito su održavani (materijalni troškovi, plin, struja, voda, odvoz otpada, telefon čuvanje i čišćenje objekta i sl.), a u cilju kvalitetnog održavanja izložbenog prostora i kuće sa okućnicom (Park skulptura) nastavljena je suradnja s tvrtkom ZA-RO, koja vodi brigu o izložbenom prostoru, parku skulptura, vanjskom prostoru objekta, održava travnate površine Parka skulptura i prostor natkrivene terase, redovito čisti krov i oluke i sanira manja oštećenja fasade prouzročena dotrajalošću materijala, kao i druge poslove prema potrebi. Uz navedeno izvršeni su sanacijski radovi prouzročeni puknućem vodovodne cijevi zbog dotrajalosti instalacija, sanirana je šteta na zidovima u izložbenim prostorima nastala zbog prodiranja vode u nekoliko navrata, servisiran je sustav centralnog grijanja, izvršeni su manji popravci na sustavu, te je postavljen termosta u izložbenom prostoru. Kao posljedica kapilarne vlage tokom godine kontinuirano su sanirani pojedini dijelovi zidova oštećenih vlagom u unutarnjem prostoru i na fasadi.

- Zgrada je osigurana/čuvana putem alarmnih uređaja tvrtke „Zagreb štit“ i svakodnevno putem tjelesne zaštite, a u dane kada je Zbirka otvorena za javnost srijeda/subota organizirano je čuvanje postava i stručno vodstvo putem Student servisa. U vrijeme povremene izložbe *SintArt 03 – Silvio Vujičić: Destrudo*, Zbirka je otvorena za javnost od utorka do subote. Tvrtka Fit-Al izvršila je redoviti godišnji pregled i servis protuprovalnog i protupožarnog alarmnog sustava, prilikom kojeg su uklonjeni manji nedostaci.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- U inventarnu knjigu MSU upisano je klasičnim načinom i računalno u bazi M++ 138 umjetničkih radova koji su kupljeni i darovani u 2012.:

- William Anthony, *Frolic*, 2006.; inv. br. MSU 6098;
- William Anthony, *Ensor Smiles*, 2005.; inv. br. MSU 6099;
- William Anthony, *Tojo*, 1999.; inv. br. MSU 6100;
- William Anthony, *News from Stalingrad*, 1999.; inv. br. MSU 6101;
- William Anthony, *Luger Rift off*, 1999.; inv. br. MSU 6102;
- William Anthony, *Arboreal Action*, 1999.; inv. br. MSU 6103;
- William Anthony, *Using his Head*, 1999.; inv. br. MSU 6104;
- William Anthony, *Stock Sock*, 1999.; inv. br. MSU 6105;
- William Anthony, *Adolph Descending*, 1999.; inv. br. MSU 6106;
- William Anthony, *Adolph Ascending*, 1999.; inv. br. MSU 6107;
- William Anthony, *Kraut come back*, 1999.; inv. br. MSU 6108;
- Stanko Jančić, *Eskalator, Tema A*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6109;
- Stanko Jančić, *Eskalator, Eskalator, Inverzija teme A*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6110;
- Stanko Jančić, *Finale verzije B + A – 2*, 1979.-1980 g.; inv. br. MSU 6111;
- Stanko Jančić, *Finale verzije A + B – 1*, 1979.-1980 g.; inv. br. MSU 6112;
- Stanko Jančić, *Mutacija A-3*, 1979.-1980 g.; inv. br. MSU 6113;
- Stanko Jančić, *Mutacija A-1*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6114;
- Stanko Jančić, *Mutacija B-1*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6115;
- Stanko Jančić, *Mutacija B-3*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6116;
- Stanko Jančić, *Mutacija B-2*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6117;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije B-2*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6118;
- Stanko Jančić, *Mutacija A-2*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6119;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije A-2*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6120;
- Stanko Jančić, *Finale inverzije A + B – 3*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6121;
- Stanko Jančić, *Finale inverzije B + A – 4*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6122;

- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije A -1*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6123;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije A -3*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6124;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije B -1*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6124;
- Stanko Jančić, *Mutacija inverzije B -3*, 1979.-1980. g.; inv. br. MSU 6126;
- Dubravko Budić, *Crtež IX*, 1970 -1988., inv. br. MSU 6127;
- Dubravko Budić, *Crtež XIII*, 1970., inv. br. MSU 6128;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1974., inv. br. MSU 6129;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6130;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6131;
- Dubravko Budić, *Crtež LXXIV*, 1974., inv. br. MSU 6132;
- Dubravko Budić, *Crtež LV*, 1972., inv. br. MSU 6133;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6134;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6135;
- Dubravko Budić, *Crtež XXXIV*, 1970., inv. br. MSU 6136;
- Dubravko Budić, *Crtež LXXI*, 1974.(?), inv. br. MSU 6137;
- Dubravko Budić, *Crtež LVI*, 1972., inv. br. MSU 6138;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1972., inv. br. MSU 6139;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1973., inv. br. MSU 6140;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1972., inv. br. MSU 6141;
- Dubravko Budić, *Zaustavljeno u nizu*, 1973., inv. br. MSU 6142;
- Dubravko Budić, *Crtež XLII*, 1971., inv. br. MSU 6143;
- Dubravko Budić, *Rad br. VII*, 1969., inv. br. MSU 6144;
- Dubravko Budić, *Crtež LVII*, 1973., inv. br. MSU 6145;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1971., inv. br. MSU 6146;
- Dubravko Budić, *Crtež XII*, 1970., inv. br. MSU 6147;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1969., inv. br. MSU 6148;
- Dubravko Budić, *Rad br. XI*, 1969., inv. br. MSU 6149;
- Dubravko Budić, *Crtež IX*, 1970., inv. br. MSU 6150;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1972., inv. br. MSU 6151;
- Dubravko Budić, *Crtež LXXXI*, 1976., inv. br. MSU 6152;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1976., inv. br. MSU 6153;
- Dubravko Budić, *Tri Gracije*, 1976., inv. br. MSU 6154;

- Dubravko Budić, *Blizanci*, 1974., inv. br. MSU 6155;
- Dubravko Budić, *Crtež LIV*, 1972., inv. br. MSU 6156;
- Dubravko Budić, *Ekliptički hod*, 1972., inv. br. MSU 6157;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1971., inv. br. MSU 6158;
- Dubravko Budić, *Crtež XLIII*, 1971., inv. br. MSU 6159;
- Dubravko Budić, *Crtež XXXV*, 1979.(?), inv. br. MSU 6160;
- Dubravko Budić, *Crtež XLIV*, 1971., inv. br. MSU 6161;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1969., inv. br. MSU 6162;
- Dubravko Budić, *Crtež XXXVII*, 1968., inv. br. MSU 6163;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1969., inv. br. MSU 6164;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1969., inv. br. MSU 6165;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1969.(?), inv. br. MSU 6166;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1971., inv. br. MSU 6167;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1971., inv. br. MSU 6168;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6169;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6170;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6171;
- Dubravko Budić, *Rascijepljeno*, 1970., inv. br. MSU 6172;
- Dubravko Budić, *Čisto 2*, 1970., inv. br. MSU 6173;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970., inv. br. MSU 6174;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970., inv. br. MSU 6175;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970., inv. br. MSU 6176;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970., inv. br. MSU 6177;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970., inv. br. MSU 6178;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.(?), inv. br. MSU 6179;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.(?), inv. br. MSU 6180;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, 1970.(?), inv. br. MSU 6181;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6182;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6183;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6184;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6185;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6186;

- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6187;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6188;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6189;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6190;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6191;
- Dubravko Budić, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6192;
- Jasenko Rasol, *Paris I*, 2000., inv.br.MSU 6193;
- Jasenko Rasol, *Paris VIII*, 2000., inv.br.MSU 6194;
- Jasenko Rasol, *Zagreb XII*, 2003., inv.br.MSU 6195;
- Jasenko Rasol, *Otsu X*, 2000., inv.br.MSU 6196;
- Jasenko Rasol, *Kyoto X*, 2000., inv.br.MSU 6197;
- Jasenko Rasol, *Paris IV*, 2000., inv.br.MSU 6198;
- Jasenko Rasol, *Rennes IV*, 2003., inv.br.MSU 6199;
- Jasenko Rasol, *Paris I*, 2000., inv.br.MSU 6200;
- Jasenko Rasol, *Paris I*, 2000., inv.br.MSU 6201;
- Jasenko Rasol, *Tokyo X*, 2000., inv.br.MSU 6202;
- Zoran Pavelić, *Knjiga za jednog umjetnika/Kožarića uvećati 200 puta*, 2010.-2011. g., inv. br. MSU 6203;
- Ivan Čižmek, *Ispune 3*, 1965.-2005.-2012. g., inv. br. MSU 6204;
- Stanko Jančić, *Kosa*, 2003., inv.br.MSU 6206;
- Stanko Jančić, *Akt na klupi*, 2003., inv.br.MSU 6207;
- Stanko Jančić, *Madame*, 2003., inv.br.MSU 6208;
- Stanko Jančić, *Sjedeći akt*, 2003., inv.br.MSU 6209;
- Stanko Jančić, *Ležeći akt*, 2003., inv.br.MSU 6210;
- Damir Bartol (Indoš), *Šahtofon 3142*, 2011., inv.br.MSU 6211;
- Ivana Keser, *Local Global*, 1996., inv. br. MSU 6212;
- Renata Poljak, *Režija glumaca / Režija uvjerenja*, 2011., inv. br. MSU 6213;
- Duje Jurić, *Bez naziva*, 2001., inv. br. MSU 6214;
- Luiza Margan, *Izvan uloge / Outside the Role*, 2011. g.; inv. br. MSU 6215;
- Vera Fischer, *Cvijet 53*, 1970-74.; inv. br. MSU 6216;
- Vera Fischer, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6217;
- Vera Fischer, *Bez naziva*, inv. br. MSU 6218;

- Vera Fischer, *Crvenokosa*, 1975.; inv. br. MSU 6219;
- Vera Fischer, *Ona voli grožđe*, inv. br. MSU 6220;
- Vera Fischer, *Oblici*, 1975.; inv. br. MSU 6221;
- Vera Fischer, *Sedam cvjetova*, 1976.; inv. br. MSU 6222;
- Vera Fischer, *Pasji život*, 1968-72.; inv. br. MSU 6223;
- Vera Fischer, *Pasji život*, 1968-72.; inv. br. MSU 6224;
- Vera Fischer, *Bez naziva*, 1968., inv. br. MSU 6225;
- Vera Fischer, *Slika*, 1970.; inv. br. MSU 6226;
- Vera Fischer, *Nešto je crveno*, 1971.; inv. br. MSU 6227;
- Vera Fischer, *Crveno*, 1975.; inv. br. MSU 6228;
- Vera Fischer, *Proljeće u Novom Zagrebu*, 1978.; inv. br. MSU 6229;
- Igor Grubić, *Mirkomuzej revolucionarnog nasljeđa*, 1995-1997, inv. br. MSU 6230;
- Vlado Martek, *Skulptura samizdat*, 2012., inv. br. MSU 6231;
- Vlado Martek, *Skulptura samizdat*, 2012., inv. br. MSU 6232;
- Vlado Martek, *Skulptura samizdat*, 2012., inv. br. MSU 6233;
- Vlado Martek, *Skulptura samizdat*, 2012., inv. br. MSU 6234;
- Vlado Martek, *Skulptura samizdat*, 2012., inv. br. MSU 6235;
- Vlado Martek, *Skulptura samizdat*, 2012., inv. br. MSU 6236.

ARHIV TOŠO DABAC

- U računalnom programu M++ inventirano je ukupno 3.500 jedinica (sve-negativi 6 x6). (D. Bilopavlović);
- ATD ima usustavljen program kopiranja (back up-a svih upisanih podataka Zbirke, radi sigurnosti pohrane fotograđe i ostalih podataka na sveučilišni računalni centar- „Srce“.

3.2. Katalog muzejskih predmeta

- Kustosi odjela zbirki katalogizirali su inventirane umjetnine i dopunjavali katalogizaciju u programu M++.

3.3. Fototeka

- Iz Zbirke skulptura snimljena su 246 rada s pripadajućim elementima i komponente u.tiff i.jpeg formatu. Snimke su za prikaz obrađene u Adobe Photoshop CS3 programu (obrađena snimki, unos metapodataka, pridruživanje – pripravnica Ana Škegro i Martina Vidas Butorac) te su pridružene zapisima u M++ bazi podataka.
- Iz Zbirke crteža, grafika, plakata i radova na papiru ukupno je fotografirano u visokoj rezoluciji 1142 djela, od kojih je 894 radova iz Donacije Antuna Motike.
- Za potrebe Pedagoškog odjela snimljena su i pohranjena u digitalnom obliku sva događanja u programu Edukacije te su za Audioteku snimljeni i pohranjeni zapisi programa Susret s umjetnicima, kustosima, snimanje predavanja i tribina, okruglih stolova i dr.
- Napravljena je fotografska dokumentacija svih izložbi i događanja u Muzeju.

ARHIV TOŠO DABAC

- Fotografski se dokumentiraju i čuvaju sva događanja vezana uz djelatnost Arhiva TD: postav i otvorenje izložbe *Tošo Dabac-(U)lice Zagreba*; postav izložbe na kojima je ATD sudjelovao: *Hrvatska fotografija okom Petera Knappa* u Parizu; izložba radova *Tragovima Toše Dabca* s foto radionica kao i predavanja manifestacije „4.dani fotografije ATD“; posjetitelji i vodstva u Zbirci, program Noći muzeja '12 u Arhivu TD kao i dokumentarnih fotografija prostora i rada Arhivu, stručnih putovanja i td. Pohranjivanje dokumentacije vrši se na CD nosačima i eksternim diskovima. (Marina Benažić)

3.5. Videoteka

- Audio vizualni odjel dokumentira i arhivira sve aktivnosti Muzeja suvremene umjetnosti (izložbe, predavanja, seminari, pedagoška djelatnost...), te priprema za prezentiranje vizualnu dokumentaciju svih muzejskih odjela. Zajedno s Odjelom dokumentacije i Odjelom marketinga, voditeljima Zbirke filma i videa i Zbirke medijske umjetnosti, podupire produkciju filmova i videoradova.
- Odjel izrađuje audiovizualni dokumentacijski materijal s godišnjom muzejskom produkcijom, te obrađuje muzejski fondus na digitalnim formatima za potrebe dokumentacije i reprodukcije. Prikupljena i producirana građa se stručno obrađuje, digitalizira i informatički katalogizira da bi bila dostupna korisnicima.

Tijekom 2012. godine snimljena su sljedeća muzejska zbivanja:

- postav izložbe Jasenka Rasola, NO Galerija;
- tribine, razgovori, predavanja i vodstva vezani uz izložbu *Socijalizam i modernost - Zašto se borimo socijalizma?*, *Razgovori o arhitekturi i urbanizmu: vizije budućnosti*, *Emancipatorske prakse*, stručno vodstvo izložbom *Socijalizam i modernost* jednog od autora izložbe Deana Duda, izlaganje dr. prof. Gorana Hudeca *Potočnikova Odiseja u svemiru*;
- otvorenje i postav izložbe talijanskih suvremenih umjetnika *Tišine gdje stvari napuštaju sebe*;
- program vezan uz obilježavanje Noći muzeja;
- postav i dodjela nagrada vezane uz izložbu *T-HTnagrada@msu.hr*;
- postav izložbe Niklusa Troxler: *Slika i zvuk* u NO galeriji;
- postav izložbe i predavanja vezana uz izložbu *NOarhiv: deset razloga za digitalni arhiv konceptualne i neoavangardne umjetnosti* - predavanje *Tehnika narodu / tehnologija narodu! (studija slučaja: kinematografija u Vojvodini)*, predavanje Laurena Rassela –*Možemo li digitalizirati i online objaviti sadržaje naših povijesnih i budućih arhiva?*, predavanje Richarda M. Stallman - *Slobodno digitalno društvo*, predavanje Karola Radziszewskog - *Fantomska institucija i institucionalizacija arhiva*, Seminar Isabel Garcie Pérez de Arce;
- otvorenje i postav izložbe *L'amour du risque / Ljubav prema riziku*, performance X Event 2, 7 i okrugli stol Večer s Orlan;
- postav i predavanja vezana uz projekt „Video Vortex“, te montaža dokumentacije za VIMEO;
- dokumentiranje projekta Claudie Bosse / theatercombinat: Biografski krajolici Novog Zagreba, snimanje performancea i postava projekta;
- otvorenje izložbe Dube Sambolec: *Predmet bez dostojanstva*; snimanje postava izložbe;
- postav izložbe Antuna Motike: *Eksperimenti*; razgovor s Darkom Schneiderom uz izložbu: *Drugi pogled na eksperimentalnu djelatnost Antuna Motike*;
- izložba Miljenka Horvata: *Traganja*, snimanje postava izložbe;
- tematska šetnja uz izložbe Miljenka Horvata: *Traganja* i Antuna Motike: *Eksperimenti: Druga linija Jerka Denegrija*;
- multimedijalni performans *Trag / Trace / Spur*;
- otvorenje i postav izložbe Karima Rashida: *Ideologija ljepote*;

- susret s umjetnikom: Boris Bućan, Razgovor umjetnika, dizajnera i kičera povodom 30 godina ULUPUH-a, 1981.;
  - otvorenje i postav izložbe Toše Dabca: *(U)lice Zagreba* u sklopu 4. Dana fotografije ATD-a;
  - otvorenje i postav retrospektivne izložbe Mladena Stilinovića: *Nula iz vladanja*; stručno vodstvo Mladena Stilinovića;
  - program MSU3: naš treći rođendan u novoj zgradi; performans Božene Končić Badurine: *Predvorje* i Damira Bartola Indoša: *Šahtofonija „ni svi kraljevi ljudi...“*;
  - postav izložbe *Šikuti Machine* u MSU, prilikom otvorenja izveden je performance *Manjadura* koji snimljen.
- Nastavljen je rad na pregledavanju, popisivanju i sistematizaciji snimljenog materijala (xdcam, dv, dvd, eksterni hardovi).

3.6. Hemeroteka

- Tijekom 2012. godine prikupljeno je, obrađeno te pospremljeno (digitalni i papirnati oblik) 694 članka o djelatnosti MSU-a (izložbe, akcije, projekti, djelatnici...) Većim dijelom članci su prikupljeni putem Press Cuta, servisa za praćenje medija, a manjim dijelom pretraživanjem mrežnih stranica, kulturnih portala i vijesti.

- Animafest (4); Ante Peterlić, promocija knjige (1); Arhiv Picelj (2); Art kino (28); Art Pop Workshop (8); ATD 2012 (20); Atelje Kožarić (13); Avangadra u sjeni Jalte (1); Bakić (3); Bauhaus simpozij (5); BauNet (3); BauNet, Ivana tomljenović Meller (1); Boris Bućan, dućan (1); Bućan Pariz (8); Claudia Bosse (7); Croatie, la voici (4); critici (4); Dani europskog filma (10); Davor Matičević (1); digitalizacija ideja (10); Duba Sambolec (12); Dukat (2); Erste fragmenti (10); Eurokaz (28); Eurokaz Martinis (1); Experiment and Excellence / John Milton Cage in Russia (1); Ex-per-mus (1); Festival svjetskog kazališta (8); Filmske mutacije (2); FRAC (35); Frac 208 (19); Galeta - Cage (1); Ghost in Machine (6); Gorgona (2); ideje za plakat (11); Ispod sklopljenih očiju (1); Ivan Marušić Klif (1); Ja BIH (5); John Cage (1); Josipović domjenak (2); Karim Rashid (44); Kata mijatović (1); Kino Metropolis (2); Kino umjetnika (6); Kino umjetnika, Gladwell (1); Kogler (1); LAE (3); Lightning out for the Territories (6); Maković (1); Maljković, Richter (1); Maurizio Bortolotti (1); Međunarodni dan muzeja (3); međunarodni dan muzeja 2012 / Voda (7); Miljenko Horvat (12); Modni ormar 2012 (3); Motika (14); MSU (12); MSU / Animafest (1); msu / pedagoška / u fokusu

(1); MSU Arhiv (1); MSU dan mladih (2); MSU dućan (1); MSU Duško Ljuština (1); MSU Fijolić (1); MSU Lauba (2); MSU Maračić (1); MSU rođendan 2012 (10); MSU rođendani (2); MSU skejteri (1); MSU udžbenici (1); MSU ZUP (1); MSU-najava programam (1); Nataša Lušetić (2); Noć muzeja 2012 (27); pedagoška djelatnost (12); PFF 2012 (5); Picelj, Croatie, la voici (8); Ples (11); pop art radionice (3); predstava Large (1); PROMjene (3); Ptice / pedagoška djelatnost (1); Queer (2); radionica arhivi i kustoska praksa (1); Rasol (2); Richter u Šibeniku (2); Salon mladih (1); Sanja Iveković (2); Seissel (2); SFF (2); Siemens (1); Silvio Vujičić (3); Sisak / Mirta Pavić (1); site specific (1); Snježana Pintarić (1); Socijalizam (9); Socijalizam arhitektura (9); Socijalizam, Klovićevi dvori (1); Socijalizam, predavanje (1); Socijalizam, promocija (1); Socijalizam, radionica (1); Socijalizam, u fokusu (1); SOS DS (6); Stilinović (16); susret s umjetnikom (1); Šikuti Machine (5); Šutej (4); T-HT2012 (43); T-HT2013 (1); Tišina (15); tjedan suvremenog plesa (4); Tom Gotovac / digitizing ideas (1); Trag (1); Umjetnik na odmoru (15); Youngmasters / koncert ZUP (1); Zbirka Richter (1); ZFF2012 (9); ZGRAF (26)

ARHIV TOŠO DABAC

- Sakupljanje i pohranjivanje obavijesti i članaka u medijima (tisak, radio, televizija) o izložbama i akcijama vezanima uz Arhiv TD; kompletiranje i pohranjivanje obavijesti i članaka u medijima o Toši Dabcu i Arhivu TD iz ranijih godina koji su u hemerotecu nedostajali.

- Tijekom godine je prikupljeno 20 priloga/članaka u tiskanim medijima. (Marina Benažić, Ivna Jelčić)

3.8. Stručni arhiv

Arhiv Ivana Picelja

- Nakon preseljenja arhivske građe i knjižnice Ivana Picelja u muzej potkraj 2011., pripremljen je darovni ugovor između Anje Picelj-Kosak, donatorice i MSU. Darovni ugovor je potpisan 12. 4. 2012., u MSU, uz prisustvo medija.

- Vrlo obiman i iznimno vrijedan arhiv i knjižnicu Ivana Picelja koji su sačuvani netaknuti u obiteljskom stanu u Gajevoj 2B u Zagrebu, Anja Picelj-Kosak, kćer umjetnika, darovala je Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu. Arhivska građa obuhvaća fotodokumentaciju, pisma i korespondenciju poslovnog i privatnog karaktera, filmove, videotrake, CD i DVD, plakate i mape plakata, skice i radove, čestitke, osobne predmete i dokumente Ivana Picelja.

Knjižna se građa sastoji od kataloga samostalnih i grupnih izložbi, monografija, knjiga, stručnih časopisa i drugih publikacija.

- Prema darovnom ugovoru stručni će djelatnici MSU popisati i obraditi preuzetu arhivsku i knjižnu građu i pripremiti je da bude dostupna korisnicima. Arhiv i knjižnica Ivana Picelja biti će čuvani kao cjelina, smješteni u prostoru knjižnice MSU. Njihovo se otvaranje za javnost planira u 2014. godini.

Tijekom 2012. godine obrađivana je arhivska građa iz Arhiv Ivana Picelja:

- Sva arhivska građa doniranu muzeju u okviru Arhiva Ivana Picelja, sortirana je po temama i presložena u nove arhivske omote i kutije, te je sastavljen popis kutija i njihovog sadržaja.

- Inventirani su svi plakati iz Arhiva Ivana Picelja. presloženi po temama, pripremljen je popis plakata.

- Cjelinu unutar Arhiva koja se odnosi na veze i korespondenciju Ivana Picelja s Vladom Kristlom je skenirana, što je prema darovnom ugovoru bio prioritetni zadatak s obzirom da će Anja Picelj donirati skeniranu građu Filmskom muzeju u Berlinu koji čuva Arhiv Vlade Kristla.

- Napravljen je popis svih foto albume sa c/b i color fotografijama, kontakt kopijama, negativima i dijapozitivima iz Arhiva Ivana Picelja.

ZBIRKA VJENCESLAVA RICHTERA I NADE KAREŠ RICHTER

- Nastavljena je obrada arhivske građe Vjenceslava Richtera. Obradeno je sedam kutija arhivskog gradiva, i to pretežito rukopisne građe koja je tematski popisana, povezana s postojećim digitalnim zapisom, te preventivno zaštićena beskiselinskim papirom i pohranjena u 25 fascikala (ukupno 1350 komada). Na poslovima obrade arhivske građe angažirana je Marina Jurišić, vanjska suradnica i studentica povijesti umjetnosti.

DONACIJA SILVANE SEISSEL

- Za potrebe daljnje obrade tematskih cjelina vezanih za arhitektonsko stvaralaštvo Josipa Seissela nastavljen je rad na stručnom arhivu pregledom tiskovina i periodike (tematske cjeline – Zakladni blok, Pariški paviljon, Sveučilišni grad, Centralno groblje u Novom Sadu, Nikšić, Sveučilišni grad).

3.9. Ostalo

Rad s korisnicima

- Odjel dokumentacije bio je otvoren za stručnu javnost. Tijekom 2012. godine 42 korisnika je istraživalo arhivsku građu u studijskoj čitaonici MSU, a najčešće teme istraživanja bile su: Exat 51, Nove tendencije, Grupa Gorgona, Nova umjetnička praksa, Grupa šestorice autora, Muzički biennale u Zagrebu.

- Mnogi korisnici, prvenstveno iz inozemnih institucija, obraćali su se Odjelu dokumentacije e-poštom. Za njih je pripreman traženi stručni materijal, digitalne fotografije i informacije koje su im slane putem e-maila.

Nabava opreme

- Tijekom 2012. Odjel dokumentacije nabavio je oprema potrebnu za odvijanje tekuće djelatnosti: arhivske kutije u dva formata koje se koriste za pohranjivanje građe iz Arhiva Ivana Picelja i druge dokumentacije, te ostali potrošni arhivski i uredski materijal.

ARHIV TOŠO DABAC

- Sva se dokumentacija sistematski pohranjuje, radi se back up na eksterne diskove, fotodokumentacija i na CD nosače.

- U Excel programu se ažurira već popisani kompletan arhiv izlagačke djelatnosti Toše Dabca (katalozi-samostalnih i grupnih izložbi) od 1933. g. do danas. (Marina Benažić)

- Prikupljanje i pohrana stručnih i studentskih radova u nastajanju kojih je stručnom pomoći Arhiv TD surađivao- 1 stručni rad (Ofra Amihay-Text and the City), 2 studentska rada. (Marina Benažić)

- Prikupljen je i inventiran u Excel programu dokumantarni materijal vezan uz izložbe i događanja koje je tijekom godine Arhiv TD organizirao samostalno ili u suradnji s drugim muzejima i galerijama. (Marina Benažić)

- Tijekom godine u Knjizi ulaza MSU evidentirano je 193 ulaska umjetnina, u Knjizi izlaska 229 zapisa (247 komada), a u Knjizi pohrane 32 zapisa.

4. KNJIŽNICA

4.1.Nabava

- 2012. godine nabavljeno je 1010 publikacija (kupnjom, darom ili razmjenom), iz različitih područja suvremene i moderne umjetnosti.

- Kupnjom se nabavilo 27 knjiga, iz područja teorije i kritike suvremene umjetnosti, dizajna, likovnih monografija, fotografije, arhitekture, muzejskog managementa, itd.

- Nastavilo se sa obnovom pretplate na domaće i inozemne časopise, ukupno 10 pretplata na stručnu periodiku.

- Razmjena izdanja sa srodnim institucijama, muzejima i galerijama čini najveći obim građe, te su se na taj način pribavile 373 knjige, odnosno kataloga izložbi.

S obzirom na financijske mogućnosti slanja vlastitih muzejskih izdanja 2012. godine, knjižnica je poslala samo na 20 domaćih i inozemnih muzejskih adresa svoje kataloge.

Za knjižnicu MSU darovano je 274 knjige i kataloga, naročito voljom kustosa muzeja, umjetnika i teoretičara umjetnosti, koji surađuju sa muzejom.

- Za Zbirku rijetkih i starih izdanja knjižnice MSU (Rara) otkupila su se od gđe Zdravke Bašičević 3 kataloga umjetnika Dimitrija Bašičevića-Mangelosa iz 70-ih god. 20. stoljeća, u izdanju umjetnika.

- Uz dosadašnju međumuzejsku suradnju sa 180 institucija, knjižnica je sklopila uvjete razmjene sa novim partnerima: MOC AK (Museum of Contemporary Art in Krakow); Lentos Kunstmuseum Linz; MUDAM Luxembourg (Musée d'Art Moderne Grand-Duc Jean); MAK- Austrian Museum of Applied Arts (Wien); Künstlerverein Walkmühle, Wiesbaden.

Budući da je Muzej suvremene umjetnosti tijekom 2012. godine imao velik broj događanja (pedagoške radionice, izložbe, itd.), i muzejska kataloška produkcija bila je velika, tako da je muzej izdao 9 kataloga svojih izložbi.

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

- Do 31.12.2012. godine, u K++ bazi za obradu knjižnične građe nalazi se 14215 zapisa, potpuno razrađenih u obliku kataloškog zapisa, te pretraživih na web-stranici MSU-a. 2012. godine u knjižničnu bazu uneseno je 1010 jedinica građe, te obrada i u inventarnoj knjizi.

- Zbirka rijetkih izdanja (Rara) ima 190 upisa, a u 2012. godini potpuno su se kataloški obradile 40 jedinice, u to uključujući i inventarnu knjigu.

- Do sada se obradilo 1440 naslova stručne periodike, a u 2012 godini 26 naslova.

- Sveukupno do sada su se iz periodike upisala i obradila 1872 članka (analitika). 2012. godine obrađena su 252 članka.

4.3. Zaštita knjižnične građe

- 2012 nastavilo se s prevencijom i zaštitom osjetljive građe u Rari: umatanje u beskiselinski svileni papir i pohrana u beskiselinske kutije, te se takva građa spremala u za to namijenjen ormar za rijetku građu.
- Periodika se spremala u arhivske kutije, a nad starijim godištima se izvršilo otprašivanje prašine pomoću specijalnog usisavača za papirnu građu.

4.4. Služba i usluge za korisnike

- Knjižnica je otvorena za vanjske korisnike, uz prethodnu najavu e-mailom, s upitom o građi koju žele istraživati, a najkasnije za dva dana građa se dobiva na uvid, samo u prostorima čitaonice knjižnice.
- Po potrebi, može se koristiti usluga fotokopiranja knjiga, u skladu s propisima o autorskom pravu na umnažanje. Osim fotokopiranja, u dogovoru sa knjižničarem, dijelovi iz traženih publikacija mogu se skenirati, također po propisima o autorskom pravu.
- E-mailom se koristila usluga davanja stručnih informacija o nekoj temi ili problematici, te pomoć pri izradi bibliografije, a čime su se najviše koristili kustosi MSU.
- Tijekom 2012. godine uslugu knjižnice koristilo je 50 istraživača, različitih strukovnih profila, no najviše kustosi MSU, hrvatski i inozemni likovni teoretičari, pedagozi, profesori i studenti Filozofskog fakulteta ili Likovne akademije, te učenici likovnih usmjerenja.

4.5. Ostalo

- Kako je krajem 2011. godine izvršena primopredaja Arhiva i knjižnice Ivana Picelja, te se Ugovorom knjižnica MSU obvezala na obradu knjižne građe te donacije, 2012. godine započeo se rad na obradi publikacija u K++ bazi.

Knjižna građa u K++ bazi je odvojena od ostale građe knjižnice MSU u polju "oznaka knjige inventara", naziva "Arhiv Ivana Picelja".

- 2012. godine potpuno je obrađeno 991 publikacija (katalozi, knjige), od procijenjenih sveukupno oko 2000 publikacija.

5. STALNI POSTAV

5.2. Izmjene stalnog postava

Naziv: *Zbirke u pokretu*

Autori koncepta: Nada Beroš i Tihomir Milovac

Tijekom 2012. nastavljeno je s dinamičnim izmjenama radova u postava *Zbirki u pokretu*.

Izmješteni su radovi slijedećih umjetnika: Sanje Iveković, Ksenije Turčić, Andreje Kulunčić, Borisa Bućana, Chen Zhena, Lovre Artukovića, Milivoja Bijelića, Slavomir Drinković, Ante Rašića, Ksenije Kantoci, Koste Angeli Radovani, Radomira Damnjanovića Damnjana, Magdalene Pederin, Josipa Stošića, Marka Tadića, Željka Jermana, a postavljeni su radovi Stjepana Lahovskog, Ljube Ivančića, Dube Samolec, Borisa Bućana, Dragutina Trumbetaša i Zvezdane Fio.

Budući da u postavu ima više video instalacija i projekcija zamijenjene su istrošene žarulje na 6 projektoru te održavan veći broj televizora, media playera i projektoru.

Više djela je zbog nestabilnog i potrošnog materijala od kojih su napravljena tijekom godine restaurirano i obnavljano (Braco Dimitrijević, Mladen Stilinović, Aleksandar Srnec, Goran Petercol, Dalibor Martinis, Penezić i Rogina...).

Otvoren dućanski prostor za posebni projekt „Shopworks“ sa dizajniranim suvenirima s temom djela iz kolekcije Muzeja.

Izveden je međunarodni vizualno-plesno-glazbeni performans *Trag*.

U sklopu koncepta „Metakonceptualne vježbe“ koji predviđa gostovanje umjetnika sa svojim projektom ili izložbom unutar stalnog postava održane su dvije izložbe. Prva u sklopu edukativnog projekta *Zapisano u vodi* kada su osim postojećih djela Mirosława Bałke, Ivana Kožarića, Dalibora Martinisa, Magdalene Pederin, Vanje Radauša i Marka Tadića u postavu dodatno postavljena djela Ivana Ladislava Galete, Dana Okija, Tanje Dabo, Ksenije Turčić. Druga je bila izložba dizajna *Ideologija ljepote* Karima Rashida kojom je prigodom izloženo oko 35 dizajnerskih predmeta. Obje su izložbe bile integrirane u sve dijelove stalnog postava.

ATELJE KOŽARIĆ

- U Ateljeru Kožarić učestale su izmjene u rasporedu umjetnina i ostalih pripadajućih predmeta:

Naziv: Atelje Kožarić

Autor(i) likovnog postava: Ivan Kožarić, Radmila Iva Janković

Opseg (broj eksponata): 600

Površina u m² 10,30 m² X 8,54m²

Izložen kao integralni dio postava *Zbirki u pokretu* i izgled samog atelijera, u skladu s Kožarićevom mišlju o nikad uhvatljivoj prirodi umjetnosti i ateljeu kao laboratoriju za oživljavanje, povremeno se mijenja. Iz različitih poticaja (TV snimanja, radionice, posudbe, restauracija, događanja u ateljeu) predmeti u prostoru mijenjaju svoje mjesto i neko vrijeme ostaju tamo gdje su se zatekli. Povodom gostovanja dizajnera Karim Rashida, primjerice, u prednjem planu atelijera u ulaznom dijelu izdvojeni su Oblici prostora iz ranih 60ih godina koji su korespondirali pojedinim formama Rashidovog produkt dizajna. U sklopu programa „Laboratorij za oživljavanje“ koji se svake godine održava u ateljeru, 2012. je u prostoru atelijera kao kustos i umjetnik gostovao Vlado Martek izložbom „Paralela – susret Kožarića i Marteka“ kojom je svoja djela jukstaponirao pojedinim djelima iz fundusa atelijera poput primjerice Kožarićeve makete za skulpturu A.G.Matoša, tekstualnih grafika itd.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Zbirka skulpture

- Priprema i slanje podataka za preventivnu zaštitu Zbirke skulpture Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture i prirode (sve zbirke MSU su preventivno zaštićene u 2012.).
- Priprema, kontrola i nadopuna podataka za registraciju Zbirke skulpture kao kulturnog dobra, dodjeljivanje podbrojeva. Zbirka skulpture je registrirana kao kulturno dobro 2012.
- Iz Zbirke skulptura snimljena su 246 rada s pripadajućim elementima i komponente u.tiff i.jpeg formatu. Snimke su za prikaz obrađene u Adobe Photoshop CS3 programu (obrada snimki, unos metapodataka, pridruživanje – pripravnica Ana Škegro i Martina Vidas Butorac) te su pridružene zapisima u M++ bazi podataka.
- Pregled prilikom povrata 10 skulptura Šime Vulasa posuđenih za retrospektivu u Modernoj galeriji, upis u M++ u rubrici Izložbe.
- Pregled skulptura Branka Vlahovića, priprema dokumentacije, posudba 2 skulpture za retrospektivu, upis u M++ u rubrici Izložbe.
- Nadzor i priprema dokumentacije posudbi radova iz Zbirke skulptura (8 skulptura).

- Konzultacije s kustosicom Vesnom Subotić vezano za skulpture B. Vlahovića iz Zbirke skulptura Gliptoteke HAZU.
  - Inventiranje, M++ računalna obrada i katalogizacija novih akvizicija (inv. br. 6109-6126, 6221, 6222, 6230), te dodijeljivanje 86 podbrojeva komponentama i formiranje inventarnih omota radova iz zbirke skulpture.
  - Ažuriranje podataka o izlaganju radova, davanju građe na uvid i u svrhu reproduciranja (sekundarna dokumentacija).
- (Nataša Ivančević)

Zbirka crteža, grafika, plakata i radova na papiru

- Tijekom 2012. godine inventirano je ukupno 82 umjetničkih djela. Riječ je o novopristiglim radovima u Zbirku crteža, grafika, plakata i radova na papiru putem donacija i otkupa (William Anthony – od inv. br. 6098 do 6108 - crteži; Dubravko Budić – od inv. br. 6127 do 6192 – crteži, kolaži; Vera Fischer – od inv. br. 6623 do 6629 - kolaži; Stanko Jančić – od inv. br. 6206 do 6210 - crteži; Ivan Čižmek – inv. br. 6204 - grafika; Zoran Pavelić – inv. br. 6203 i 6084 - samizdati; Ivana Keser - inv. br. 6212 – umjetničke novine)

Svi navedeni radovi su pregledani, popisani (naziv rada, signature, napomene, dimenzije) i označeni inventarnim brojem. Svaki rad zaštićen je beskiselinskim papirom i smješten u ladičar. Obrada građe podrazumijevala je uobičajene muzeološke pristupe obrade predmeta; popisivanje u digitalne tablice, atribucija, datacija djela, mjerenje dimenzija, opis stanja, opis tehnike, dokumentacija izložbi, fotografiranje te upis u digitalnu bazu M++. Svi radovi upisani su u digitalnu bazu M++ i pridružena im je identifikacijska fotografija.

- Upućen je prijedlog Stručnom Vijeću za donošenje odluke o inventiranju plakata koji su zatečeni u MSU-u. Radi se o slijedećim skupinama plakata:

- Plakati dobiveni razmjenom i sporadično prikupljeni (razne izložbe)
- Plakati iz sitotiskare Studentskog centra
- Plakati Borisa Bućana

- Pregledan je cjelokupni sadržaj naveden pod točkama 2. i 3, pri čemu su selektirani oni plakati koji imaju određenu umjetničku, estetsku, kulturnopovijesnu vrijednost ili su značajni za kontekstualiziranje pojedinih razdoblja i opusa pojedinog autora. Izvršena je klasifikacija plakata tijekom koje su odvojeni plakati Borisa Bućana i smješteni u ladičare u depou br. 6, a odabrani plakati smješteni su zasebno u poseban sanduk.

Iz skupine br.3, plakati Borisa Bućana, do sada je popisano i obrađeno 58 plakata.

- Upisano je 720 radova iz donacije Antuna Motike iz digitalne tablice Excell u bazu M++ s osnovnim podacima (autor, naziv djela, godina nastanka, tehnika, dimenzije, signature i napomene) Obradeno je 894 fotografija i pridruženo kataloškim jedinicama u M++.

- Svim radovima iz donacije (1166 inventarnih jedinica) pridružena je identifikacijska fotografija u bazi.

(Kristina Bonjeković Stojković)

Zbirka slikarstva

- Inventiranje novih radova i njihova obrada u digitalnoj bazi podataka (M++): Duje Jurić (inv. br. 6214), Vera Fišer (inv. br. 6216-6220).

- Stručna obrada u digitalnoj bazi podataka (M++): upisivanje sekundarne dokumentacije za radove iz Zbirke slikarstva (vođenje evidencije o smještaju, izlaganju radova, utvrđivanje vrijednosti radova).

- Pripremni poslovi na pripremanju dokumentacije za Preventivnu zaštitu Zbirke slikarstva

- Poslovi pripremanja Zbirke slikarstva za registraciju zbirke kao kulturnog dobra te standardnim poslovima vezanim uz rad na zbirci (obrada građe i fotografiranje radova: 44 kom).

(Ivana Janković)

Zbirka Benko Horvat:

- Poslovi pripremanja Zbirke Benko Horvat za registraciju zbirke kao kulturnog dobra te standardnim poslovima vezanim uz rad na zbirci (fotografiranje radova: 411 kom, odabir radova za restauraciju s vanjskim suradnicama iz Radionice papira pri Hrvatskom restauratorskom zavodu: 5 kom, dogovori s web dizajnerom za izradu internet stranice Zbirke). (Ivana Janković)

Zbirka fotografije

- Pripremajući Zbirku fotografije za reviziju otvoreno je u programu M++ 365 podbrojeva za rad Željka Jermana *Moja godina I* (Inv br MSU 1945 (1-365)), 24 podbrojeva za rad *24 Mjesta za umjetnost A. Battiste Ilića* (inv. br. MSU 3969 (1-24)) 64 podbroja za rad Antuna Maračića *63 manipulacije sa 63 papira* (Inv. br. MSU 1926 (1-64)), 56 podbrojeva za rad Grupe OHO *Dokumentacija grupe OHO 1967.-1970.* (inv br. MSU 2032 (1-56)).

- Izvan projekta „Digitizing Ideas“ fotografirano je za Zbirku fotografija 152 fotografije koje su obrađene i uvrštene u M++. Skenirano je i obrađeno 390 fotografija iz Zbirke fotografija koje su uvrštene u M++.

(Leila Topić)

- Muzejska građa Zbirke Maurović, koja je predana Muzeju na čuvanje, a u vlasništvu je Grada Zagreba fotografirana je, upisana u M++ program i u tijeku je postupak stručne obrade.

ATELJE KOŽARIĆ

- U M++ programu obrađene su slijedeće mape crteža pod inventarnim brojevima: AK 914-965, AK 1025-1058, AK 1071-1099, AK 1575-1630, AK 1950-1981, AK 2832-2932. Ukupno 334 inv. jedinica.

DONACIJA SILVANE SEISSEL

- Tijekom 2012. godine završena je stručna obrada Donacije Silvane Seissel i materijal je predan Ministarstvu kulture za proces utvrđivanja statusa kulturnog dobra.

- Nastavljeni su radovi na temeljnoj dokumentaciji zbirke; snimljeno je 400 radova likovnog dijela donacije.

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

ATELJE KOŽARIĆ

- Arhivska građa Ateljea Kožarić koja je do sada u programu M++ obuhvaćena inv. brojevima AK 558, 3183, 3184, 3601 dijelom je razvrstana prema sadržaju građe: katalozi samostalnih izložaba, katalozi grupnih izložaba, katalozi drugih autora, korespodencija, beletristika, dokumenti itd.

- Za potrebe inventarnog programa M++ fotografirano je 172 crteža iz fundusa Ateljea Kožarić.

6.3. Revizija građe

- Izvršena je revizija Zbirke Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter i Donacija Silvane Seissel (članovi komisije: Nataša Ivančević, Ivana Kancir, Vesna Meštrić, Zlatko Bielen), te

je započela revizija Zbirke slikarstva. Utvrđuje se stanje umjetnina, dodjeljuju podbrojevi, omataju se beskiselinskim omotačima, raspoređuju na police i zapisuje mjesto smještaja. Svakodnevno se vodi zapisnik rada. (predsjednica komisije Nataša Ivančević, članovi: Ivana Janković, Vesna Meštrić)

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- U knjigu izlaska MSU upisano je ukupno 228 umjetnina:

- Moderna galerija, Zagreb (Galerija Adris, Rovinj), izložba *Oskar Herman*, (6 umjetnina)
- Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, izložba *Apstrakcija*, (23 umjetnine)
- Hrvatsko dizajnersko društvo, Zagreb, izložba Romana Cieslewicza (3 umjetnine)
- MUHKA, Antwerpen, retrospektivna izložba: *Jimmie Durham, A matter of Life and Death and Singing* (1 umjetnina)
- New Museum of Contemporary Art, New York, izložba *Ghosts in the Machine*, (6 umjetnina)
- Muzejsko galerijski centar - Palais de Tokyo, Pariz, izložba *Intenzivna bliskost*, (56 umjetnine)
- Projekt Claudia Bosse: „Dominant Powers. Što nam je činiti? Biografski krajolici Novog Zagreba“, (9 umjetnina)
- Muzej grada Šibenika, izložba *Eksperimenti - izbor radova iz Zbirke Richter* (14 umjetnina)
- Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, retrospektivna izložba Vatroslava Kuliša, (1 umjetnina)
- Umjetnička organizacija Grupa Kugla, Zagreb, izlaganje na festivalima: Festival vizualnog kazališta u Labinu,
- Zadar iz snova, Zoom festival, Rijeka, Art radionica Lazareti, Dubrovnik, IETM skup, Zagreb, (1 umjetnina)
- Moderna galerija, Zagreb, izložba *Vilko Gecan*, (4 umjetnine)
- Lentos Museum, Linz, izložba *Goli muškarac*, (1 umjetnina)
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, izložba *Kultura pušenja - od tabua do tabua*, (15 umjetnina)
- Galerija umjetnina, Split, izložba *Šime Perić* (3 umjetnine)

- Zavičajni muzej Slatina, Slatina, izložba *Eksperimenti - izbor radova iz Zbirke Richter* (12 umjetnina)
- Galerie Denise René, Pariz, izložba *Ivan Picelj - Programirani krugovi* (5 umjetnina)
- Le Lieu du Design en Île-de France, Pariz, izložba *Boris Bućan - Posters* (24 umjetnine)
- Hrvatski povijesni muzej, Zagreb, izložba *Isidor Kršnjavi ministar europskog duha* (8 umjetnina)
- Ludwig Museum - Museum of Contemporary Art, Budimpešta, izložba *The Freedom of Sound - John Cage behind the Iron Curtain*, (5 umjetnina)
- Tehnički muzej, Zagreb, izložba *Jezik elementa*, (2 umjetnine)
- Galerija umjetnina, Split, izložba *Jedan na jedan*, (1 umjetnina)
- Moderna galerija, Ljubljana, izložba *Marko Šuštarčić* (4 umjetnine)
- Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, izložba u Musee de la Chasse et de la Nature (1 umjetnina)

- U knjigu pohrane MSU upisano je 32 umjetnine.

- U knjigu ulaska MSU upisano je 193 umjetnine.

- Vođenje poslova posudbe umjetnina iz fundusa MSU drugim ustanovama na godinu dana radi ukrašavanja radnih prostora.

Obnovljeni su ugovori s 11 institucija:

- Gradski ured za financije (11 umjetnina);
- Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport (4 umjetnine);
- Gradska skupština grada Zagreba (37 umjetnina);
- Hrvatska narodna stranka (12 umjetnina),
- Ministarstvo kulture RH (4 umjetnine);
- Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija RH – Veleposlanstvo RH u Londonu (5 umjetnina);
- Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija RH – Veleposlanstvo RH u Parizu (20 umjetnina);
- Muzej grada Splita (2 umjetnine);
- Muzej hvarske baštine (1 umjetnina);
- Odvjetničko društvo Bogdanović, Dolički i partneri (3 umjetnine);
- Hrvatskog državnog Sabora (17 umjetnina);
- Vlada Republike Hrvatske (2 umjetnine);

- Hrvatski sabor (13 umjetnina),
- Srpsko nacionalno vijeće (4 umjetnine);
- Ustavni sud RH (3 umjetnine).

- Građa iz Odjela dokumentacije tijekom 2012. posuđivana je za izložbe:

- *Ghosts in the Machine*, New Museum, New York, srpanj – studeni 2012.,
- *Digitizing Ideas*, Moderna Galerija /MSU Metelkova, Ljubljana, travanj – rujan 2012.

ARHIV TOŠO DABAC

Posudbe:

- Fotografije Toše Dabca bile su izlagane na dvije samostalne izložbe van MSU/ATD: *Tošo Dabac- Put mora*, Dani fotografije - Foton u Makarskoj, 11 fotografija (28.11.-2.12. 2012.); *Tragovima Toše Dabca*, projektu Mediainscape u MMSU u Rijeci, video rad i 7 fotografija (22.11.-22.12. 2012.) i dvije grupne izložbe u zemlji i inozemstvu: *Hrvatska fotografija okom Petera Knappa* u Cité internationale des arts u Parizu, 21 fotografija (10.10.-27.11. 2012.) i *Kultura pušenja* u Gliptoteci HAZU, 15 fotografija (7.10.-11.11.2012.). (M. Benažić)

Davanje građe na uvid:

- Tijekom godine Zbirka ATD imala je 40 uvida u građu, za potrebe objava u stručnim publikacijama, knjigama, studentskim radovima i doktoratima kao i za potrebe dokumentarnih filmova, izložaba i objava u tisku.
- Studentski i stručni radovi: Ofra Amihay, znanstvenica, SAD (za rad *Text and the City*).
- Gabriela Lipić, studentica novinarstva (rad o T. Dabcu).
- Jadranka Vondarčuk, kustosica Muzeja Prigorje (narodna nošnja u Sesvetama).
- Korana Sutlić, novinarka časopisa Globus (teme - Ivan Vitić, Novakova ulica, zagrebačka Gradska kavana).
- Tomislav Brlek, urednik časopisa 15 dana (fotografije T. Dabca kao ilustracija temat izdanja).
- Filip Beusan, fotograf (za predavanje na temu putne fotografije u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu).
- Sonja Leboš, antropologinja (ilustracija knjige o Krešimirovom trgu).
- Marijan Sutlović, suradnik Etnografskog muzeja (za izložbu *Idemo na pivo*).
- Feđa Vukić, kustos izložbe u Gliptoteci HAZU (*Kultura pušenja*).

- Nataša Ivančević, kustosica MSU (izložba Vojina Bakića, projekt za 2013. god. i izložba s temom – otok Rab).
- Snježana Pintarić, kustosica MSU (izložba Miroslava Šuteja, projekt za 2013. god.).
- Iva Prosoli, kustosica MGZ (prezentacija Dabčevih fotografija u PP pregledu hrvatske fotografije na Photo Days u Rovinju i u Normandiji).
- S. Bijelić, uposlenik ZET-a (za monografiju ZET-a).
- Tončika Cukrov, MDC (fotografije vezane uz Ante Rocu).
- Sonja Jagar, Nikoprom (kalendar s Dabčevim fotografijama za 2013. god.).
- Francuski izdavač Maison d'Europe et d'Orient/ l'Espace d'un instant (za knjigu *Antologija dramske književnosti u Hrvatskoj*, francusko izdanje).
- Toni Bešlić, arhitekt (za znanstveni članak o Gubčevoj zvijezdi).
- Dubravka Kisić i Tamara Bjažić, arhitektice, kustosice Muzeja arhitekture HAZU (fotografije arhitekture - hrvatska moderna, s naglaskom na arhitektonska ostvarenja Ernesta Weissmanna).
- Sebastien Guillaume, pariški galerist (namjeravana izložba Toše Dabca u pariškoj galeriji Guillaume).
- Ivana Bago, Antonija Majača, kustosice izložbe skulptora Vojina Bakića u Meksiku.
- Kunstrans (projekt- croatianart link).
- Dana Budisavljević, redateljica (ilustracija Dabčevim fotografijama za igrani cjelovečernji film).
- Miljenko Brlečić, glumac, redatelj (za dokumentarni film o pjesniku V. Vidriću).
- Željko Sarić, autor filma *Povijest ugostiteljstva u Zagrebu*, Maria Ramas, autorica dokumentarnog filma o hrvatskoj balerini Miji Čorak Slavenskoj, projekt američkog sveučilišta UCLA.
- BBD-o za propagandna kampanju.
- Muamer Spahić, urednik izdavačke kuće Vrijeme-Zenica (za knjigu o stećcima u Bosni, realizacija / suradnja na projektu je u tijeku).
- Boris Krstinić, fotograf (knjiga s temom životinja).
- D. Šimičić, teoretičar suvremene umjetnosti (tema - Zagrebački muzički bijenale - fotografije T. Dabca).
- Hotel Dubrovnik (upit za otkup fotografija s motivima hotela Dubrovnik).
- Stručna pomoć prilikom istraživačkog rada u Arhivu TD znanstvenici iz SAD Ofri Amihay, u trajanju od mjesec i pol dana rada u Arhivu TD za rad Text and the City- stručna pomoć pri

upoznavanju s hrvatskom umjetničkom fotografskom scenom (posudba kataloga i stručne literature ne samo Dabčeve već i šireg spektra).

ATELJE KOŽARIĆ

Posudbe:

- Iz fundusa Ateljea Kožarić za potrebe predstavljanja djela Ivana Kožarića na Trijenalu u Parizu *Intense Proximity*, 19. 4. - 27. 8. 2012., kustos Okwui Enwesor posuđeno je 56 umjetnina.

Davanje na uvid:

- Cjelokupnog fundusa Ateljea Kožarić kustosici Patriziji Dander za potrebe pripremnih radova na retrospektivnoj izložbi u Haus der Kunst u Münchenu koja će se održati u lipnju 2013.

- Fotografija iz arhive i primarne dokumentacije fundusa Ateljea Kožarić za potrebe temata o Ivanu Kožariću koji je objavljen u časopisu *Afterall, A Journal of Art, Context and Enquiry*, Autumn/Winter 2012.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

- „Contemporary Art Market, Passion? Speculation?“, Karolyi Kastely, Fehervarcsurgo, Mađarska, 20.-21.04.2012., *The influence of corporate partnerships on Museum collection*, izlaganje Nataša Ivančević.

- „Collecting practices in East-European exhibition institutions – professional discussion“, organizacija Hungarian Contemporary Art Galleries Association, Budimpešta, 8.11.2012. izlaganje Nataša Ivančević.

- *Museum Design-Build Practice: International Initiatives*, kanadski muzeolog George Jacob, 25.01.12. MDC.

- Multimedijaska autorskoppravna radionica u KIC-u u organizaciji ULUPUH-a, predavač Stribor Jurčić, 23.2.12. (Nataša Ivančević)

- Izlaganje na znanstvenom skupu „Iso Kršnjavi -veliki utemeljitelj“ pod naslovom *Slike Ise Kršnjavoga iz Zbirke Benko Horvat u Muzeju suvremene umjetnosti*. Znanstveni skup je održan u prostoru Hrvatskog instituta za povijest, Opatička 10, Zagreb, u vremenu od 21. do 23. 11. 2012. (Ivana Janković)

- U okviru projekta „Digitizing Ideas“, na poziv iz Instituta za povijest umjetnosti Univerziteta u Parmi održala dva predavanja: *Muzej suvremene umjetnosti Zagreb – povijest MSU i projekt nove zgrade*, uz powerpoint prezentaciju i prikaz filma *MSU 2010-2011.* i *Međunarodni pokret Novih tendencija i veza sa Odjelom dokumentacije MSU*, uz powerpoint prezentaciju i prikaz filma o restauraciji radova NT u MSU. (Jadranka Vinterhalter)
- Leila Topić prezentirala je Zbirku Filma i videa MSU-a 15. 10. 2012. U Centru Pompidou u Parizu te je održala predavanje o vezama izvedbenih umjetnosti i dokumentacije na primjerima iz Zbirke MSU u Hotel Particuliere Montmartre 5.11. 2012. Obje prezentacije održane su u sklopu „Hrvatske sezone u Francuskoj“.
- U MDC-u 4.12. Leila Topić je održala predavanje *Ritam zbirke* o mijenama i dinamici otkupa unutar Zbirke filma i videa u sklopu projekta Lade Dražin Trbuljak i MDC-a „MUVI-muzeji-video-film festival“.
- Sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji o edukaciji u suvremenoj umjetnosti „It's All Mediating“, s izlaganjem *Fight for Each Head*, Helsinki; Muzej suvremene umjetnosti Kiasma, 29. i 30.5. 2012. Beč. (Nada Beroš)
- 22.10.-24.10. 2012. Sudjelovanje na „Umjetnost i kulturna edukacija“, međunarodnoj konferenciji u Beogradu u organizaciji Kulturnog centra Beograd i KulturKontakta Austria, izlaganje: *Bauk mainstreama kruži Balkanom*. (Nada Beroš)
- Sudjelovanje na 7. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske u Rijeci 13.11.2012.- 16.11.2012., s izlaganjem *Borba za svaku glavu* – u sekciji Partnerstvo unutar institucije. (Nada Beroš)
- Predavanje Snježana Pintarić, *Ateljei u muzejima*, Galerija Striegl u Sisku, 29.5. 2012.

ARHIV TOŠO DABAC

- PHOTODAYS u Rovinju, 1.-2.06.2012., prisustvovala predavanjima, izložbama. (M.Benažić, D. Bilopavlović Bedenik)
- Stručno putovanje u Graz, posjet u organizaciji MSU-a, razgled izložaba u Kunsthausu i Neue Galerie, -14.12.2012. (D. Bilopavlović Bedenik)

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Ivančević, Nataša // *Od žive baštine do digitalizacije ideja. Međunarodni dan muzeja 2011. u MSU*. Informatica museologica 42 (1-4) 2011., MDC (tiskano 2012. g.)
- Bonjeković Stojković, Kristina // Tekst u deplijanu izložbe „*Ideje za Plakat*“ – izbor iz Zbirke plakata MSU-a

- Vinterhalter, Jadranka // *Duba Sambolec, Predmet bez dostojanstva / Object without Dignity*, Donacija Dube Sambolec Muzeju suvremene umjetnosti Zagreb, izd. MSU Zagreb, 2012.
- Kancir, Ivana // *Lisje žuto, Josip Seissel u Novom Sadu*, DaNS Časopis za arhitekturu i urbanizam br. 76, Novi Sad, 2012.
- Janković, Radmila Iva // Predgovor katalogu *Made in Croatia*, 5. T-HT NAGRADA@MSU.HR, MSU Zagreb, 2012.
- Janković, Radmila Iva // Predgovor katalogu izložbe Miljenka Horvata Traganja, MSU Zagreb, 2012.
- Janković, Radmila Iva // Predgovor katalogu 52. Annale Poreč, Prizivanje prošlosti, srpanj 2012.
- Janković, Radmila Iva // *Pariški trijenale, kritički osvrt na izložbu i intervju s kustosom Okwui Enwesorom*, Kontura art magazin broj 117
- Beroš, Nada // *Die Wende in der Kunstvermittlung* u knjizi *Mapping Culture, Aspekte der Kulturvermittlung in Südosteuropa*, KulturKontakt Austria, Löcker; Beč, 2012, str. 45-59
- Beroš, Nada // *Voda*, uvodni tekst u knjižici muzejske edukativne akcije *Voda*
- Beroš, Nada // *Zapisano na vodi*, tekst u publikaciji istoimene izložbe u MSU, Zagreb
- Beroš, Nada // Mladen Stilinović, esej o radu Rječnik Bol uz skupnu izložbu *Verführung Freiheit*; *Kunst in Europa seit 1945*, Deutsches Historisches Museum, Berlin
- Beroš, Nada // *Boris Bučan, L'aristocrate à l'épreuve de la rue*, predgovor izložbi u *A lieu du design*, Paris, Beaux Arts editions

ARHIV TOŠO DABAC

- Benažić, Marina // "15 dana" ilustrirani časopis za umjetnost i kulturu, br. 1-2/2012.

6.8. Stručno usavršavanje

- Stručno putovanje u Graz, u Kunsthaus, na izložbe: *media.art.collecting - perspectives of a collection* i *Cittadellarte - Sharing Transformation*, te u Neue Galerie, na izložbe *Maria Lassnig – The Location Of Picture* i *Gardens in the Exosphere - Poems and Picture-Poems by Günter Brus* (Kristina Bonjeković Stojković, Nataša Ivančević, Ivana Janković, Jadranka Vinterhalter, Snježana Pintarić, Ivana Kancir).
- Sudjelovanje na 16. seminaru AKM - Arhivi, knjižnice, muzeji na temu *Materijalno i virtualno*, u Poreču, 27. 11. – 1. 12. 2012. Jadranka Vinterhalter, Ivana Kancir.

- Temeljem otvorenog natječaja koji je raspisala Maison des cultures du Monde, a posredstvom Francuskog instituta u Zagrebu, Leila Topić prijavila se na natječaj za seminar europskih kustosa (European Curators' Seminar) na koji je i izabrana, između šezdesetak kustosa iz Europske unije te zemalja koje čekaju priključenje istoj. Tema Seminara bila je *Suvremeni fenomeni u muzejima (Contemporary phenomena in museums)* te uloga muzeja suvremene umjetnosti u odnosu na druge tipove muzeja. Sukladno temi, tijekom boravka u Francuskoj, od 11.do 16. lipnja 2012. Leila Topić aktivno je sudjelovala u prezentacijama i popratnim diskusijama u sljedećim institucijama/izložbama: Izložbi Wima Delvoya u Louvru, u Parizu, izložbi i prezentaciji Muzeja suvremene umjetnosti MAC/VAL u Vitryju, kraj Pariza, Eko-muzeju u Val de Bievre, Muzeju Papira i Muzeju stripova u Angoulemu, Muzeju Akvitanije na izložba o nasljeđu i posljedicama trgovanja robljem u Bordeaux te Centru za suvremenu umjetnost, na izložba Michaela Majerusa u Bordeauxu.

- Leila Topić dobitnica je EUNIC-ove stipendije za 2012. Zahvaljujući stipendiji boravila je u Parizu od 8.rujna do 25. listopada 2012. proučavajući modele kulturnog menadžmenta kroz različite kulturne institucije: od privatnih zaklada za vizualnu umjetnost poput „Organizacije Kadist“ do kulturnih institucija koje pokrivaju široki spektar kulturnih aktivnosti poput pariškog Centra 104, Muzeja Louvre, Centra Pompidou ili Palais Tokyo. Analizu spomenutih ustanova obavljala je pod mentorstvom udruge „Platforma“ iz Pariza.

- Nataša Ivančević je bila na studijskom boravku u Parizu, 3.-11.10.12., te na stručnim putovanjima: Venecijanski bijenale arhitekture; PHOTODAYS, Rovinj (prisustvovala predavanjima, izložbama, okruglom stolu o autorskim pravima); Međunarodna konferencija „The Best in Heritage“ Dubrovnik; Sastanak ravnatelja mreže europskih muzeja, te predstavljanje djelatnosti MSU-a, programa MSU-a, kao i programa za razmjenu, Lodz, Muzej Sztuki.

- Snježana Pintarić i Nataša Ivančević su prisustvovala sastanku ravnatelja muzeja Ioanneum Graz, Moderna galerija Ljubljana, Umjetnička galerija Maribor na temu međumuzejske suradnje, 14.5. i 19.9. 2012.

- Documentu 13 u Kasselu, 06.-09.06.12. posjetili su Nataša Ivančević, Ivana Kancir, Tihomir Milovac.

- Kristina Bonjeković Stojković je bila na stručnom putovanju u Beču, MUMOK - posjet retrospektivnoj izložbi Claesa Oldenburga *Sixties*, te u Kunsthalleu na izložbi Ursa Fischera - *Skinny Sunrise*.

- Ivana Kancir je posjetila izložbe u Parizu: Centre Pompidou: Musée national d'art moderne; *Video vintage 1963-83*; *Matise: Paires et series*; Grand Palais – retrospektivna izložba

Helmuta Newtona, *Daniel Buren: Monumenta 2012 installation*; Palais de Tokyo - *La triennale: Intense proximity*.

- Tihomir Milovac je sudjelovao na godišnjoj konferenciji CIMAM-a u Istanbulu te još posjetio: Budimpešta: Ludwig muzej; München: Muzej dizajna; Ljubljana: Moderna galerija.
- Nada Beroš je sudjelovala, uz izlaganje, na predstavljanju publikacije *Mapping Culture*, KulturKontakt, Beč, 30.6. 2012. - Kontinuirana samoedukacija i edukacija o umjetnicima i umjetničkim pojavama koje se prezentiraju u okviru povremenih izložaba i stalnog postava MSU-a. Svako povremenoj izložbi prethodi edukacija osoblja Pedagoškog odjela, upoznavanje s materijalom izložbe, tekstovima, postavom. Zatim slijedi edukacija muzejskih vodiča i kustosa MSU-a, neposredno pred otvaranje izložbe kao i tijekom trajanja izložaba. Interna edukacija odvija se u suradnji s kustosima pojedinih izložaba i Pedagoškim odjelom
- Snježana Pintarić i Radmila Iva Janković boravile su u Parizu povodom Kožarićevog predstavljanja u Palais de Tokyo: *Pariški trijenale Intense Proximity*. Posjet drugih galerija i muzeja među kojima su: Centre Pompidou, Atelijer Constantina Brancusija, Kuća Victora Hugoa, etnografski muzej Quai Branly, Musee d' art modern, Louvre.
- Otvorenje izložbe *Lightning out of Territories*, Beč, 15.-16.5, 2012., posjet ateljeu Petera Koglera i Hansa Kupelwiesera. (Snježana Pintarić)
- Snježana Pintarić je boravila u Parizu, 7.-9.11. otvorenje izložbe Borisa Bućana i posjet izložbama u okviru Hrvatske sezone – Hrvatska fotografija očima Petera Knappa i Meštorvić u Muzeju Rodin.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- U okviru svojih doktorskih studija Ilaria Bignotti, doktorantica Instituta za povijest umjetnosti Univerziteta u Parmi, bila je na stipendiji u Zagrebu i stažirala u MSU od 1. 12. 2011. do 1. 3. 2012. godine. Tema njezina dokorskog rada odnosi se na opus talijanskog umjetnika Paola Scheggia, koji je sudjelovao na izložbama Novih tendencija u Zagrebu. Temu je istraživala u Arhivu Novih tendencija, a mentorica joj je bila Jadranka Vinterhalter.
- Davanje stručnih savjeta Institutu Tomislav Gotovac vezano za arhivsku građu, radove i njihovu prezentaciju. (Jadranka Vinterhalter)
- Koordinacija boravka i suradnje s kustosicama (Ginta Gerharde-Upeniece, Daina Auziņa) iz Latvijskog nacionalnog umjetničkog muzeja vezano za odabir radova za izložbu *1914*.
- Priprema dolaska i koordinacija posjeta ateljeima kustosici Tate Modern, Juliet Bingham.

- Konzultacije s I. Sačerom i G. Zlodijem oko unaprijeđenja rada u M++ programu, upute pripravnicama i kustosicama.
- Sastanak u Umetnosnoj galeriji Maribor s kolegama iz Umetnostne galerije (B. Kolar, S. Vidmar), Moderne galerije Ljubljane (B. Piškur) i Kunsthausa iz Graza (P. Pakesh, P. Peer), S. Pintarić, vezano za prijedloge o budućoj suradnji četiri institucije.
- Mentorica kustosici pripravnici Martini Vidas – Butorac, Ani Škegro i volonterki Nini Zelić, Sabrini Fetibegović (priprema plana rada, praćenje rada, stručna pomoć i evaluacija).
- Konzultacije sa Zrinkom Mažar i Stelom Cvetnić Radić iz Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode, te Vladimirom Pavić iz MDC-a vezano za preventivnu zaštitu i registraciju zbirki.
- Pisanje preporuke Sebastijanu Dračiću za potporu Krasner Fondacije (ostvario potporu), Belli Rupeni IMT Lucca, Ani Gajski i Petri Bohm za zaposlenje.
- Član stručnog odbora PHOTODAYS festivala fotografije, Rovinj; član Umjetničkog odbora Galerije Knežev dvor, Pučkog učilišta Rab.

(Nataša Ivančević)

- Konzultacije s umjetnicima (Boris Bućan, Vlado Martek, Sanja Iveković, Boris Ljubičić, Nixlaus Troxler, Ivana Keser, Ivan Čižmek, Zlatko Bourek).
- Stručna suradnica u ciklusu „Suvremenici“, u suradnji s HRT u pripremi emisije o Borisu Bućanu Predstavnicu Muzeja suvremene umjetnosti u Savjetu ZGRAF-a 11.

(Kristina Bonjeković Stojković)

- Leila Topić organizirala je uvid u fotografski opus autora mlađeg naraštaja prilikom prvog posjeta kustosa/selektora Petera Knappa MSU u sklopu pripremnih radova za izložbu *Hrvatska fotografija očima Petera Knappa* predstavljena kao dio programa „Hrvatska sezona u Francuskoj“. Organizirala je primarni odabir i uvid u umjetničke prakse umjetnika-performera prilikom posjeta kustosa/selektora Mehdiya Brita za program izvedbenih umjetnosti u sklopu „Hrvatske sezone u Francuskoj“.
- Leila Topić potpisana je kao stručna suradnica u emisiji HTV-a „Fotografija u Hrvatskoj“ posvećena fotografskom opusu Ivane Tomljenović Meller.

- Stručna pomoć kustosici Patriziji Dander u radu na retrospektivnoj izložbi Ivana Kožarića u Haus der Kunst, Munchen.

- Stručna pomoć i konzultacije uredništvu časopisa Afterall za upotpunjavanje legendi Kožarićevih djela uz tekstove Ane Dević i Branke Stipančić.

(Radmila Iva Janković)

- Konzultacije i stručna pomoć kustosici MoMA-e, Juliet Kinchin (EXAT 51).

- Stručna pomoć Paulini Popek iz Institute of Aesthetics, Department of Philosophy, Adam Mickiewicz University Poznan, pri izradi doktorske radnje TRANSPARENCY - art in public spaces in post-communist countries o radovima u javnom prostoru u postkomunističkim zemljama.

(Nada Beroš)

- Stručna pomoć i konzultacije vezano za umjetničku i arhivsku građu koja se čuva u Zbirci Richter: Nikolaos Drosos (City University of New York), Ivan Rupnik (Harvard University), Michael Zinganel (Bauhaus Dessau Foundation).

- Mentorica studentici Petri Cegur, studentica povijesti umjetnosti koja je u Zbirci Richter imala praksu (priprema plana rada, stručne konzultacije i evaluacija). Konzultacije s tvrtkom Link 2 vezano za bazu M++, konzultacije s Dajanom Batinić, voditeljicom odjela dokumentacije Muzeja grada Zagreba vezano za vođenje primarne muzejske dokumentacije.

(Vesna Meštrić)

ARHIV TOŠO DABAC

- Mentorska pomoć Nataliji Smajić, studentici muzeologije i bibliotekarstva, prošlogodišnjoj praktikantici Arhiva u pisanju diplomskog rada (*Muzejska dokumentacija i posebnosti sadržajne obrade na primjeru Arhiva Tošo Dabac*).

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

ARHIV TOŠO DABAC

- Daniela Bilopavlović Bedenik, rad na uredničkim poslovima knjige Nade Vrkljan Križić: *Prostori slobode - Marginalna umjetnost* (u procesu).

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- ICOM, CIMAM – Nataša Ivančević, Tihomir Milovac

- AICA: Jadranka Vinterhalter, Radmila Iva Janković (članica Izvršnog odbora), Nada Beroš (članica Izvršnog odbora)
- DPUH: Jadranka Vinterhalter, Snježana Pintarić
- HMD: Nataša Ivančević, Tihomir Milovac, Nada Beroš (Sekcija muzejskih pedagoga), Snježana Pintarić (članica Izvršnog odbora)
- ULUPUH: Nataša Ivančević, Tihomir Milovac
- HFS: Tihomir Milovac
- Nada Beroš je predsjednica Kulturnog Vijeća za likovne umjetnosti pri Ministarstvu kulture od rujna 2012.

6.12. Informatički poslovi muzeja

- Pisanje, uređivanje, lektoriranje svih tekstova za web stranicu Muzeja.
- Administriranje web stranice.
- Poboljšanje sadržaja i nadopuna softvera za web stranicu.
- Priprema i realizacija tjednog newslettera.
- Nadopuna muzejskih adresara. (Jadranka Pintarić i Radmila Iva Janković)
- Administriranje i koordinacija informatičkih poslova između zaposlenika MSU-a i vanjskih tvrtki zaduženih za informatičko održavanje određenih segmenata u muzeju (Audio video consulting, Computer systems, Nmedia, Fortius, Epta).
- Organizacija nabave informatičke opreme (računala, printeri, scaneri, tipkovnice i ostala pripadajuća periferija).
- Koordiniranje kontrole tehničke ispravnosti računala i opreme.
- Koordiniranje servisiranja informatičke opreme.
- Koordinacija održavanja ostale informatičke opreme i softverskog sustava (održavanje firewall-a, sustavno podešavanje antivirusnih programa i ostalih software licenci).
- Koordinacija održavanja servera u prostoru MSU-a.
- Koordiniranje instaliranja nove informatičke opreme za potrebe korisnika Muzeja.
- Koordiniranje instaliranja novih IP telefonskih priključaka za potrebe korisnika.
- Informatička sistematizacija odjela MSU-a (koordiniranje izrade troškovnika informatičkog održavanja muzeja za tekuću godinu).
- Koordiniranje održavanja web stranice msu.hr na serveru unutar muzeja.
- Koordiniranje održavanja mail servera unutar muzeja.
- Koordiniranje održavanja postojećih remote sustava kontrole.

- Koordiniranje održavanja edukacijskih točki.
  - Koordiniranje aktiviranja i održavanja web filtera u skladu sa zahtjevima MSU-a.
  - Koordiniranje održavanja firewall-a, za što veću brzinu linka prema internetu.
  - Koordiniranje kreiranja korisničkih računa za korisnike MSU-a i održavanje postojećih.
  - Koordiniranje instaliranja i konfiguriranja CISCO telefona za korisnike MSU-a, te održavanje postojećih.
  - Koordiniranje održavanja lokalne mreže unutar MSU-a sa „remote“ pristupom za firmu Fortius (programska podrška za računovodstvo).
  - Koordiniranje održavanja lokalne mreže unutar MSU-a sa „remote“ pristupom za firmu EPTA(programska podrška za muzejske dućane).
  - Koordiniranje povećanja „storage“ sustava unutar Muzeja. (Igor Bulatović)
- U okviru međunarodnog projekta *Digitizing Ideas* kojeg je vodila Jasna Jakšić, kustosica i knjižničarka, od 1. 1. do 1. 5. 2012. nastavljeno je skeniranje građe iz Odjela dokumentacije: dijelovi Arhiva Nove Tendencije, te građe iz arhiva: Gorgona, Podrum, Galerija ESCE, Nova umjetnička praksa, kao i pojedinačni dokumenti. Izabrana digitalizirana građa objavljena je na portalu *Digitizing ideas*, www digitizing-ideas.hr, a time su najvrijedniji arhivski fondovi MSU postali dostupni korisnicima, istraživačima i najširoj javnosti.
- U sklopu digitalizacije (projekt „Digitizing Ideas“) snimljeno je 19 fotografija za Zbirku fotografije.

ARHIV TOŠO DABAC

- Digitalizacija foto građe: skenirano je 10.304 negativa (sve: 6 x 6 format). Većinom su negativni skenirani za ekranski prikaz; 3.400 jedinica je skenirano i digitalno obrađeno u visokoj rezoluciji. U Zbirci se kontinuirano radi na digitalizaciji foto građe kao pripreme negativa za primarnu obradu, inventiranje u M++ računalnom programu kao i šireg računalom preglednog uvida u foto građu zbirke. Na poslovima digitalizacije radi vanjska suradnica Irena Zrinščak.
- U okviru projekta „Hrvatska kulturna baština“ u Arhivu TD se u drugoj polovini godine radilo na projektu „Digitalizacija foto građe i dijela dokumentarne građe (1.faza)“ (uz potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske), tijekom kojeg je skeniran obiman materijal Dabčeve foto građe i dokumentarne građe. Do kraja 2012. godine skenirano je digitalno obrađeno u visokoj rezoluciji 3.400 negativa i ukupno 1900 jedinica dokumentarne

građe tj. izbor kataloga s izložaba na kojima je Dabac izlagao iz razdoblja od 1938. do 2012. godine.

- Digitalna baza podataka u MMediji Arhiva TD je: 7.568 jedinica (skeniranih negativa).

DONACIJA SILVANE SEISSEL

- Pripremni radovi na internet stranici donacije.

- Digitalizirani su nacrti iz fundusa zbirke predviđeni za 2012.

6.13. Ostalo

- Koordinacija transporta i logističke pripreme za izložbu Damira Očka u Palais de Tokyo u sklopu Hrvatskog Festivala u Francuskoj (Kristina Bonjeković Stojković)

- Članica i predsjednica Upravnog vijeća Umjetničkog paviljona Zagreb. (Jadranka Vinterhalter)

- Predsjednica povjerenstva za dodjelu stručnih zvanja pri Ministarstvu kulture RH. (Snježana Pintarić)

7. ZNANSTVENI RAD

7.3. Znanstveno usavršavanje

- Poslijediplomski studij pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Odsjek povijesti umjetnosti, tema Arhitektonsko stvaralaštvo Josipa Seissela. (Ivana Kancir)

- Poslijediplomski doktorski studij na Odsjeku za povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. (Ivana Janković)

- Doktorski studij na odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu. (Snježana Pintarić)

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.2. Stručni skupovi

Naziv skupa: **Isabel Garcia Pérez de Arce, Fantomska institucija i institucionalizacija arhiva**

Tema skupa: Umjetnički arhivi u Južnoj Americi

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija, 26.01.2012.

Koncepcija i organizacija: Jasna Jakšić

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19448/>

U sklopu projekta „Digitalizacija ideja: arhivi konceptualnih i neoavangardnih umjetničkih praksi“ kustosica i umjetnica Isabel Garcia iz Čilea, održala je seminar o umjetničkim arhivima u Južnoj Americi.

Posljednjih godina svjedočimo nastojanjima umjetničkih institucija da u programe i zbirke uključe arhive iz južnoameričkih zemalja.

Hoće li umjetnički arhivi iz Južne Amerike moći promijeniti „veliku povijest“ i ponuditi drugačiji način čitanja konceptualne umjetnosti ili dati novi pogled na „kritičku“ umjetnost? Mogu li ti dokumenti i svjedočanstva, danas spašeni od zaborava, obnoviti umjetnička promišljanja i rasprave o spoju „umjetnosti i politike“? Mogu li južnoamerički arhivi pridonijeti očuvanju i pokretanju lokalnih arhiva namijenjenih ispisivanju i stvaranju povijesti? Koje su političko-poetske interpretacije arhiva i kakva je uloga imaginacije u tome? Mogu li arhivi dati mogućnost iščitavanja povijesti kroz poetsku subjektivnost suprotstavljenu hegemonijskom diskursu? Kakav je odnos dokumenta i vizualnog? Naposljetku, je li dovoljno stvoriti nove taksonomije kako bi se dobile nove povijesti?

Isabel García Pérez de Arce umjetnica je i kustosica iz Santiago de Chilea. Bila je ravnateljica Centra za umjetničku dokumentaciju pri Cultural Palacio La Moneda od njegova osnutka 2006. do 2010. Za to je vrijeme uspostavila i formirala arhiv suvremene umjetnosti u Čileu tijekom posljednjih trideset godina, kao zbirku knjiga i audiovizualnog materijala dostupnog istraživačima i studentima. Pokrenula je program „Archivo Abierto“, niz izložbi i seminara koji su razmatrali koncept arhiva i širenje njegovih akademskih, povijesnih i poetskih mogućnosti. Izlagala je na 28. São Paulo Biennalu, kurirala niz izložbi, te sudjelovala u brojnim međunarodnim seminarima i pisala za razne publikacije, a tijekom 2010. bila je gost-istraživač u Muzeju Reina Sofia u Madridu.

Naziv skupa: **Video Vortex #8-kulture, umjetnost i politike online videa**

Tema skupa: Međunarodna konferencija o online videu

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Zagreb, 17.-19. svibnja, 2012.

Koncepcija i organizacija: Tihomir Milovac

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19583/>

Muzej suvremene umjetnosti Zagreb u suradnji sa splitskom udrugom „Kazimir“ te Institutom mrežnih kultura iz Amsterdama organizirao je i bio domaćin međunarodne konferencije teoretičara, umjetnika i eksperata za nove medije posebno za online video okupljenih u mreži pod nazivom „Video Vortex“. Riječ je o platformi koja se bavi novijim fenomenom uvelike prisutnom na internetu (Vimeo, YouTube, Facebook).

Pokretač mreže je svjetski uvaženi teoretičar novih medija Geert Lovink iz Instituta mrežnih kultura iz Amsterdama, a prijašnje konferencije održane su u Bruxellisu, Amsterdamu, Ankari, Splitu i drugim gradovima. Zagrebačka konferencija značajna je prekretnica jer prvi put ima podršku velike muzejske institucije kao što je MSU. Nakon Zagreba, konferencije će se održati u Berlinu, New Yorku te u Parizu.

U radu konferencije sudjelovalo je tridesetak govornika podijeljenih u šest panela pod nazivom: *Suvremena umjetnosti i online video, Teorijski diskurs o pomaku u digitalne pokretne slike, Društvene mreže i online video u regiji, Perspektive online kina, Tehnološki aspekti i razvoj online videa* te *Umjetnička istraživanja online videa*.

Naziv skupa: **Arhivi i kustoska praksa**

Tema skupa: Arhivi i kustoska praksa – predavanje i radionica

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Dvorana Gorgona, 05. i 06.09.2012.

Koncepcija i organizacija: Program Arhivi i kustoska praksa realiziran je kroz POLYGON u sklopu programa „School under the Tree“.

Koordinacija: Sandro Đukić (POLYGON), Nataša Ivančević (MSU)

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19663/>

U Muzeju suvremene umjetnosti u srijedu 5.rujna 2012. i u četvrtak 6.rujna 2012. održano je predavanje i radionica *Arhivi i kustoska praksa* nezavisne kustosice Kathy Rae Huffman.

Kroz predavanje Arhiv i kustoska praksa Kathy Rae Huffman predstavila je pregled arhiva, izbore onih korisnih za kustoske prakse i pojasniti kako pristup arhivima može formirati vrijednu informaciju i olakšati rad kustosa, propitujući sadržaj koji je materijalno prisutan i vidljiv, ali čiji je rok istekao i ne pripada sadašnjem trenutku. Osvrnula se i na pitanja privatnosti i zaštite podataka, odnosno pitanja autorizacije u odnosu na onog tko kontrolira arhivsku građu, te u kojem je trenutku i na kojim pretpostavkama ta povijesna prevlast uspostavljena.

Radionica *Arhivi i kustoska praksa* imala je za cilj dotaknuti više praktične aspekte “Arhiva”-dostupnost, lokacije, pravila i regulacije, arhivare, itd. Razlike između arhiva, baza podataka, biblioteka i specijalnih kolekcija biti će u fokusu razmatranja uz neke primjere iz prakse koji će biti detaljno istraženi, kao i mogućnost individualnog rada ili rada u malim grupama s konkretnim primjerima iz hrvatskih kustoskih praksi. Kao dodatne teme interesa, a ovisno o dinamici sudionika dotaknut će se i teme kreiranja arhiva, razmatranja korisničkih pristupa te vremena korištenja.

Naziv skupa: **Bauhaus – umrežavanje ideja i prakse**

Tema skupa: Bauhaus, studenati i profesori Bauhauusa iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Slovenije

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Dvorana Gorgona, 12. i 13. 11. 2012.

Koncepcija i organizacija: Jadranka Vinterhalter, Vesna Meštrić

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19763/>

Međunarodni simpozij *Bauhaus – umrežavanje ideja i prakse* okupio je dvanaest stručnjaka iz hrvatskih i europskih muzeja, sveučilišta i drugih institucija koji se bave temom Bauhauusa i koji već surađuju na istoimenom projektu pripremajući izložbu koja će se održati u MSU Zagreb 2015.

Na simpoziju su se prezentirale i raspravile teme o međunarodnoj školi i pokretu Bauhaus, rasvijetlili opusi i djelovanje studenata i profesora te škole iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Slovenije. Govorilo se o načelima i metodama rada škole, te o utjecaju Bauhauusa na suvremenu umjetnost, dizajn i arhitekturu.

Stručni skup bio je otvoren za javnost, a ciljana publika bili su kustosi, istraživači, profesori i studenti ALU, arhitekture, dizajna i povijesti umjetnosti. Predavanja su bila simultano prevedena. Tiskana je dvojezična (hrvatsko-engleska) publikcija sa programom i sažecim izlaganja, a Zbornik simpozija, s integralnim tekstovima sudionika je u pripremi.

Sudionici simpozija: dr. Aida Abadžić Hodžić, Filozofski fakultet, Sarajevo; dr. Regina Bittner, Stiftung Bauhaus Dessau; dr. Nataša Jakšić, Arhitektonski fakultet, Zagreb; Vedran Jukić, Studio SODAarhitekti, Zagreb; dr. Peter Krečič, Arhitekturni fakultet Ljubljana; Vesna Meštrić, Muzej suvremene umjetnosti Zagreb; prof. Antonija Mlikota, Filozofski fakultet Zadar; dr. Ana Ofak, Bauhaus-Universität Weimar; dr. Peter Peer, Universalmuseum Joanneum - Neue Galerie Graz; dr. Karin Šerman, Arhitektonski fakultet, Zagreb; Darko Šimičić, Institut Tomislav Gotovac, Zagreb; Jadranka Vinterhalter, Muzej suvremene umjetnosti Zagreb.

ARHIV TOŠO DABAC

Naziv skupa: **4. Dani fotografije Arhiva Tošo Dabac**

Tema skupa: Tošo Dabac, urbana fotografija

Mjesto održavanja i prostor: Arhiv TD, dvorana Gorgona, MSU, 30.10.- 30.11.2012

Koncepcija i organizacija Arhiv Tošo Dabac/Muzej suvremene umjetnosti

Autorice koncepta: Marina Benažić, Daniela Bilopavlović Bedenik

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19737/>

„Dani fotografije Arhiva Tošo Dabac“ održani su prvi put 2007. godine o stotoj obljetnici Dabčeva rođenja. Tematski se manifestacija Dani fotografije fokusira ne samo na opus Toše Dabca već i vizualne umjetnosti općenito (fotografija, film, video), s tom se tradicijom nastavilo i ove godine. „4. dani fotografije Arhiva TD“ fokusirali su se temom na urbanu fotografiju koja se elaborirala u nizu od dvanaest predavanja i pet fotoradionica kao i tematskom izložbom radova Toše Dabca (*U)lice Zagreba* prezentirajući ovaj važan, a javnosti manje poznati segment Dabčevog bogatog opusa. Grad (konkretno Zagreb) na ovom se skupu razmatrao s aspekata fotografsko umjetničke opservacije, s antropološke, povijesne i likovne vizure s bazičnim uporištem u Dabčevim fotografskim ostvarenjima. „Dane fotografije Arhiva TD“ prati iz godine u godinu sve brojnija publika te svojim obimnim programom postaje ishodištem Zagrebačkog mjeseca fotografije.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

U prostoru stalnog postava:

Naziv izložbe: **Zapisano na vodi, izložba u Zbirkama u pokretu**

Mjesto održavanja i prostor: Stalni postav MSU

Vrijeme trajanja: 02.05.2012.-17.06.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Nada Beroš

Autor(i) likovnog postava: Nada Beroš

Opseg (broj eksponata): 12

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19582/>

Vrsta: edukativna, skupna

Broj posjetitelja: 2698

Izložba *Zapisano na vodi* dio je većeg edukativnog projekta *Voda*, koji se odvijao u 55 muzeja i 27 gradova diljem Hrvatske.

Izložbom u izložbi – usred postava Zbirke u pokretu htjeli smo još jednom pokazati kako postav MSU-a nije stalan, nego se neprestano mijenja i teče. Tom dojmu kretanja pomažu i „vodeni radovi“, koje smo ovom prigodom posebno naglasili morsko-plavim samostojećim legendama. To su radovi umjetnika različitih generacija i izričaja poput Ivana Kožarića (*Isječak rijeke*), Dalibora Martinisa (*Krugovi između površina; New York, New York*), Magdalene Pederin (*Bunar*), Vanje Radauša (*Decalcomanie*), Marka Tadića (*I Speak True Things*) i Mirosława Bałke (*Oči pročišćenja*). Intrigantan „muzejski kontejner“ dodatno smo napunili s još pet novih radova uključenih u postav Zbirke u pokretu. To su video i filmski radovi Ivana Ladislava Galeta (*Zagrebački akvarel; Water pulu 1869-1896*, videoinstalacija Ksenije Turčić (*Sunt lacrimae rerum?*) te videoradovi Tanje Dabo i Dana Okija.

Upravo za ovu izložbu, umjetnica Ksenija Turčić donirala je MSU-u videoinstalaciju *Sunt lacrimae rerum? / Jesu li suze stvari?* za Zbirku medijske umjetnosti MSU-a.

Umjetnici: Mirosław Bałka, Tanja Dabo, Ivan Ladislav Galeta, Ivan Kožarić, Dalibor Martinis, Dan Oki, Magdalena Pederin, Vanja Radauš, Marko Tadić i Ksenija Turčić

Kustosica: Nada Beroš, voditeljica Pedagoškog odjela

Korisnici: izložba je u prvom redu bila namijenjena djeci i mladima, učenicima osnovnih i srednjih škola.

Naziv izložbe: Trag: vizualno-plesno-glazbeni performans

Mjesto održavanja i prostor: MSU, u prostoru stalnog postava Zbirke u pokretu

Vrijeme trajanja: 27., 28. i 29., rujna, 2012

Autor(i) stručne koncepcije: Michaela Müller/ Tihomir Milovac

Autor(i) likovnog postava: Michaela Müller

Opseg (broj eksponata): 1

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19678/>

Vrsta: umjetnička, međunarodna

Broj posjetitelja: 85

Trag / Trace / Spur je multimedijски, eksperimentalni performance Michaela Müller, Zrinke Šimičić Mihanović i Fa Ventilata, u kojem se konfrontiraju i suodnose animirana slika na staklu, plesni pokret i zvuk, odnosno glazba. Iz njihove međusobne uvjetovanosti i interakcije proizlaze jezik i značenje ovog performancea. Svaka izvedba razvoj je prethodne i ishodiše sljedeće; svaki od umjetnika procesuirao senzoričke informacije kroz vlastiti medij, stvarajući

tako novi stimulus/senzoričku informaciju za ostale, a tek pogled i iskustvo gledatelja objedinjuju niz informacija u vlastitu značenjsku sliku. Priroda sva tri medija je nestalna: u plesu pokret, u animaciji slika, u glazbi zvuk, u trenutku nastanka već nestaju, ustupajući mjesto onome što slijedi. Tragovi koji ostaju tek su niz zabilježenih trenutaka, što kroz drugi medij poprimaju na trenutke posve novo značenje.

Michaela Müller (animirana slika na staklu), Zrinka Šimičić Mihanović (ples), Fa Ventilato (zvuk i glazba)

Koprodukcija: Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu, Michaela Müller, Zrinka Šimičić Mihanović, Dance_Lab Collective

Naziv izložbe: **Karim Rashid: Ideologija ljepote**

Mjesto održavanja i prostor: Stalni postav MSU

Vrijeme trajanja: 20.10.2012 – 30.12.2012

Autor(i) stručne koncepcije: Tihomir Milovac, Albrecht Bangert

Autor(i) likovnog postava: Tihomir Milovac, Albrecht Bangert

Opseg (broj eksponata): 50

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19676/>

Vrsta: umjetnička, samostalna, međunarodna

Broj posjetitelja: 14.701

Karim Rashid je dizajner s više od 3500 realiziranih dizajna i dobitnik preko 300 značajnih nagrada, a radi u 47 zemalja svijeta. Smatraju ga živućom legendom dizajna. Raznolikost i golemi dijapazon Karimovog talenta i interesa, kao i sposobnost da se s lakoćom prebacuje iz područja u područje, koristeći u svom radu različite materijale i poigravajući se najraznovrsnijim idejama i estetikama - pomaže mu da uistinu proširuje vidike i pomiče granice dizajna podižući ga na višu razinu. Karim Rashid u MSU predstavlja svoje dizajnerske objekte koji su proteklih desetljeća plijenili pažnju dizajnera i oduševljavali korisnike, oblikovno i tehnološki pomicali granice dizajna. Oduševljenje koje je ovaj veliki dizajner pokazao za zbirku MSU-a te za dizajn zgrade arhitekta Igora Franića, pretočeno je u ovu po monogo čemu neobičnu i intrigantnu izložbu. Rashidovi objekti izloženi su u postavu Zbirki u pokretu (stalni postav MSU-a) i tako otvaraju zanimljiv dijalog umjetnosti i dizajna. Tema prožimanja umjetnosti i dizajna prisutna je već više od stoljeća i uvijek iznova potiče na dijalog. Hrvatska se umjetnička scena može podičiti avangardnim pristupom u promišljanju odnosa ovih kreativnih područja budući da su sredinom prošlog stoljeća članovi grupe EXAT 51, umjetnici, dizajneri i arhitekti vrlo radikalno stapali umjetnost i dizajn. Na

tekovinama europskih povijesnih avangarda EXAT 51 pokrenuo je procese u kojima se osnažila ideologizacija umjetnosti i dizajna kao djelatnog prostora u procesu promjene društvenih i političkih prilika. Jedno od glavnih načela u radu Karima Rashida upravo je osvještavanje tog prostora u kojem dizajn može mijenjati društvene i političke odnose i oplemeniti prostor svakom čovjeku. Rashidova ideologija je ljepota kao pokretač dobrih i humanih vrijednosti neizmerno neophodnih današnjem vremenu i svijetu.

Na izložbi je, na sva tri kata Muzeja, bio izložen izbor od pedesetak dizajnerskih objekata, a multimedijски je bio predstavljen cjelokupan, iznimno bogat opus dizajnera. U prostoru izložbe na četiri lokacije u formi video izjava Karim Rashid govori o sebi, o svojoj dizajnerskoj filozofiji, o umjetnosti i dizajnu te o razlozima zagrebačke izložbe, a na Medijskoj fasadi Muzeja bio je predočen tijekom trajanja izložbe u formi digitalnog puzzla izbor Rashidovog dizajna.

Djela za izložbu Kartima Rashida su posuđena iz Muzeja dizajna, München, koordinacija s kustosom Reinerom Schmitzbergerom; s predstavnicima proizvođača predmeta: BASE srl, SLIDE srl i Della Rovere iz Milana.

Prostor za povremene izložbe:

Naziv izložbe: **Socijalizam i modernost: Umjetnost, kultura, politika 1950-1974.**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Prostor za povremene izložbe

Vrijeme trajanja: 02.12.2011 – 05.02.2012

Autorski i kustoski tim dr. sc. Dean Duda, dr. sc. Tvrтко Jakovina, dr. sc. Sandra Križić Roban, doc. Dejan Kršić, prema koncepciji dr. sc. Ljiljane Kolešnik

MSU koordinatori: Vladimir Čajkovac i Petra Srbljinović

Opseg (broj eksponata): 300

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19350/>

Vrsta: umjetnička, arheološka, povijesna, etnografska, prirodoslovna, tehnička, kompleksna, tuzemna, međunarodna, studijska, retrospektivna, edukativna, informativna, skupna, samostalna, pokretna.

Broj posjetitelja: 7.256 (u 2012. godini)

Izborom od tristotinjak izložaka - od umjetničkih djela do poni bicikla, od prve, vrhunski uređene i ilustrirane dječje enciklopedije do dokumentarne građe o zaboravljenim i ugroženim biserima moderne arhitekture - gradi se muzejska pripovijest o važnom razdoblju naše nedavne prošlosti.

Tražeci odgovore na pitanje kako su globalni politički okvir hladnoga rata i jugoslavenska verzija socijalizma, koja je u stanovitoj mjeri i sama bila proizvodom hladnoratovskoga stanja, utjecali na oblikovanje pojma modernosti, moderne umjetnosti, arhitekture, dizajna i popularne kulture u Hrvatskoj i Jugoslaviji, autori izložbe propituju što je u tome razdoblju, u kulturnom i geo-političkom prostoru jugoistočne Europe, značila sintagma „biti moderan“. Na koji se način njezino značenje(a) ugrađivalo u vlastitu sliku svijeta? Koliko se ta slika svijeta razlikovala ili bila bliska vizijama moderniteta u ostalim europskim zemljama, te naposljetku u kojoj je mjeri specifičnost jugoslavenskog društvenoga poretka odredila putanje procesa modernizacije i njegov suodnos sa zbivanjima u umjetnosti, kulturi i politici?

U namjeri da domaću situaciju uklope u širi okvir globalne kulture modernizma, u prikazu povijesnih događaja, kulturnih i umjetničkih fenomena obuhvaćenih ovom izložbom, autori ističu njihovu regionalnu ili internacionalnu dimenziju te, koristeći gotovo isključivo građu iz tridesetak muzejskih i privatnih zbirki u Hrvatskoj, podsjećaju na kozmopolitsku tradiciju domaće sredine, koja je, posebice 60-ih godina, učinila Zagreb i Hrvatsku najzanimljivijim središtem moderne umjetnosti i kulture u srednjoj i jugoistočnoj Europi.

Naziv izložbe: **Izložba T-HTnagrada@msu.hr**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Prostor za povremene izložbe

Vrijeme trajanja: 07.03.2012 – 25.03.2012

Autor(i) stručne koncepcije: Snježana Pintarić, Radmila Iva Janković, Dunja Blažević, Evelina Turković, Darko Fritz, Zlatko Kopljar i Bart de Baere

Autor(i) likovnog postava: Vladimir Čajkovac

Opseg (broj eksponata): 40

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19508/>

Vrsta: umjetnička, tuzemna, skupna

Broj posjetitelja: 9.517

Od 249 radova koliko ih je ove godine pristiglo na natječajnu izložbu *T-HT@MSU*, nije bilo jednostavno suziti izbor na 40 – koliko ih se može izložiti u prostoru za povremene izložbe Muzeja suvremene umjetnosti.

Budući da nije riječ o izložbi s unaprijed zadanom problemskom okosnicom, zbog velikog postotka visokokvalitetnih djela, koja su i petu godinu za redom pristigla na *T-HT@MSU* natječaj, posve je opravdano reći kako ova manifestacija predstavlja relevantni presjek trenutačnog stanja u hrvatskoj suvremenoj umjetnosti u kojoj su ravnopravno zastupljene sve generacije umjetnika.

Usprkos tome što je natječaj osmišljen kao poticaj novomedijskog umjetničkoj produkciji, i ove je godine podjednaka pozornost posvećena svim kreativnim pristupima. Djela nisu odabrana prema ključu ravnopravnosti medija i tema u smislu njihove podjednake zastupljenosti, nego se žiri ponajprije odlučio za kriterije izvrsnosti. Ove godine zamjetan je, primjerice, vrlo malen broj prijavljenih i odabranih radova u mediju skulpture, a iznimno velika količina video radova i instalacija.

I ove je godine, kao i prilikom prethodna četiri natječaja, pozvano petero umjetnika, a to su: Kristina Lenard, Sandro Đukić, Damir Očko, Silvio Vujičić i Zlatan Vehabović koji će izložiti radove nastale upravo za tu prigodu.

Svaka nova natječajna izložba nosi sa sobom i neku posebnost koja se pojavljuje kao refleks trenutka u kojemu se zbiva. Nekoliko radova pristiglih na ovogodišnju izložbu posvećeno je tako liku i djelu Tomislava Gotovca, pa se ovogodišnje T-HT@MSU izdanje može shvatiti i kao mali hommage tom velikom umjetniku koji je svojim beskompromisnim djelovanjem ostavio nezamjenjiv trag ne samo u kontekstu hrvatske nego i svjetske suvremene umjetnosti.

Naziv izložbe: L'amour du risque/Ljubav prema riziku

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Prostor za povremene izložbe

Vrijeme trajanja: 24.04.2012. – 17.06.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić, Emmanuel Latreille, Pascal Neveux

Autor(i) likovnog postava: Leila Topić, Vladimir Čajkovac

Opseg (broj eksponata): 50 radova 34 umjetnika

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19564/>

Vrsta: umjetnička, međunarodna, skupna, problemska

Broj posjetitelja: 2.388

Međunarodno priznati umjetnici zastupljeni na izložbi predstavili su provokativna, subverzivna, angažirana, erotizirana odnosno bizarna djela. Tematska okosnica izložbe bila je rizik kao oblik umjetnosti, ali i življenja. Riječ je o umjetnicima koji pomiču granice suvremenog umjetničkog izričaja. Radovi predstavljenih umjetnika ukazali su kako je umjetnost svojevrsna posljednja oaza svjesnog i promišljenog rizika jer svakodnevni je život toliko neizvjestan da pribjegavamo svakoj sigurnosti, pa i iluzornoj. Dan nakon otvorenja izložbe, 25. travnja, u 20 sati, u Dvorani Gorgona, održala se „Večer s ORLAN“ tijekom koje je autorica razgovarala s teoretičarima, umjetnicima i publikom.

Izložba je po prvi put predstavila iznimno bogate Zbirke Francuskih regionalnih fondova suvremene umjetnosti (FRAC) domaćoj publici i po prvi put predstavila radove svjetski

priznatih umjetnika poput Basa Jana Adera, Larryja Clarka, Paula McChartyja, Aernouta Mika ili Orlan a koji se čuvaju u spomenutim Fondovima.

Naziv izložbe: **Claudia Bosse/Teaterkombinat: Biografski krajolik Novog Zagreba, participativni multimedijski projekt uz sudjelovanje stanovnika Novog Zagreba**

Mjesto održavanja i prostor: MSU i stanovi u Novom Zagrebu

Vrijeme trajanja: 30.06.-02.07.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Claudia Bosse / Tihomir Milovac

Autor(i) likovnog postava: Claudia Bosse

Opseg (broj eksponata): 10

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19625/>

Vrsta: umjetnička, studijska, performans, skupna, međunarodna

Broj posjetitelja: 177

Austrijska multimedijaska umjetnica Claudia Bosse u suradnji s dizajnerom zvuka Güntherom Auerom osmislila je projekt koji je ostvaren u formi originalnog umjetničkog rada. Projektom povezuje nekoliko disciplina umjetničkog oblikovanja i izraza, instalaciju, živu skulpturu i performans. Od prosinca 2011. Claudia Bosse i dizajner zvuka Günther Auer intenzivno surađuju sa stanovnicima Novog Zagreba, koji postaju dio sustava posebnog umjetničkog transfera. Umjetnička djela iz zbirke MSU-a, nakratko su se preseliti u stanove Novog Zagreba, urbane sredine u kojoj je smješten Muzej, u dio grada koji od vremena nastanka ima kontroverznu poziciju: neki su ga nazivali „velikom spavaonicom“ a drugi „novim središtem grada“. S druge strane, stanovnici stanova u kojima se nastanila umjetnost preselili su se na nekoliko dana u Muzej, osvojili ga kao novi životni prostor i izložili svoje životne priče publici.

U prvom dijelu *Biografski krajolici Novog Zagreba* umjetnička djela iz zbirke MSU-a bila su premještena u izabrane stanove novozaagrebačkih stanovnika, kao i na jednu fasadu gdje su bili dostupni javnosti, a po povratku u Muzej uvršteni su u stalni postav. U drugom dijelu *Dominant power: što nam je činiti?* stanovnici tih stanova postat su dio muzejske žive instalacije: u prostoru omeđenu tlocrtom vlastitog stana sudjelovali su tijelom, osobnim pripovijestima, dokumentarnom građom, kao i audio i video arhivom. Tom dokumentarističkom dijelu suprotstavljeno je kompleksno akustično okruženje zbornskog izvođenja heterogenih tekstualnih fragmenta od antike do danas.

Naziv izložbe: **Duba Sambolec, Predmet bez dostojanstva / Object without Dignity,**

Donacija Dube Sambolec Muzeju suvremene umjetnosti Zagreb

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Prostor za povremene izložbe

Vrijeme trajanja: 17.07.2012.- 02.09.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Jadranka Vinterhalter

Autor(i) likovnog postava: Duba Sambolec

Opseg (broj eksponata): 15

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19632/>

Vrsta: umjetnička, samostalna

Broj posjetitelja: 693

Duba Sambolec (rođena 1949. u Ljubljani, završila Akademiju likovnih umjetnosti 1975. u Ljubljani) umjetnica međunarodnog ugleda, živi i djeluje na relaciji Ljubljana –Norveška, gdje je od 1992. radila kao profesorica na Akademijama likovnih umjetnosti u Trondheimu i Oslu.

Od početka svoga umjetničkog djelovanja sredinom sedamdesetih godina prošlog stoljeća, propituje vizualnu percepciju i jezik trodimenzionalnog medija skulpture, problematizira društvenu zbilju, postavlja filozofska pitanja o ljudskoj opstojnosti i ulozi umjetnosti. Njezin opus obuhvaća rad u više medija: skulpturu, instalacije, crteže, digitalne foto-kolaže, video i site-specific radovi

Muzej suvremene umjetnosti prihvatio je 2007. vrijednu donaciju Dube Sambolec koja sadrži petnaest instalacija i radova nastalih od 1993. do 2005., za vrijeme boravka umjetnice u Norveškoj: instalacije iz serije *Interscapes, Day i Night*, s početka devedesetih godina, te multimedijske instalacije nastale početkom 2000. godine iz serije *Collectors*.

Predstavljanjem izložbe *Predmet bez dostojanstva / Object without Dignity*, Muzej suvremene umjetnosti ispunio je obavezu prema Dubi Sambolec kao donatorici, a ujedno je upoznao široku publiku s vrijednim radovima i instalacijama kao specifičnim oblicima suvremene skulpture koji su obogatili muzejski fundus.

Naziv izložbe: **Antun Motika: Eksperimenti — Od Futuropolisa do Muzike svjetla**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Prostor za povremene izložbe, 2. kat

Vrijeme trajanja: 25.09.- 11.11.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Ivana Janković

Autor(i) likovnog postava: Filip Beusan

Opseg (broj eksponata): 241

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19672/>

Vrsta: umjetnička, samostalna

Broj posjetitelja: 3.387

Zahvaljujući upornim nastojanjima obitelji Antuna Motike da se radovi iz njegove ostavštine na adekvatan način pohrane i prezentiraju, u prosincu 2008. godine Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu primio je na dar preko tisuću crteža većeg formata te dvadeset i jednu bilježnicu ispunjenu crtežima, intervencijama, nacrtima smionih arhitektonskih rješenja, te skicama za izvedbu raznih strojeva, predmeta umjetničkog obrta i skulptura od keramike, stakla i metala. Usto, Muzej je otkupio preko stotinu eksperimentalnih radova iz vremena poslije 1940. godine nastalih u njegovom atelijeru: od kolaža, fotokolaža i frotaza, preko pionirskih luminokinetičkih eksperimenata na staklu i foliji s organskom i anorganskom materijom, do eksperimenata na fotografskom i rendgenskom filmu, metalu i pleksiglasu namijenjenih projiciranju. Upravo je taj uistinu intrigantan materijal bio temom izložbe *Antun Motika: Eksperimenti — Od Futuropolisa do Muzike svjetla*, čime je Muzej suvremene umjetnosti ujedno obilježio 110. godišnjicu njegova rođenja i 20. godišnjicu smrti.

Predstaviti ovog smozatajnog umjetnika, neumornog eksperimentatora, opčinjenog tehnološkim napretkom i velikim izumima 20. stoljeća, vizionara na području razvoja i mogućnosti tehnologije i arhitekture, kazališne scenografije, reklame i industrijskog dizajna, umjetnika kakav je uistinu bio Antun Motika, nije bilo nimalo jednostavno. Tim više što je Motikin opus uglavnom poznat po prozračnim postimpresionističkim interijerima i aktovima, kojima je obilježio hrvatsko slikarstvo međuratnog razdoblja. U nastojanju da se pokaže ta umjetnikova brižno skrivena atelijerska strast, za izložbu su odabrani manje poznati Motikini radovi koji pokazuju eksperimentalni pristup u primjeni tehnike kolaža, fotokolaža, asamblaža, fotografije i drugih klasičnih i neklasičnih medija iz nedavno obogaćenog fundusa Muzeja suvremene umjetnosti. Uz te radove, posudili smo za ovu izložbu i dio Motikinih vrijednih avangardnih promatranja iz Zbirke umjetnina grada Pule te iz Kolekcije Marinka Sudca. Kako bismo što vjerodostojnije predočili našoj javnosti tu specifičnu umjetničku praksu Antuna Motike, poslužili smo se njegovim bilježnicama s nacrtima, prema kojima smo rekonstruirali neke od autorovih najzanimljivijih eksperimentalnih projekata. Tijekom trajanja izložbe posjetitelji su imali prilike pogledati i dva dokumentarna filma o Antunu Motiki, jedan pod naslovom *Nepoznati Motika* realiziran u produkciji Zagreb filma redatelja Borisa Benažića, te drugi *Fotografija u Hrvatskoj: Antun Motika: Eksperimenti i fotokolaži* autorice Ane Marije Habijan, u produkciji HRT-a. U sklopu izložbe organiziran je bogat edukativni program, od likovnih radionica, svakodnevnih besplatnih vodstava za građanstvo

do razgovora i tematskih šetnja s relevantnim stručnjacima i istraživačima Darkom Schneiderom, Jerkom Denegrijem i Tonkom Maroevićem.

Naziv izložbe: **Miljenko Horvat, Traganja - retrospektiva**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Prostor za povremene izložbe, 1. kat

Vrijeme trajanja: 25.09. – 11.11.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Radmila Iva Janković

Autor(i) likovnog postava: Tomislav Pavelić

Opseg (broj eksponata): 250

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19672/>

Vrsta: umjetnička, tuzemna, studijska, retrospektivna, edukativna, samostalna

Broj posjetitelja: 3.387

Premda je Miljenko Horvat (Varaždin, 1935 - Zagreb, 2012.) ostavio dubok trag u suvremenoj hrvatskoj umjetnosti, ponajprije svojim djelovanjem u Gorgoni i sudjelovanjem u Novim tendencijama, taj je umjetnik ostao prilično nepoznat široj publici. Prve samostalne izložbe ostvario je u šezdesetim godinama prošloga stoljeća u Zagrebu. Međutim, o njegovu djelovanju nakon toga u Hrvatskoj se ne zna mnogo. Razlog tomu je što je otišao u inozemstvo, najprije u Pariz (1962) a zatim u Kanadu (1966) gdje je proveo najveći dio života. U Zagreb se vratio nekoliko godina nakon umirovljenja, 2008, gdje je i umro u ožujku ove godine. Njegovo ime najčešće se vezuje uz grupu Gorgona, za koju je na poticaj Josipa Vanište, realizirao sedmo izdanje istoimenog časopisa 1965. godine. U njegovu ukupnom stvaralaštvu moguće je pronaći specifičan gorgonski duh, što ga je Radoslav Putar detektirao već u prvim predstavljanjima hrvatskoj publici opisujući njegovu poetiku kao „notorni nesmisao koji se ogleda u dostojanstvenoj mudrosti“. No, poriv za neprestanim traganjima u jednom će ga trenutku dovesti na putanju pokreta Novih tendencija, u koje se uključuje participirajući u inovativnom području računalne grafike 1973. Miljenko Horvat, uz poetske kolaže, spontane i gestualne crteže i slike bliske poetici apstraktnog ekspresionizma, istražujući mogućnosti različitih medija, ostvaruje i bogat fotografski opus, bilježeći kao pasionirani putnik, šetač i senzibilni tragač za poetskim mikrokozmosima osamljene „prizore bez značaja“, anonimne tragove ljudske ruke i djelovanja vremena na zidovima metropola. Raznoliko, bogato i intrigantno stvaralaštvo Miljenka Horvata, nakon gotovo pola stoljeća, otkriva se konačno i u gradu u kojemu je nakon studija arhitekture, polako i ustrajno započeo svoja umjetnička traganja.

U sklopu izložbe organiziran je bogat edukativni program, od likovnih radionica, svakodnevnih besplatnih vodstava za građanstvo do razgovora s relevantnim stručnjacima, povjesničarima umjetnosti Jerkom Denegrijem i Tonkom Maroevićem.

Naziv izložbe: **Mladen Stilinović: Nula iz vladanja**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Prostor za povremene izložbe

Vrijeme trajanja: 30.11.2012. – 03.02.2013.

Autor(i) stručne koncepcije: Tihomir Milovac

Autor(i) likovnog postava: Tihomir Milovac / Mladen Stilinović

Opseg (broj eksponata): 350

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19736/>

Vrsta: umjetnička, retrospektivna, samostalna

Broj posjetitelja: 1.767 (u 2012. godini)

Mladen Stilinović pripada generaciji hrvatskih umjetnika koji su umjetničku karijeru započeli početkom sedamdesetih godina prošlog stoljeća izvan i usuprot umjetničkim i državnim institucijama. Od sedamdesetih do danas više je puta samostalno i grupno izlagao u MSU ili na izložbama koje je muzej organizirao u zemlji i inozemstvu. Retrospektivna izložba *Nula iz vladanja* obuhvaćala je razdoblje od prvih Stilinovićevih filmova s početka sedamdesetih godina među kojima je i provokativna *Počelnica 1,2,3*, iz 1973, preko rane serije fotografija *1. maj 1975.* i autoportretom *Pjevaj* iz 1980. pa do novijih fotografija kao što je *Kineska propaganda* iz 2001. Među tematskim ciklusima nastalim od osamdesetih do danas, pokazane su kompleksne prostorne instalacije koje uključuju niz ready made djela, kolaža, radova na papiru, a objedinjene su pod nazivima *Novac* (od 1978) s brojnim kolažima s banknotama; *Ekonomija* (od 1993) među kojima su *Oduzimanje nula* i *Geometrija kolača*; *Eksploatacija mrtvih* (1984-1990) s desecima radova malog formata instaliranih na radničkoj baraci; *Crveno-roza* (1973-1981) s *Crvenim kruhom*, a potom i amblematskim radom *Umjetnik koji ne govori engleski nije umjetnik*; *Bijela odsutnost* (od 1990.) s brojnim bijelim radovima; *Bol* (od 1977) s čuvenim ready made radom *Rječnik-bol* s petstotinjak listova engleskog pojmovnog riječnika.

Mladen Stilinović jedan je od trenutno najpriznatijih i najizlaganijih hrvatskih umjetnika na međunarodnoj sceni suvremene umjetnosti. Njegovi radovi izlagani su na najprestižnijim problemskim izložbama i svjetskim bijenalima i nalaze se u najvažnijim kolekcijama muzeja moderne i suvremene umjetnosti.

Izložba je pripremana više godina i retrospektivno je obuhvatila cijeli umjetnikov opus od ranih filmskih ostvarenja preko akcionističkih i konceptualističkih radova iz sedamdesetih godina pa sve do novih nastalih proteklih godina i posvećenih aktualnim temama iz naše društvene stvarnosti.

Za potrebe izložbe u Muzej su dopremljeni radovi iz vlasništva umjetnika te privatnih kolekcionara. Također posuđen je rad iz ljubljanske Moderne galerije. Obavljeni su značajni restauratorski zahvati na više djela. Budući su djela uglavnom izvedena u nestabilnim materijalima nužno je bilo više radova preventivno zaštititi odnosno restaurirati za potrebe izlaganja.

Izložba je zahtijevala značajne troškove za postav budući smo radili rekonstrukcije originalnih ambijenata iz proteklih godina. Uz izložbu je izrađen i opsežni katalog čiju promociju očekujemo pred kraj izložbe u siječnju 2013.

NO Galerija:

Naziv izložbe: **Miks Mitrevics**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija

Vrijeme trajanja: 08.12.2011 – 15.01.2012

Autor(i) stručne koncepcije: Snježana Pintarić

Autor(i) likovnog postava: Miks Mitrevics

Opseg (broj eksponata): 25

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19377/>

Vrsta: umjetnička, međunarodna, samostalna

Broj posjetitelja: 1.114

Miks Mitrevics, mladi latvijski umjetnik, predstavio se zagrebačkoj publici novim projektom kreiranim posebno za prostor NO Galerije.

Umjetnik je rođen 1980. godine u Rigi, a trenutačno živi i radi u Gentu. Njegovi radovi prezentirani su diljem Europe. Izlagao je u Kunstverein u Lübecku 2011, na Baltičkom bijenalu u Raumi (Finska) 2010, a svoju je zemlju predstavljao na pedesettrećem Venecijanskom bijenalu 2009. kao i na Manifesti 7 u Roveretu 2008. Mitrevics je dobitnik Swedbank umjetničke nagrade u 2008. i „Diena“, novinske nagrade za kulturna postignuća u 2006.

Posljednje dvije godine djelovanja Miks Mitrevics posvetio je seriji radova koju temelji na privatnoj arhivi bilješki i fotografija koja odiše autorovim subjektivnim razmatranjima

svakodnevnog života i okoline. Ulomci, zapisi, fotografije, bilježeni događaji i priče polazišna su točka njegove vizualne interpretacije iskazane u umjetničkim instalacijama koje su posjetitelji mogli pogledati u prostoru NO Galerije tijekom prosinca.

Naziv izložbe: **Jasenko Rasol - Zbirka**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija

Vrijeme trajanja: 17.01.2012 – 25.01.2012

Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić

Autor(i) likovnog postava: Leila Topić

Opseg (broj eksponata): Tristo fotografija uvezenih u 3 fotografske knjige

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19441/>

Vrsta: studijska, samostalna

Broj posjetitelja: 140

U posljednjem ciklusu fotografija naslovljenom *Zbirka* Jasenko Rasol propitao je porijeklo i izvore znanja kao i modele njegova prezentiranja. Radoznalim i budnim pogledom nepristranog promatrača, Rasol je otkrio dijelove zoološke zbirke Hrvatskog prirodoslovnog muzeja. Objektiv njegova fotoaparata zabilježio je sadržaj vitrina: razvojne etape života punoglavaca, nestašan pogled kudravog nesita, zazorne vodozemce ili pak melankoličnog klokana.

Naziv izložbe: **Tišine gdje stvari napuštaju sebe, Izložba talijanskih suvremenih umjetnika**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija

Vrijeme trajanja: 03.02.2012 – 04.03.2012

Autor(i) stručne koncepcije: Alessio Frasoni i Ilari Valbonesi

Autor(i) likovnog postava: Tihomir Milovac

Opseg (broj eksponata): 12

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19463/>

Vrsta: umjetnička, međunarodna, skupna

Broj posjetitelja: 984

Umjetnici: Giorgio Andreotta Calò, Elisabetta Benassi, Rossella Biscotti, Pierpaolo Campanini, Ră di Martino, Christian Frosi/Diego Perrone, Marzia Migliora, Lorenzo Scotto di Luzio, Elisa Sighichelli, Sissi

Izložba *Tišine gdje stvari napuštaju sebe* predstavlja radove jedanaestero talijanskih umjetnika koji su se namjerno odrekli svake dekontekstualizacije i „snažnog“ rekonceptualiziranja „stvari“ u umjetničkim okvirima. Naprotiv, doima se kao da su odabrali upravo suprotnu strategiju: rade s danim im „stvarima“ tako da ih ne otimaju vremenu, nego ih baš vremenitosti prepuštaju.

Naslov je nadahnut stihom iz pjesme (*Limuni*, 1925) talijanskog nobelovca Eugena Montalea, poznatog po stilističkoj osebnosti i jezičnim paradoksima. U Montaleovom stihu nazire se zamišljeni odgovor Ludwigu Wittgensteinu i njegovu završnom upozorenju u *Tractatus Logico-Philosophicus*, „O onome o čemu se ne može govoriti valja šutjeti“ – šutnja se tu ne shvaća kao „uzdržavanje od govora“, nego kao aktivna „šutnja o nečemu“. Tako je stih na neki način odredio i odabir umjetnika za izložbu. Umjetnici stvaraju „tišinu“ u kojoj se „stvari prepuštaju“, tišinu koja ih štiti od običnosti. U tišini, u mnogim pojedinačnim tišinama, stvaraju se novi odnosi, stvari se napuštaju, posvajaju. Izložba govori o tome kako stvari iz stanja običnosti – postaju umjetnost.

Za izložbu su realizirana dva nova projekta. Frosi i Perrone su u suradnji s učenicima zagrebačke Škole za primijenjenu umjetnost ostvarili video performans koji je bio pokazan na Medijskoj fasadi muzeja. Giorgio Andreotta Calo je na zatvaranju izložbe u suradnji s kompozitorom i dirigentom Mladenom Tarbukom te studentima Muzičke akademije, na gradilištu nove Muzičke akademije izveo poseban koncert koji je medijem glazbe podcrtao specifičnost arhitektonske i urbanističke povijesti zgrade Željpoaha (Ferimporta).

Umjetnici pripadaju mlađoj i srednjoj generaciji i mnogo su izlagali. Izložba je ostvarena u suradnji s Talijanskim institutom za kulturu u Zagrebu.

Naziv izložbe: **Nikolaus Troxler: Slika i zvuk**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija

Vrijeme trajanja: 16.03.2012. – 05.04.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Dejan Kršić

Autor(i) likovnog postava: Kristina Bonjeković Stojković i Dejan Kršić

Opseg (broj eksponata): 51

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19513/>

Vrsta: umjetnička, samostalna

Broj posjetitelja: 1.709

Samostalna izložba *Slika i zvuk* švicarskog dizajnera Niklause Troxlera dobitnika Grand Prix-a prošlogodišnjeg ZGRAF-a održana je u sklopu programa 11. Međunarodne izložbe

grafičkog dizajna i vizualnih komunikacija. Niklaus Troxler svjetsku je slavu stekao upravo zahvaljujući plakatima u kojima je uspješno spojio svoje dvije ljubavi – jazz i grafički dizajn. Dizajniranjem plakata za jazz koncerte i festivale koje u posljednjih više od četrdeset godina redovito organizira u svom rodnom gradu Willisau, razvio je osebujan, ali i prepoznatljiv pristup sasvim neopterećen dosljednošću, obavezom priklanjanja jednom vizualnom stilu ili načinu izražavanja. Na izložbi je bilo predstavljeno pedesetak plakata koji obuhvaćaju razdoblje od 70-ih godina do danas. Niklaus Troxler jedan je od svjetski najpriznatijih grafičkih dizajnera te dobitnik mnogobrojnih nagrada i priznanja (New York Art Directors Club, European Art Directors Club, New York Directors Club, Tokyo Directors Club...). Njegovi se plakati nalaze u prestižnim zbirkama uključujući i njujoršku MoMA-u, a izlagani su na izložbama u New Yorku, Mexicu, Caracasu, Berlinu, Parizu, Tokyju, Pekingu, Varšavi.

Naziv izložbe: NO arhiv: 10 razloga za otvoreni digitalni arhiv konceptualne i neoavangardne umjetnosti

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija

Vrijeme trajanja: 17.04.2012.-13.05.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Jasna Jakšić

Autor(i) likovnog postava: Studio bilic_mueller

Opseg (broj eksponata): 85

Web adresa: www.digitizing-ideas.hr, <http://www.msu.hr/#/hr/19556/>

Vrsta: problemska

Broj posjetitelja: 950

NO arhiv je prostorna bilješka, tek moguća vizualizacija jednog stalno promjenjivog virtualnog arhiva: www.digitizing-ideas.hr. Međusobno povezani podacima o dimenzijama, godinama nastanka i materijalu i autorima, njegovi sadržaji se daju kao otvoreni na nekoliko razina čitanja. Ona donosi izbor iz zbirke, knjižnica i dokumentacije četiri muzeja – partnera u projektu „Digitalizacija ideja: arhivi neoavangardnih i konceptualnih umjetničkih praksi“, a to su Muzeja moderne umjetnosti u Varšavi, Moderne galerije u Ljubljani, Muzeja savremene umetnosti Vojvodine u Novom Sadu i Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu, uz nekoliko privatnih fundacija i zbirke, poput Fondacije galerije Foksal, Zbirke Živojina i Ingrid Dacić i Zbirke Darka Šimičića. Uvriježeno je mrežne stranice koristiti za promociju izložbe – u ovom slučaju, na prijedlog autorica postava izložbe, Dore Bilić i Tine Müller, muzejska izložba je u službi medijacije i promocije arhiva koji se nalazi na gore spomenutim mrežnim stranicama.

Naziv izložbe: Video Vortex

(umjetnici: Dalibora Martinisa, Damira Nikšića, Janosa Sugara, Liu Weia, Sandre Sterle, Natalie Bookchin, Perry Barda, Myriam Thies, Anie Abrahams)

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija

Vrijeme trajanja: 21.05.2012 – 27.05.2012

Autor(i) stručne koncepcije: Tihomir Milovac

Autor(i) likovnog postava: Tihomir Milovac

Opseg (broj eksponata): 55

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19606/>

Vrsta: umjetnička, međunarodna, skupna

Broj posjetitelja: 470

Izložbu u No galeriji čine dva komplementarna dijela. Prvi se sastoji od prezentacije kroz galerijsku formu video instalacija i projekcija, a drugi kroz „play listu“ na ekranima, kao jednokanalni prikaz, najbližiji načinu kako se „jedan na jedan“ najčešće susrećemo s online videom. U oba slučaja kustoski izbori videa usmjereni su na različite stvaralačke postupke vezane uz fenomen online videa te na različite fokuse onih koji video postavljaju na mrežu. Tako je, na primjer, važan postupak uporabe video građe pronađene na „zajedničkim video stranicama“ („video sharing sites“) YouTube ili Vimeo i potom korištene za stvaranje novog autorskog videa, ili pak postupak u kojem se „zajedničke stranice“ služe kao komunikacijski prostor za „dijeljenje zajedništva“ („sharing community“), što je slučaj pri participativnom umjetničkom, ali i društvenom i političkom aktivizmu. Također, prisutna je i video građa nastala kao dokumentarna zabilješka nekog događaja, osobnog ili javnog, spektakularnog ili naizgled nevažnog. Zajednički nazivnik odabranim video radovima, bilo da su individualna ili kolektivna djela, predstavljen u ta dva dijela izložbe, kritični su komentari recentnih društvenih zbivanja u trenucima raslojavanja.

Ti radovi predstavljaju različite oblike online videa, uzimajući u obzir da je polje takvog djelovanja doista sve veće, gotovo neiscrpno i pruža, u strateškom smislu uređivanja i recepcije, bezbroj mogućnosti. Premda se tek naziru potencijali u plasmanu i uporabi online videa, možemo govoriti o njegovoj kultiviranosti, ponajprije o prostoru interneta kao komunikacijskog prostora i prostora zajedništva, prostora razmjene kulturnih, političkih, ali i umjetničkih ideja. U tom smislu isto tako sve zanimljivi postaju načini kako se video plasira online, izvan galerijskih, ambijentalnih prezentacija, odnosno jednokanalnih kino projekcija. Jedan od najzanimljivijih oblika zasigurno su participatorske strategije, suradničke akcije koje su najčešće potaknute, generirane iz radionica umjetnika, ali i neumjetnika, a uključuju

prostor zajedništva kao prostor kreativnosti, bilo da se radi o zabavljačkom ili pak o aktivističkom sadržaju. Bili su prezentirani radovi Dalibora Martinisa, Damira Nikšića, Janosa Sugara, Liu Weia, Sandre Sterle, Natalie Bookchin, Perry Barda, Myriam Thies, Anie Abrahams.

Naziv izložbe: **Animation goes MSU!**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija, Medijska fasada

Vrijeme trajanja: 31.05.2012 – 22.06.2012

Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić /Sarah Klein/Daniel Šuljić

Autor(i) likovnog postava: Leila Topić

Opseg (broj eksponata): 27 animiranih filmova

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19590/>

Vrsta: studijska, skupna

Broj posjetitelja: 899

Prvi partnerski projekt Muzeja suvremene umjetnosti i Svjetskog festivala animiranog filma ostvaren je projekcijama filmova u trajanju od 70 minuta prema izboru američke kustosice i umjetnice Sarah Klein. Projekt naslovljen „Stop&Go 3-D“ predstavio je animirane radove dvadeset i sedmero vizualnih umjetnika i filmaša, a publiku, osim zanimljivim sadržajem, intrigirali su i 3D efektima. Dio projekata *Animation goes MSU!* odvijao se i na muzejskoj medijskoj fasadi, na kojoj se od 29. svibnja, projicirao izbor filmova iz festivalskog programa za 2012. koje je odabrao Daniel Šuljić, umjetnički ravnatelj Festivala.

Naziv izložbe: **Ideje za plakat – izbor iz zbirke plakata MSU-a**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija

Vrijeme trajanja: 2.8. – 28.8. 2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Kristina Bonjeković Stojković

Autor(i) likovnog postava: Kristina Bonjeković Stojković

Opseg (broj eksponata): 40

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19653/>

Vrsta: umjetnička, skupna

Broj posjetitelja: 750

Izložba *Ideje za plakat* predstavila je publici izbor radova iz Zbirke plakata MSU-a. Svi izloženi plakati bili su povezani zajedničkim nazivnikom - duhovitost/oštroumnost. Riječ je o plakatima na kojima su se autori poigrali grafičkim elementima poput vrste slova, jezičnih

dvosmislenosti, različitih znakova ili fotografskih predložaka. Duhovitost, prisutna na plakatima, sagledana je kroz različite tipove humora poput ironije, satire, karikature, jezične ili vizualne dosjetke. Na plakatima su vidljive strategije za kojima autori svjesno posežu, za neobičnim odnosima grafičkih elemenata kao što su sparivanje naizgled nespojivih elemenata, nerazmjeri veličina, nepodudarnost sadržaja i prikazanog ili pak zamjena uvriježenih slika i pojmova u svrhu iznenađujućeg i apsurdnog. Izloženi plakati bili su producirani za različite događaje poput izložbi, kazališnih ili filmskih predstava ili koncerata a nastali su mahom 70ih i 80ih godina. Izbor je obuhvatio plakate eminentnih grafičkih dizajnera poput Mihajla Arsovskog, Borisa Bućana, Borisa Ljubičića, Željka Borčića, Mirka Ilića.. kao i konceptualnih umjetnika Dalibora Martinisa, Gorkog Žuvele, Gorana Trbuljaka i drugih umjetnika zastupljenih u Zbirci. Uz izložbu je tiskan i deplijan s tekstom i reprodukcijama plakata.

Naziv izložbe: **Umjetnik na odmoru**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija

Vrijeme trajanja: 02.09.2012.-30.09.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Branko Franceschi

Autor(i) likovnog postava: Branko Franceschi

Opseg (broj eksponata): 15

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19667/>

Vrsta: umjetnička, međunarodna, skupna

Broj posjetitelja: 980

U sklopu projekta „Umjetnik na odmoru“ je bilo predstavljeno što su istaknuti umjetnici iz regije stvorili u Novom Vinodolskom, uključujući i velike skulpture Ivana Kožarića.

U inovativnom kulturno-turističkom projektu „Umjetnik na odmoru“ tijekom ovog ljeta sudjelovalo je desetak avangardnih umjetnika: Attila Csernik i Era Milivojević iz Srbije, Romelo Pervolovici iz Rumunjske, Balint Szombathy, Sandor Pinczehelyi i Janos Sugar iz Mađarske, Radomir Damnjanović Damnjan i Ilija Šoškić iz Italije, a od hrvatskih su prisutni bili Vlado Martek, Željko Kipke i Ivan Kožarić.

Umjetnici su bili pozvani da provedu deset dana u Novom Spa Hotels&Resortu koji im je kao partner projekta omogućio da tijekom boravka koriste sve sadržaje iz njegove luksuzne ponude. U organizaciji Nedjeljnog Jutarnjeg, Kolekcija Marinko Sudac je s Institutom za istraživanje avangarde osmislila sadržajne elemente prostora i opremila ga priručnom bibliotekom i videotekom, koje su gostima Resorta omogućile uvid u avangardnu umjetnost i

opuse gostujućih umjetnika koji su zajedno s njima boravili u istom hotelskom kompleksu. Tako je gostima omogućeno da uživo upoznaju umjetnike i budu nazočni trenucima njihova stvaralaštva te su tako ostvareni osnovni uvjeti interakcije, što je svakako predstavljalo iznimno dragocjeno iskustvo. Uz razgledavanje izložbe u nastajanju, posjetitelji su se mogli informirati i upoznati sa suvremenom i neoavangardnom umjetničkom praksom, što je bio i jedan od glavnih ciljeva projekta. Uključivanjem Nedjeljnog Jutarnjeg kao medijskog partnera, koji je od samog početka kroz svoja izdanja opsežno pratio sve gostujuće umjetnike, projekt se proširio na stotine tisuća čitatelja.

Na otvorenju izložbe u nedjelju, 2. rujna s početkom u 12 sati, održana su i tri performansa Ere Milivojevića, Balinta Szombathyja i Radomira Damnjanovića Damnjana.

Organizator projekta je Nedjeljni Jutarnji.

Naziv izložbe: **Tošo Dabac: (U)lice Zagreba**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija

Vrijeme trajanja: 30.10.2012.-20.12.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Marina Benažić

Autor(i) likovnog postava: Daniela Bilopavlović Bedenik, Tajana Zver

Opseg (broj eksponata): 58 fotografskih povećanja u postavu izložbe i 150 fotografija digitalno prezentiranih u vidu projekcije

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19709/>

Vrsta: umjetnička, studijska, samostalna

Broj posjetitelja: 8.081

Izložba Tošo Dabac – (U)lice Zagreba bio je središnji događaj “4. dana fotografije Arhiva Tošo Dabac“, a javnosti je prezentirana u No Galeriji / MSU od 30. listopada do 20. prosinca 2012. Urbane studije Toše Dabca fokusirane na pojedinačne portrete ili na gradske situacije i trenutke života u tom gradu, osobni su vizualni dnevnik koji prerasta u sivevremenu i univerzalnu memoriju, odnosno, citirajući povjesničarku umjetnosti Željku Čorak: „Dabčeva sjećanja postaju naši simboli.“

Ovom izložbom predstavljen je izbor urbanih motiva Toše Dabca iz razdoblja od tridesetih do kraja pedesetih godina prošloga stoljeća. Izložba je sadržavala 58 fotografija Toše Dabca i 150 fotografija koje su bile prezentirane u vidu projekcije. Autorica koncepta izložbe: Marina Benažić; izbor radova: Marina Benažić, Daniela Bilopavlović Bedenik.

Izložbu je pratio deplijan (na hrvatskom i engleskom jeziku).

Naziv izložbe: **Šikuti Mashine u MSU**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, NO Galerija, Medijska fasada

Vrijeme trajanja: 21.12.2012 – 06.01.2013

Autor(i) stručne koncepcije: Tihomir Milovac

Autor(i) likovnog postava: Tihomir Milovac

Opseg (broj eksponata): 8

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19784/>

Vrsta: umjetnička, skupna

Broj posjetitelja: 1.652

Izložba *Šikuti Machine u MSU* pruža pregled najvažnijih dosadašnjih akcija i performansa od osnutka grupe. Na otvorenju izložbe izveli su performans s jelom i pićem *Manjadura*, koji je premijerno izveden prije 10 godina (24. 7. 2002. u Svetvinčentu) i od tada se izvodi s određenim varijacijama. Izložbu čine video i fotografska dokumentacija najvažnijih performansa nastalih u produkciji *Šikuti Machine*. Naročito je bitna trilogija (Cuki, Praščina, Teza), koja se bavi ritualima istarskih poljodjelaca, a nagrađivana je na domaćim filmskim smotrama i revijama. Potom slijede dokumentarni video zapisi dva najznačajnija performansa grupe *Šikuti Machine*. Prvi je *Fitness*, izveden na Uskrs 2000. godine, s kojim počinje službeno djelovanje grupe, a drugi performans *Kolo* održan je točno deset godina nakon *Fitnessa* i njime je obilježeno ponovno rođenje grupe. Izložbu zaokružuje recentni rad *Vogrda*, u počast velikanu američke poezije Waltu Whitman te trodijelni video *Kravarij* na Medijskoj fasadi Muzeja nastao za ovu prigodu kojim se preispituju načela djelovanja grupe *Šikuti Machine*.

prije otvorenja izložbe *Šikuti Machine – Šikuti u MSU* predstavljena je knjiga Darka Pekice *Postelje za četiri*.

Medijska fasada:

Na medijskoj fasadi 2012. godine su predstavljeni radovi sljedećih umjetnika:

- Animafest (Abbey Luck & Sean Donnelly, Albert Roskam, Bendik Kaltenborn& Kalle Johansson, Brian McClave, Claudia Molitor& Gavin Peacock, David Daniels, Erik van Huisstede, Gilbert Hsiao, Iemke van Dijk, Jeanne Stern, Jennifer Schmidt, Jodie Mack, Joey Fauerso, Johan Rijpma, Kate Nartker, Laen Sanches, Mark de Weijer, Mel Prest & Andrew Kleindolph, Molly Schwartz, Santiago Caicedo de Roux, Sarah Klein & David Kwan, Tal Rosner)

- Christian Frosi/Diego Perrone: 79 24

- LAE: Heroj 21. Stoljeća
- Peter Kogler
- Karim Rashid
- Šikuti Mashine: Kravarij

Ostali MSU prostori:

Naziv izložbe: **Božena Končić Badurina, performans Predvorje**

Mjesto održavanja i prostor: predvorje MSU-a

Vrijeme trajanja: 08.12.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Radmila Iva Janković

Autor(i) likovnog postava: Radmila Iva Janković

Opseg (broj eksponata): 1

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19751/>

Vrsta: umjetnička, tuzemna, samostalna

Broj posjetitelja: 1.000

U performansu *Predvorje* koji se odvijao tijekom cijelog dana za vrijeme proslave 3. rođendana novog MSU-a nije bilo jednostavno zaključiti što se uistinu događalo u muzejskom lobiju, a što je performerska izvedba, tj. ponavljanje nečeg što se jednom već dogodilo. Kao i u svojim ranijim performansima, umjetnica Božena Končić Badurina i ovoga puta izvedbu performansa prepustila je izvođačima. Oni se ni po čemu nisu razlikovali od posjetitelja muzeja, a mogli bi biti i njegovo osoblje. (Re)konstrukcijom nekih običnih, dnevnih situacija iz predvorja muzeja i mimikrijskim „ubacivanjem“ tih fragmenata natrag u svakodnevicu, nenametljivi „uljezi“ unosili su zabunu u istinitost stvarnosti. U predvorju muzeja na jednom TV ekranu emitirala se ranije snimljena stvarna situacija iz predvorja, koju su izvođači - služeći se raznim rekvizitima identičnih onima koji se pojavljuju na snimci poput dječjih kolica, štaka, plastičnih torbi - ponavljali tog dana.

Izvođači: Ružica Eterović, Mirta Polanović, Želimir Schauer, Magdalena Štefanić, Goran Vrbanić

Naziv izložbe: **Amela Frankl: Što nosim, umjetnički višegodišnji projekt**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Ekstenzija

Vrijeme trajanja: Tijekom 2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Tihomir Milovac

Autor(i) likovnog postava: Amela Frankl / Tihomir Milovac

Opseg (broj eksponata):

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19643/>

Vrsta: umjetnička, samostalna

Broj posjetitelja: 378

Umjetnica Amela Frankl tijekom 2011. i 2012. Godine je realizirala projekt *Što nosim* kojim uspostavlja neobičnu vezu kulturne i umjetničke scene Zagreba i Pariza. U 12 navrata umjetnica je rezultate te misije povezivanja prezentirala u prostoru Ekstenzije. Projekt je usložen odnos privatnog i javnog pri čemu umjetnica svoju privatnu vezu s Parizom i Francuskom povremeno stavlja u javnu funkciju. Umjetnica je angažirala četrnaest kustosa, umjetničkih udruga i aktivista sa zagrebačke kulturne scene da joj zadaju po jedan zadatak odnosno očekuju ispunjenje neke njihove želje koja je na neki način vezana uz Pariz i parišku kulturnu i umjetničku scenu. Po povratku u Zagreb umjetnica priređuje mikro događanje, izložbu ili prezentaciju rezultata tog istraživanja pri čemu, koristeći sredstva i dokumentaciju prikupljene za vrijeme boravka u Parizu, stvara novu izražajnu cjelinu. Format prezentacije ovisit će o vrsti zadatka kao i o rezultatima dobivenim u tom komunikacijskom procesu.

Tako narudžba postaje prilika za novu kreaciju, a kroz odnos umjetnica-naručitelj-motiv nastaje novo umjetničko djelo odnosno kako kaže umjetnica: „Što nosim, za mene znači višestruko imati priliku afirmirati svoju slobodu, staviti na kušnju svoje mogućnosti: kreirati i improvizirati poštujući pri tom zadana pravila, ispuniti neočekivane upute naručitelja, ponuditi neočekivana rješenja i prevladati ograničenja unutar projekta“

Narudžba br. 6: Neke stare pjesme, Naručiteljica: Evelina Turković

Narudžba br. 7: ?, Naručitelj: DeLVe (Ivana Bago)

Narudžba br. 8: Potencijal prostora, Naručiteljica: Irena Bekić

Narudžba br. 9: Potlač ili utopija umjetničke razmjene / Čitajte Boomerang!,

Naručiteljica: Tanja Vrvilo (Filmske mutacije)

Izložbe izvan Muzeja:

Naziv izložbe: **Ivan Picelj – Programirani krugovi**

Mjesto održavanja i prostor: Galerija Denise René, Pariz

Vrijeme trajanja: 30.10.2012 – 24.11.2012

Autor(i) stručne koncepcije: Snježana Pintarić

Autor(i) likovnog postava: Franck Marlot

Opseg (broj eksponata): 24

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19714/>

Vrsta: umjetnička, studijska, samostalna

Na izložbi u galeriji Denise René u Parizu bili su predstavljeni radovi Ivana Picelja, kolaži, grafike i reljef iz 60-tih i 70-tih godina, u kojima Picelj eksperimentira s motivom kruga postižući mnogobrojne optičke efekte.

Suradnja s Galerijom Denise René u Parizu krenula je 1959. godine kada je u ovom prostoru održana umjetnikova prva izložba. Od tada, pa sve do 2010. godine, Picelj je u toj Galeriji, specijaliziranoj za konstruktivističku i op-art umjetnost, redovito izlagao te je bio i autorom grafičkih rješenja nekoliko plakata Galerije. Galerija Denise René bila je 1966. godine također i izdavač mape serigrafija pod nazivom *Oeuvre programme No 1* i upravo je ova mapa karakteristično djelo koje nam ukazuje na cijeli niz ambicioznih projekata koje Picelj poduzima tih, u stvaralačkom smislu, možda najplodnijih godina i koja je bila inspiracijom za odabir radova za izložbu pod nazivom *Ivan Picelj – Programirani krugovi*. Mapa *Oeuvre programme*, s radovima koji se čine kao kompjutorske grafike producirane bez kompjutera, reprezentira formalne i sadržajne promjene u Piceljevom stvaralaštvu šezdesetih godina – od jasno vidljivih utjecaja ruskih konstruktivista u njegovom slikarstvu iz 50-tih, Picelj se sve više okreće grafičkim tehnikama i individualizira svoj likovni izraz.

Izložbom *Programirani krugovi* predstavljen je mali segment iznimno obimnog stvaralaštva ovog autora koji je ostavio dubok trag na području likovnih umjetnosti i grafičkog dizajna druge polovice dvadesetog stoljeća.

Naziv izložbe: **Boris Bućan - posters**

Mjesto održavanja i prostor: Le lieu du Design, Paris

Vrijeme trajanja: 8.11. 2012. – 9.1.2013.

Autor(i) stručne koncepcije: Kristina Bonjeković Stojković, Florence Lamblin

Autor(i) likovnog postava: Philippe Lankry

Opseg (broj eksponata): 24

Web adresa: croatielavoici.com

Broj posjetitelja:

U sklopu Festivala Hrvatske u Francuskoj, 9. studenog 2012. otvorena je izložba Borisa Bućana pod nazivom *Plakati* u Le Lieu du Design. Pariški Le Lieu du Design u partnerstvu s Muzejom suvremene umjetnosti Zagreb predstavio po prvi puta u Francuskoj plakate doajena hrvatskog grafičkog dizajna Borisa Bućana. Tim povodom francuskoj su se javnosti

prezentirali radovi nastali osamdesetih i devedesetih godina, a koji su sada prisutni u mnogim svjetskim zbirkama muzeja. Njegove „ulične slike“ su radovi koji prikazuju jedinstven autorov pristup plakatu, a koji se temelji na širenju značenja i redefiniranja pojma plakata kao medija uvođenjem novih nestandardiziranih formata i slikarskih elemenata. Izbor je obuhvatio radove u kojima autor u pristupu koristi slikarske i crtačke formalne elemente kao osnovne nositelje poruke. Na izložbi su bila izložena 24 plakata velikih dimenzija (2 x 2 metra) koji su bili realizirani za kazališne predstave HNK u Splitu, izložbe i koncerte Zagrebačkih simfoničara. Uz izložbu je tiskana posebna edicija Beaux Arts-a posvećena izložbi Borisa Bućana s tekstovima Laurent Gervereaua i Nade Beroš.

Naziv izložbe: **Lightning out for the territories**

Mjesto održavanja i prostor: Beč, Kunsthalle Project Space Wien

Vrijeme trajanja: 15.05.2012. – 25.06.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić

Autor(i) likovnog postava: Leila Topić

Opseg (broj eksponata): 15

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19604>

Vrsta: Grupna, problemska

Broj posjetitelja: 7.500

Na izložbi „Lightning out for the territories“ u bečkom Kunsthalle Project Spaceu predstavljani suradovi desetoro hrvatskih suvremenih umjetnika. Naslov izložbe nadahnut je slavnom posljednjom rečenicom romana *Huckleberry Finn* Marka Twaina, a predstavlja radove umjetnika koji tematiziraju politiku malih gesta u suvremenoj umjetničkoj praksi. Radovi odabrani za izložbu *Lightning out for the territories*, u kontekstu interpretativne logike, progovaraju o malim gestama u procesima sudjelovanja, na granicama fizičkog, odnosno psihičkog teritorija, s namjerom dokidanja i prekoračivanja granice. Usto, ti umjetnički radovi govore o ideji kako granica, fizička, geografska ili psihička, nije linija razdvajanja, nego upravo suprotno – prostor artikulacije novih mogućnosti pozicioniranja umjetničkih identiteta.

Naziv izložbe: **Eksperimenti – izbor radova iz Zbirke Richter**

Mjesto održavanja i prostor: Muzej Grada Šibenika

Vrijeme trajanja: 12.07.2012. - 26.08.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Vesna Meštrić

Autor(i) likovnog postava: Vesna Meštrić, Marina Lambaša

Opseg (broj eksponata): 14

Web adresa: <http://www.muzej-sibenik.hr>; <http://www.msu.hr/#/hr/19634/>

Vrsta: Umjetnička, samostalna, pokretna

Broj posjetitelja: 2.000

U Muzeju grada Šibenika od 12. srpnja do 26. kolovoza 2012. održana je izložba *Eksperimenti – izbor radova iz Zbirke Richter*. Izložbom je predstavljen mali segment iz bogatog umjetničkog stvaralaštva Vjenceslava Richtera koji je svojim djelovanjem obilježio drugu polovicu 20. stoljeća u hrvatskoj umjetnosti. Izložbom su prikazani neki od najznačajnijih radova iz Richterovih ciklusa *Sistemskih skulptura*, *Sistemskih grafika*, zatim *Prostornih grafika*, *Spontanih crteža* i *Spontanih grafika*, nastalih u razdoblju od 1970. do 2000. godine. Uz izložbu tiskani su pozivnica, deplijan i plakat.

Naziv izložbe: **Eksperimenti – izbor radova iz Zbirke Richter**

Mjesto održavanja i prostor: Zavičajni muzej Slatina

Vrijeme trajanja: 05.10.2012. - 25.10.2012.

Autor(i) stručne koncepcije: Vesna Meštrić

Autor(i) likovnog postava: Vesna Meštrić

Opseg (broj eksponata): 12

Web adresa: <http://www.muzej-slatina.hr/>, <http://www.msu.hr/#/hr/19693/>

Vrsta: Umjetnička, tematska, samostalna, pokretna

Broj posjetitelja: 500

U povodu Međunarodnog glazbenog festivala Dani Milka Kelemena, koji se sedamnaestu godinu održava u Slatini, na poziv Dragice Šuvag ravnateljice Zavičajnog muzeja Slatina, održana je izložba *Eksperimenti – izbor radova iz Zbirke Richter* koja je tokom ljeta prikazana u Muzeju grada Šibenika. Izložbom je predstavljen mali segment iz bogatog umjetničkog stvaralaštva Vjenceslava Richtera koji je svojim djelovanjem obilježio drugu polovicu 20. stoljeća u hrvatskoj umjetnosti. Izložbom su prikazani neki od najznačajnijih radova iz Richterovih ciklusa *Sistemskih skulptura*, *Sistemskih grafika*, zatim *Prostornih grafika*, *Spontanih crteža* i *Spontanih grafika*, nastalih u razdoblju od 1970. do 2000. godine. Uz izložbu tiskani su pozivnica i katalog.

Pripremni radovi:

- Priprema projekta *David Smithson: Vernacular House*, razvoj projekta energetskeki samoodržive kuće i pripreme međunarodne konferencije. (Tihomir Milovac)
- Priprema izložbe Miroslava Šuteja. (Snježana Pintarić)
- Priprema izložbe *Nepokorena šuma, Radovan Ivšić*. (Snježana Pintarić)
- Priprema izložbe *Peter Kogler*. (Snježana Pintarić)
- Priprema izložbe *Slika bez kraja* za 2015. godinu. (Ivana Janković)
- Priprema izložbe *Vojin Bakić, retrospektiva*, 2013. godine. (Nataša Ivančević)
- Priprema izložbe *Vlasta Delimar, Radovi i performansi 1980 – 2013*, travanj-svibanj 2014. godine. (Jadranka Vinterhalter, Martina Munivrana)
- Priprema izložbe *Ekperiment sa avangardom - EXAT 51*, transkulturalne reference i utjecaji, 2015. godine. (Vesna Meštrić)
- Priprema retrospektivne izložbe Vjenceslava Richtera, 2015.g. (Vesna Meštrić)
- Priprema izložbe *Iz Zbirke Nede Young*. (Snježana Pintarić)

ARHIV TOŠO DABAC

Naziv izložbe: **Tragovima Toše Dabca**

Mjesto održavanja i prostor: Arhiv Tošo Dabac

Vrijeme trajanja: 20.11.2012.- 1.02.2013.

Autor(i) stručne koncepcije: voditelji fotoradionica, Marina Benažić i Daniela Bilopavlović Bedenik

Autor(i) likovnog postava: Marina Benažić i Daniela Bilopavlović Bedenik

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19750/>

Broj posjetitelja: 80

Arhiv TD je u okviru „4.dana fotografije“ postavio izložbu najboljih radova s pet fotoradionica održanih tijekom ove manifestacije.

ZBIRKA VJENCESLAVA RICHTERA I NADE KAREŠ RICHTER

Naziv izložbe: **SintArt 03 - Silvio Vujičić: Destrudo**

Mjesto održavanja i prostor: Zbirka Richter

Vrijeme trajanja: 12.12.2012. – 23.2.2012

Autor(i) stručne koncepcije: Vesna Meštrić

Autor(i) likovnog postava: Vesna Meštrić

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/19769/>

Vrsta: umjetnička, samostalna

Broj posjetitelja: 211 do 31.12.2012.

Ciklus povremenih izložbi SintArt održava se treću godinu za redom. Jednom na godinu u stalnom postavu Zbirke Richter predstavljaju se umjetnici čije djelovanje ima ishodište u umjetničkom i arhitektonskom stvaralaštvu Vjenceslava Richtera. Ove godine u okviru SintArta 03 predstavljen je novi umjetnički rad Silvija Vujičića, site-specific instalacija, koja je razvijena u procesima kristalizacije kofeina u kojima nastaju pravilni geometrijski oblici. Silvio Vujičić kemijskim procesima mijenja strukturu medija koji u novoj kristalnoj formi sadržava prividnu matematičku sigurnost, istu onu koju je Vjenceslav Richter često dovodio u pitanje u svojim istraživanjima o mogućnostima sinteze. Tako su ovom izložbom predstavljeni realtivno nepoznati radovi iz opusa Vjenceslava Richtera nastali u razdoblju od 1990 do 2000. formirajući dijalog s site specific instalacijom Silvija Vujičića. Uz izložbu tiskani su katalog, pozivnice za otvorenje, te mali info letak za posjetitelje.

U vrijeme trajanja izložbe Zbirka Richter je otvorena za javnost od utorka do subote, a planirana su u 2013. godini tematska vodstva za posjetitelje u okviru Noći muzeja, zatim za studente Akademije likovnih umjetnosti i Tekstilno tehnološkog fakulteta, te niz kreativnih radionica za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta. Izložba je najavljivana i popraćena u tiskanim medijima i web portalima.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- Katalog izložbe *Tišine gdje stvari napuštaju sebe / Silenzi in cui le cose s'abbandonano / Silences where things abandon themselves* (hrvatski / engleski / talijanski). Urednik: Tihomir Milovac. Tekstovi: Alessio Frasoni / Ilaria Valbonesi. MSU, Zagreb, 2012.; ISBN: 978-953-7615-35-2.
- Katalog izložbe *T-HTnagrada@msu (Po peti put: T-HTnagrada@msu.hr)*. (hrvatski). Urednik: Bruno Bahunek. Tekstovi: Maja Weber, Radmila Iva Janković. MSU, Zagreb, 2012.; ISBN: 978-953-7615-36-9.
- *Socijalizam i modernost* – katalog hrv. ISBN: 978-953-7615-37-6
- *Socijalizam i modernost* – katalog eng. ISBN: 978-953-7615-43-7
- Katalog izložbe *Lightning out for the Territories* (hrvatski / engleski). Urednica: Leila Topić. Tekst: Leila Topić. MSU, Zagreb, 2012.; ISBN: 978-953-7615-39-0

- katalog izložbe *SintArt – Silvio Vujičić: Destrudo* (hrvatski / engleski). Urednica: Vesna Meštrić. Tekstovi: Vesna Meštrić. MSU / Zbirka Richter, Zagreb, 2012.; ISBN: 978-953-7615-45-1.
- Katalog izložbe *NO ARHIV - 10 razloga za otvoreni digitalni arhiv konceptualne i neoavangardne umjetnosti* (hrvatski / engleski). Urednica: Jasna Jakšić. Tekstovi: Jasna Jakšić. MSU, Zagreb, 2012.; ISBN: 978-953-7615-40-6.
- Katalog izložbe *Duba Sambolec, Predmet bez dostojanstva / Duba Sambolec, Object without Dignity* (hrvatski / engleski). Urednica: Jadranka Vinterhalter. Tekstovi: Duba Sambolec / Jadranka Vinterhalter. MSU, Zagreb, 2012.; ISBN: 978-953-7615-41-3.
- Katalog izložbe *Miljenko Horvat, Traganja / Miljenko Horvat, Exploration* (hrvatski / engleski). Urednica: Radmila Iva Janković. Tekstovi: Radmila Iva Janković, Josip Vaništa, Miljenko Horvat. MSU, Zagreb, 2012.; ISBN: 978-953-7615-42-0.
- Deplijan izložbe *Ideje za plakat - izbor iz zbirke plakata MSU* (hrvatski). Urednica: Kristina Bonjeković Stojković. Tekstovi: Kristina Bonjeković Stojković. MSU, Zagreb, 2012.
- katalog izložbe *Karim Rashid: Ideologija ljepote / Karim Rashid: Ideology of Beauty* (hrvatski / engleski). Urednik: Tihomir Milovac. MSU, Zagreb, 2012.
- Letak izložbe *Nula iz vladanja, retrospektiva Mladena Stilinovića*. (Tihomir Milovac)
- Deplijan performansa Božene Končić Badurina *Predvorje*. (Radmila Iva Janković)
- Katalog *100 plakata Muzeja suvremene umjetnosti / 100 posters from the Museum of Contemporary Art* (hrvatski / engleski). Urednica: Snježana Pintarić. Tekstovi: Jasna Galjer. MSU, Zagreb, 2012.; ISBN: 978-953-7615-30-7.
- Programska knjižica *BauNET* (hrvatski / engleski). Urednice: Jadranka Vinterhalter, Vesna Meštrić. MSU, Zagreb, 2012.; ISBN: 978-953-7615-44-4.
- katalog *Bilježnica Zapisano na vodi* (hrvatski). Urednica: Nada Beroš. Tekstovi: Nada Beroš. MSU, Zagreb, 2012.; ISBN: 978-953-7615-38-3.

- Sastanci u vezi s izdavanjem knjige Nade Vrkljan-Križić: *Marginalna umjetnost* – Nada Vrkljan Križić, Branko Franceschi, Sandra Križić Roban, Daniela Bilopavlović, Nenad Popović.
- Dogovor o suradnji s Kabinetom grafike HAZU na izdavanju knjige o grafičkom stvaralaštvu Ivana Picelja; izrada biografije, popisa izložbi i bibliografije. (Snježana Pintarić)

- Deplijan izložbe *Tošo Dabac - (U)lice Zagreba* (hrvatski, engleski). Izdavač: MSU, Zagreb, 2012. Urednica: Benažić, Marina. Tekstovi: Benažić, Marina

DONACIJA SILVANE SEISSEL

- Pripremni radovi na publiciranju *Vodiča Donacije Seissel*.

10.3. Elektroničke publikacije

ARHIV TOŠO DABAC

- Programska knjižica *4. dani fotografije Arhiva Tošo Dabac* u PDF formatu, hrvatski jezik.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Edukacija i vodstvo pripravnica drugih odjela MSU-a, Martine Vidas Butorac, Maje Šarić i Petre Srblijanović po ZUP-u i suradnja na drugim edukativnim projektima.

- Kustosice i kustosi, kustosice-pripravnice te autori izložaba održavali su redovita stručna i specijalizirana vodstva po stalnom postavu i povremenim izložbama, vodstva novinara (domaćih i stranih), muzejskih profesionalaca, muzejskih vodiča (interna edukacija), diplomatskih predstavnika, studenata, djece vrtićke dobi, osnovnoškolaca i srednjoškolaca, umjetnika. Također su se odvijala redovita besplatna stručna vodstva za građanstvo, te redovita vodstva djece po izložbama neposredno prije rada na radionicama:

- vodstva školskih i vrtićkih grupa iz cijele Hrvatske (229);
- ostala vodstva: Programi 60+ (programi za stariju dob posjetitelja) (13);
- Pristup: vodstva za osobe s invaliditetom (9).

- Vodstva i upoznavanje s Muzejom francuskih kolega i novinara u sklopu Hrvatske sezone u Francuskoj - Isabelle Delage, Mehdi Brit, Marie Collin, Jean-Marc Prevost, Peter Knapp, Florence Lamblin, Stephane Simon, novinari Paris Matcha, La Croixa i L'Oeila, Grand Reportages.

- Vodstvo austrijskog predsjednika Heinza Fischera.

- Vodstvo latvijskog veleposlanika Kasparsa Ozolinša. (Snježana Pintarić)

ARHIV TOŠO DABAC

- Kustosice ATD-a održale su 10 vodstava u Arhivu TD.

11.2. Predavanja

- Maurizio Bortolotti, talijanski kustos, likovni kritičar i profesor na kustoskim studijima akademije NABA u Milanu održao je predavanje *Izlaganje vremena / izlaganje beskraja*, 7.11.2012. (Radmila Iva Janković)

- *Preparirani pianino*, 12.12.2012. - Razgovor s umjetnikom Ladislavom Galetom i projekcija dokumentacije njegovog performansa *Preparirani piano* povodom stote objećnice rođenja John Cagea.

ARHIV TOŠO DABAC

12 predavanja u okviru skupa „4. dani fotografije Arhiva Tošo Dabac“ dvorana Gorgona, MSU/ Arhiv Tošo Dabac, Ilica 17:

- Arhiv Tošo Dabac, *Širenje granica fotografije prve polovine 1970-ih godina u Hrvatskoj*, Iva Prosoli, kustosica u Muzeju grada Zagreba, umjetnička asistentica na Odsjeku snimanja Katedre za fotografiju na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu, (broj posjetitelja: 25), 5.11.2012.

- Arhiv Tošo Dabac, *Međunarodni fotografski festival Organ vida*, Marina Paulenka, fotografkinja i Krešimir Zadravec, fotograf - Organ vida (broj posjetitelja: 12), 8.11.2012.

- Arhiv Tošo Dabac, *120 godina Fotokluba Zagreb*, Damir Tiljak, predsjednik Fotokluba Zagreb, Vladko Lozić, tajnik Fotokluba Zagreb (broj posjetitelja: 12), 13.11.2012.

- Arhiv Tošo Dabac, *Predstavljanje umjetnice – Ana Opalić*, fotografkinja (broj posjetitelja: 30), 15.11.2012.

- Dvorana Gorgona, MSU, *Grad, održivost, kultura- Kako je Zagreb postao veliki grad?*, Feđa Vukić, dr.sc., izv. prof. na Studiju dizajna pri Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (broj posjetitelja: 40), 14.11.2012.

- Dvorana Gorgona, MSU, *Fotografska kronika mode u Hrvatskoj*, Marija Tonković, dr.sc., muzejska savjetnica u Muzeju za umjetnost i obrt, viša predavačica na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu (broj posjetitelja: 42), 14.11.2012.

- Arhiv Tošo Dabac, *Fotografsko tržište*, Helena Srakočić, FOCUS Consultancy, galeristica (London), kolekcionar, art dealer, savjetnik kolekcionarima (broj posjetitelja: 28), 16.11.2012.

Arhiv Tošo Dabac, *Umjetnička fotografija i zaštita autorskih prava*, Saša Poldan, dipl. iur. (broj posjetitelja: 20), 16.11.2012.

- Dvorana Gorgona, MSU, Fotografski festival: Rovinj Photodays - Tonči Denis Redić, direktor festivala „Rovinj Photodays“; Jelena Blagović, umjetnička asistentica na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu; Petra Mrša, fotografkinja (broj posjetitelja: 24), 20.11.2012.

- Dvorana Gorgona/MSU, *Točka gledišta- Predstavljanje fotografskog autorskog opusa*, Ivan Ladislav Galeta, multimedijски umjetnik (broj posjetitelja: 20), 20.11.2012.

- Dvorana Gorgona/MSU, *MEDIAINMOTION: Tragovima Toše Dabca*, Ingeborg Fülepp (mediainmotion), Leila Topić (broj posjetitelja: 15), 27.11.2012.

- Arhiv Tošo Dabac, *Mjerilo velegrada: gradski detalj (in memorijam Tošo Dabac@Fedor Kritovac)*, Sonja Leboš, antropologinja (broj posjetitelja: 21), 29.11.2012.

11.3. Radionice i igraonice

- Ove godine MSU je bio nositelj zajedničke muzejske edukativne akcije Hrvatskog muzejskog društva i hrvatskih muzeja uz međunarodni dan muzeja. Tema je bila *Voda*, a sudjelovalo je 55 hrvatskih muzeja, galerija i arhiva. Akcija je završila na Međunarodni dan muzeja, 18.05.2012.

- Održano je 82 radionica i igraonica koje su pratile izložbeni program MSU-a, Arhiva Tošo Dabac i Zbirke Richter.

ARHIV TOŠO DABAC

5 fotoradionica u okviru skupa „4. dani fotografije Arhiva Tošo Dabac“:

-12.,13 i 14. 11.2012. – *Ich in Zagreb*, „*Turistička fotografija*“, voditelj radionice: Luka Kedžo, fotograf (broj polaznika: 5).

-19. i 21.11.2012. – *Što mi je Zagreb?*, (voditelj radionice: Boris Cvjetanović, fotograf (broj polaznika: 8).

-22.,23.,24. i 25.11.2012. – *Iščezli Zagreb*, voditelj radionice: Damir Tiljak, fotograf, predsjednik Fotokluba Zagreb (broj polaznika: 12).

- 26.,27. i 28.11. 2012. – *Arhiv kao fotografski motiv*, voditeljica radionice: Jelena Blagović, umjetnička asistentica na Odsjeku snimanja Akademije dramske umjetnosti u Zagrebu (broj polaznika: 4).

-29. i 30.11. 2012. – *Gradski motivi nekad i danas*, voditelj radionice: Darije Petković, docent na Odsjeku snimanja Akademije dramske umjetnosti u Zagrebu (broj polaznika: 12).

ZBIRKA VJENCESLAVA RICHTERA I NADE KAREŠ RICHTER

- Projekt „Idemo na Vrhovec“ - ciklus obiteljskih radionica subotom za djecu predškolskog i školskog uzrasta – radionice su održavane subotama naizmjenično za predškolski i osnovnoškolski uzrast. Ukupno je održano 28 likovnih radionica. U okviru ovog projekta održan je program kojim je Zbirka Richter sudjelovala u 17. muzejskoj edukativnoj akciji povodom Međunarodnog dana muzeja –VODA. Akcija je izvedena u suradnji s Centrom August Cesarec.

Na radionicama je sudjelovalo ukupno: 447 djece

- U suradnji sa Srednjom tekstilnom školom u okviru projekta „Izrazi se!“, održano je 6 radionica na kojima su rađene skice za motive odjevnih predmeta. Sudjelovalo je 41 učenik.

11.4. Ostalo

- Razgovori: održano je 12 razgovora s umjetnicima, kustosima, piscima...(program: Susret s umjetnikom/umjetnicom/piscem)

- Održano je 25 posebnih vodstava za marginalizirane društvene skupine, osobe s invaliditetom i dr (Bolnica sv. Ivan Jankomir; Centar za mlade Zaprešić; Dnevna bolnica Vrapče; Dom za odgoj djece i mladeži Dugave; Dom za odgoj djece i mladeži Zagreb; KBC Sestre milosrdnice; OŠ poliklinika Suvag; Poliklinika Suvag – djeca s poteškoćama u razvoju; Dnevna bolnica za liječenje alkoholizma Jankomir; Program Pristup- Zavod za rehabilitaciju; Udruga gluhoslijepih Dodir; Centar Slava Raškaj, Zagreb; Psihijatrijska dnevna bolnica KBC Rebro).

- U programu „U fokusu“ kustosi su održali osam kratkih tematskih predavanja o pojedinim radovima iz stalnog postava koji nisu zastupljeni u vodiču po stalnom postavu (8).

- Tematske šetnje o specifičnim pitanjima koja pokreću pojedina djela u stalnom postavu (9).

- Izložbe uz programe edukacije (8); „7 u akciji“; Paralelna izložba *Socijalizam i modernost, THT Lab; Zapisano na vodi* u okviru stalnog postava; *Priče o vodi* u Školici MSU-a; *Ja volim mlijeko*, u suradnji s mliječnom industrijom Dukat u povodu Svjetskog dana mlijeka;

Najljepše dječje bajke, u suradnji s SOS Dječjim selom Hrvatska; *Kako napraviti portret ptice*; u suradnji sa Županijskim stručnim vijećem učitelja likovne kulture Zagrebačke županije i učenicima 22 osnovne škole.

- Mobilni muzej (posjet bolničkim odjelima + radionice za djecu) (2).
- Nulti sat – sastanci s nastavnicima, učiteljima i profesorima (4).
- Terenska nastava – nastava u muzeju: 39.
- Program: Pogled na Zbirku izvana / Iz američkog ugla (3).
- Program „Prvi susjedi“, suradnja sa školama u Novom Zagrebu (3) i obilježavanje Dana Središća.
- Posebne filmske projekcije uz program Zimzeleni filmski klub (za dob 60+) (8).
- Promocije i prezentacije (2).
- Akcije (3): Obilježavanje svjetskog dana voda; Obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv homofobije; Obilježavanje Svjetskog dana školskog mlijeka (izložba); sakupljanje humanitarnih priloga za SOS Dječje selo Hrvatska (uz izložbu *Najljepše bajke svijeta*).
- Cjelodnevna događanja (2): 27.1.2012. Noć muzeja; 18.5.2012. Međunarodni dan muzeja.
- Pristup – program za osobe s invaliditetom, osobe oštećena sluha uz prijevod na znakovni jezik – 7 programa u suradnji s Hrvatskom udrugom Dodir i Savezom gluhih.
- Tribine, okrugli stolovi, seminari, simpoziji (16).
- Rezidencijalni boravak umjetnika-edukatora u okviru pedagoškog odjela (1), Raimund Pleschberger, suradnja s Austrijskim kulturnim forumom i Kindermuseumom iz Beča.
- Filmske projekcije u okviru edukacije – 16.
- Glazbeni performans – 1.
- Kazališne predstave za djecu – 3.
- Međunarodni simpozij BauNet – umrežavanje ideja i prakse (Bauhaus u regiji) – 1.
- OSTALI DOGAĐAJI – Koncerti (3); suradnja s SOS Dječjim selom Lekenik (Akcija *Voda* i izložba *Priče o vodi*); suradnja s Muzejom Voda i Društvom Naša djeca Gornja Stubica (Akcija *Voda* i radionica na otvorenom); suradnja s Turističkom zajednicom Dugo Selo, radionice na otvorenom Ususret Uskrsu; suradnja sa Županijskim stručnim vijećem učitelja likovne kulture Zagrebačke županije i Državnim zavodom za zaštitu prirode (priprema izložbe *Kako napraviti portret ptice*).
- Suradnja s Turističkom zajednicom i zagrebačkim hotelima (promocija ljetnih programa: *Kampiranje u MSU; Do You Speak Contemporary Art / Govorite li suvremenu umjetnost*)
- Kontinuirani rad s volonterima i suradnja s Volonterskim centrom Zagreb.

- Sudjelovanje u natječaju za projekte financirane iz EU fondova („Mediation, Communication, Evaluation“) Culture 2007
- Osmišljavanje projekta i pisanje aplikacije za EU projekt „Conceptual Art Explained to Kids and Teens“ u okviru europskog projekta Mediation, Communication, Evaluation - koji su inicirali Bonnierkonsthall, Stockholm i Kunstnernes Hus, Oslo u suradnji s 5 europskih muzeja i galerija.

ZBIRKA VJENCESLAVA RICHTERA I NADE KAREŠ RICHTER

- U edukativnom prostoru Zbirke „Djeca na radu“, 2012. godini ukupno je održano 58 edukativnih programa na kojima su angažirane vanjske suradnice (Ksenija Filipović, akademska slikarica i Lana Gospodnetić, odgajateljica djece predškolskog uzrasta, Marina Jurišić i Petra Cegur, studentice povijesti umjetnosti). Redovito su održavana stručna vodstva u okviru nastave za osnovne škole i seminarske nastave za fakultete.

U edukativnim programima, likovnim radionicama, nastavi likovnog odgoja za osnovne škole i seminarskoj nastavi i Noći muzeja u 2012. godini sudjelovalo je ukupno 906 djece, đaka, studenata i drugih posjetitelja.

- Nastavljeno je redovito održavanje nastave u suradnji s osnovnim školama. Nastavne sate osmislila je i vodila Ksenija Filipović. Ukupno je održano 12 nastavnih sati (5-8 razred). Ukupno je sudjelovalo 136 učenika
- Nastava izvan Zbirke Richter i za osobe s invaliditetom: Održano je ukupno 10 likovnih radionica za djecu u Bolnici Rebro i Psihijatrijskoj bolnici za djecu i mladež. Nadalje u Zbirci je održana nastava za djecu s poteškoćama sluha oš SUVAG, te za djecu iz Dječje kuće Borovje. Ukupno na likovnim radionicama sudjelovalo 127 djece.
- Održana je seminarska nastava za studente Tekstilno tehnološkog fakulteta (voditeljica seminarske nastave Silva Kalčić). Na nastavi je sudjelovalo 35 studenata.
- Zbirka je i ove godine bila uključena u muzejsku akciju Noć muzeja programom projekcije filmova o Vjenceslavu Richteru. Zbirku je u Noći muzeja posjetilo 120 posjetitelja.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

Dnevno i tjedno izvještavanje medija o zbivanjima u muzeju:

- Kreiranje, uređivanje, lektoriranje i slanje tekstualnog i fotografskog materijala novinarima za najave i pozivnice uz sve izložbene projekte, za novinske konferencije, za predstavljanja, predavanja, kazališne predstave i filmske promocije, za programe edukacije i sve ostale događaje koje je muzej organizirao samostalno ili u suradnji s nekim. Davanje izjava, razgovora i intervjua za radio postaje i televizijske programe.

- Dnevno ažuriranje web stranice. Tjedno uređivanje i slanje newslettera.

- Pripremanje „press-kita“ za velike izložbene projekte, organiziranje tiskovne konferencije, organiziranje medijskog praćenja izložbi. (*Socijalizam i modernost, T-HT@nagrada.msu, Ljubav prema riziku / L'amour du risque, Theatarcombinat – Claudia Bosse, Duba Samolec: Objekt bez dostojanstva; Antun Motika – Eksperimenti i Miljenko Horvat – Traganja, Mladen Stilinović – Nula iz vladanja; za izložbe u No Galeriji:*

Miks Mitrevics; Jasenko Rasol; Tišine gdje stvari napuštaju sebe; ZGRAF: Niklaus Troxler Slika i zvuk; NOarhiv: deset razloga za digitalni arhiv konceptualne i neoavangardne umjetnosti; Video Vortex; Stop&Go 3-D; Ideje za plakat – izbor iz MSU zbirke plakata; Umjetnik na odmoru; Tošo Dabac – (U)lice Zagreba; Šikuti Machine).

- Priprema tekstova i slanje press materijala za projekte na Medijskoj fasadi: Frosi i Perrone, performans s učenicima Škole za primijenjenu umjetnost; Sarah Klein, Stop&GO 3-D; Antun Motika, Eksperimenti; Peter Kogler.

- Priprema tekstova i slanje press materijala za projekte ostvarene u inozemstvu: Izložbeni projekt *Lightning out for the territories*, Beč; izložba Tomislava Gotovca u Varšavi; Ivan Kožarić na Pariškom trijenalu; *Programirani krugovi*, izložba Ivana Picelja u Parizu; Plakati Borisa Bućana na izložbi u Parizu.

- Priprema tekstova i slanje press materijala za ostale izložbe: Paralelna izložba uz izložbu *Socijalizam i modernost*; Izložba *7. U AKCIJI*; Amela Frankl: *Što nosim, Narudžba br. 6: Neke stare pjesme*; Amela Frankl: *Što nosim, Narudžba br. 7: ?*; Amela Frankl: *Što nosim, Narudžba br. 8: Potencijal prostora*; Amela Frankl: *Što nosim, Narudžba br. 9: Potlač ili utopija umjetničke razmjene*; *Erste fragmenti 8*; *Paralele: susret Kožarića i Marteka, Atelijer Kožarić: Laboratorij za oživljavanje.*

- Organiziranje, priprema tekstova i slanje press materijala za razgovore, promocije, okrugle stolove, simpozije, projekcije:

- Dalibor Martinis: Performans *Simultani govor*
- Razgovor: *Zašto se bojimo socijalizma?*
- Razgovori o arhitekturi i urbanizmu: *Vizije budućnosti.*

- promocija knjige: Piotr Piotrowski, *Avangarda u sjeni Jalte. Umjetnost Srednjoistočne Europe u razdoblju 1945–1989.*
  - Premijera animiranog filma *Crtač* scenarista i redatelja Ljupčeta Đokića.
  - Razgovor: *Emancipatorske prakse.*
  - Raimund Pleschberger: *Beskrajna skulptura – djeca u muzeju.*
  - Predavanje Barta De Baerea.
  - Giorgio Andreotta Calò (početak-kraj).
  - Sastanak muzejskih pedagoga iz Graza, Maribora, Ljubljane i Zagreba.
  - Program *Zgraf/Riječi.*
  - razgovor: *Zašto je pamćenje važno?.*
  - koncert: *Mali muzički atelje.*
  - Arhiv i knjižnica Ivana Picelja - potpisivanje darovnog ugovora.
  - Predavanja uz izložbu *NOarhiv.*
  - Knjiga *Socijalizam i modernost; umjetnost, kultura, politika 1950.-1974.*
  - *Večer s ORLAN.*
  - LE ZBOR i *Ljubav prema riziku.*
  - *Video Vortex 8 – kultura, umjetnost i politika online videa,* međunarodna konferencija.
  - Predavanje Brune Šimleše *Ljubav kao rizik.*
  - Projekcija dokumentarnog filma *Voda – esencija života.*
  - Koncert Jinxa na terasi MSU-a u povodu zatvaranja izložbe *L'amour du risqué.*
  - Književna večer katalonskog pisca Joana Todó Cortiella.
  - Međunarodni simpozij Bauhaus – umrežavanje ideja i prakse.
  - Predavanja o umjetnosti fotografije.
  - Novi projekti: Kino umjetnika i Kino 21.
  - Filmske mutacije: 6. Festival nevidljivog filma - *SLIKA KATARZE.*
  - Tribina: treba li nam dizajn u MSU?.
- Priprema tekstova i slanje press materijala za izložbe u Zbirci Richter: *Zbirka Richter u Šibeniku,* izložba *Eksperimenti – izbor radova iz Zbirke Richter.*
- SintArt 03: Silvio Vujičić, *Destruo.*
- Priprema tekstova i slanje press materijala za događanja u Arhivu Tošo Dabac; Noć muzeja: dokumentarni filmovi o T. Dabcu od 1960-ih do danas; foto session; 4. dani fotografije Arhiva Tošo Dabac.

- Priprema tekstova i slanje press materijala za događanja Eduakcije.
- Priprema tekstova i slanje press materijala za posebna i ostala događanja: Noć muzeja, Međunarodni dan muzeja, MSU dan, za filmske projekcije, predstave, promocije, performanse, predavanja i okrugle stolove.
- Tjedno uređivanje, lektoriranje i slanje tekstualnog i fotografskog materijala tjednog programa Eduakcija na mail adrese korisnika i posjetitelja.
- Priprema tekstova i vizualnog materijala za brojne časopise, magazine, mjesečnike, godišnjake i internetske portale u zemlji i inozemstvu o programu i planovima.
- Odgovaranje na mnogobrojne mailove i upite o radu Muzeja, događanjima, programu, novinskim napisima.
- Redigiranje i lektoriranje kataloga i ostalih muzejskih izdanja i tiskanih materijala.

ARHIV TOŠO DABAC

- Oblikovanje materijala za press obavijesti o programu manifestacije „4. dani fotografije Arhiva Tošo Dabac“

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Kustosi, voditelji programa su sudjelovali u mnogim TV i radio prilozima hrvatskih medija (HRT, NOVA TV, OTV, TV Jabuka, Radio 101, Radio Sljeme, Radio Antena, Otvoreni radio...) (Kristina Bonjeković Stojković, Snježana Pintarić, Ivana Janković, Radmila Iva Janković, Jadranka Pintarić, Jadranka Vinterhalter). Također je, povodom programa „Croatia, la voici“ u Parizu, bio pojačan interes inozemnih medija.

ARHIV TOŠO DABAC

- Marina Benažić, Daniela Bilopavlović Bedenik: „Vijesti iz kulture“, HRT 1, 1.11.; “Dobro jutro Hrvatska“, HRT 1, 7.11.;
- Marina Benažić: Radio 101, „Antena“, 26.1.; Katolički radio, 30.10. 2012; Radio 101, „Antena“ 30.10.; HRT, intervju u radio emisiji Ružice Šimunović, 31.10; HRT radio, „Kulturna baština“, 30.10.; Otvoreni radio, 30.10.;
- Daniela Bilopavlović Bedenik: HRT radio „Šuškalica“, 4.11.; Radio Sljeme, 30.10.

12.5. Koncerti i priredbe

- Za posljednji dan izložbe *L'amour du risque* organiziran je koncert glazbene skupine Jinx na terasi MSU-a. (Leila Topić)

12.7. Ostalo

- Organiziranje nagradnih igara na Radiju 101, Radio Anteni, Otvorenom radiju, Zagrebačkom radiju i podjela ulaznica za velike izložbe; organiziranje nagradnih igara na t-portal i podjela ulaznica za izložbe.

- Tijekom lipnja-rujna 2012. godine voditeljicu PR-a Jadranku Pintarić je mijenjala Nada Beroš.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- U 2012. godini Muzej suvremene umjetnosti se ponovno uključio u sve popularniji projekt Noć muzeja. Odobrenim sredstvima financirali smo produkciju dodatnih programa u našem muzeju koji je ponovno svojim programom u stilu „velike završnice“, zaključio još jednu uspješnu Noć muzeja u kojoj je naš muzej posjetilo više od petnaest tisuća posjetitelja kada smo ponovno prednjačili u broju posjetitelja.

Ostatak odobrenih sredstava utrošen je u promociju izložbenih i ostalih programa u produkciji MSU u 2012. godini, koji su privukli oko 100.000 posjetitelja u protekloj godini, a među kojima je potrebno izdvojiti:

- 5. godišnju izložbu *T-HTnagrada@msu.hr* za koju je u potpunosti o dodatnom trošku našeg glavnog partnera ostvarena promidžbena kampanja, pri zakupu konkretnog oglasnog prostora. (Spotovi na svim TV postajama u najgledanijim terminima, Radio 101, oglasi u svim dnevnim, tjednim i nekolicini mjesečnih tiskovina, opsežna billboard i citylight kampanja) Ulaz na izložbu je bio besplatan.
- Izložbu *Ljubav prema riziku* iz kolekcija FRAC-a koja je bila kvalitetno popraćena sponzorskim (Peugeot) i medijskim angažmanom (EPH) i izvrsno prihvaćena od strane široke i stručne javnosti. Investirali smo u proizvodnju osnovnih promidžbenih materijala.

- Izložbu eksperimentalnih radova Antuna Motike koja je bila popraćena medijskim pokroviteljstvom EPH, no za koju smo također proizveli city light plakate i osnovni promidžbeni materijal.
  - Izložbu Miljenka Horvata koja se održala simultano s izložbom Antuna Motike te su stoga dijelile medijsko pokroviteljstvo i ostale promidžbene materijale osim kataloga.
  - Izložbu Karima Rashida koja je pobudila veliko zanimanje javnosti, čija je promocija financirana od strane pokrovitelja izložbe – Zagrebačke banke, osim u segmentu proizvodnje city light plakata za naše vlastite površine ispred muzeja.
  - Retrospektivnu izložbu Mladena Stilinovića pod nazivom *Nula iz vladanja* za koju smo, osim naših CL i osnovnih promidžbenih materijala organizirali oglašavanje u časopisu namjenjenom stranim turistima u Zagrebu In Your Pocket, budući da se radi o izložbi jednog od najvažnijih suvremenih umjetnika u regiji.
- Kroz blisku povezanost Marketinškog i Edukacijskog odjela, provedeni su i posjetiteljima besplatno omogućeni brojni programi među kojima i nekoliko kazališnih predstava za djecu i brojne umjetničke radionice i edukacije.
  - S EPH-om ostvarena su medijska pokroviteljstva za izložbe: *Ljubav prema riziku* (FRAC), *Antun Motika*, *Miljenko Horvat*, *Karim Rashid*.
  - Posebnim ugovorom sa zračnom lukom Zagreb dobili smo na korištenje Oglasni prostor u zračnoj luci u prostoru međunarodnih dolazaka.
  - Trajnom suradnjom s časopisom In Your Pocket, ostvaren je plasman na oglasnom prostoru – naslovnici i 4 stražnje strane uz znatan popust.
  - Formiranjem zajedničkih paket aranžmana s hotelom Regent Esplanade ostvarujemo popust na smještaj naših gostiju i do 70%.
  - S časopisom Time Out nakon višegodišnjeg oglašavanja, ostvareno je partnerstvo koje rezultira vrijednom promidžbenom kampanjom za MSU za međunarodne posjetitelje.
  - Nada Beroš radila je na realizaciji pokroviteljstva za Edukaciju: Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta; Zagrebački holding, Bazen Utrina, Podravka, TOZ, Zagrebački plavi, Aqua
  - Snježana Pintarić je realizirala sponzorstvo Croatia osiguranja vezano uz održavanje instalacije Carstena Höllera.
  - Priprema materijala i sastanci s predstavnicima Zrinjevca u vezi sa sadnjom drveća pred Muzejom (Zvezdana Murseli i Snježana Pintarić) te sa Zagrebačkom bankom u vezi sa sponzorstvom izložbe *Miroslav Šutej*. (Snježana Pintarić i Igor Bulatović).

- Sastanak s predstavnicima voditelja marketinga zagrebačkih muzeja na temu međusobne i zajedničke promičbe. (Snježana Pintarić)

ZBIRKA VJENCESLAVA RICHTERA I NADE KAREŠ RICHTER

- U 2012. godini nastavljeno je godišnje oglašavanje Zbirke Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter putem sustava oglašavanja Minicard-a. Pojedine programske aktivnosti Zbirke Richter (radionice, izložbe) namjenjeni publici promovirani su na radijskim postajama i web stranicama.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Muzej je tijekom 2012. godine posjetilo 116.887 posjetitelja.

ARHIV TOŠO DABAC

Ukupan broj posjetitelja i korisnika programa koje je organizirao Arhiv Tošo Dabac: 9263

Ukupan broj posjetitelja Zbirke Arhiv Tošo Dabac, Ilica 17: 1052

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH - 5 % (1.104.580,00 kn)
- lokalna samouprava - 76 % (15.776.865,47 kn)
- vlastiti prihod - 9 % (1.753.056,44 kn)
- sponzorstvo - 7 % (1.402.945,33 kn)
- donacije - 3 % (705.922,00 kn)
- UKUPNO: - 100,00 % (20.743.369,44 kn)

15.2. Investicije

- Kupljena imovina 503.056,59 kn (42 %).
- Donirana imovina 705.922,00 kn (58 %).

- UKUPNO: 1.208.978,59 kn (100,00 %).

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

- KINO 21

Dvorana Gorgona

Voditelj programa: Tihomir Milovac

Kustosica: Tanja Vrvilo (vanjski suradnik)

Muzej je u 2012. pokrenuo filmski program kojeg posvećuje filmskim umjetničkim ostvarenjima na prijelazu stoljeća, odnosno filmskim umjetnicima, redateljima koji su zacrtali kretanje u filmskoj umjetnosti 21. stoljeća.

Projekcije su održane u dvorani Gorgona u više večernjih termina. Pokazani su umjetnički filmovi američkog filmskog avangardista James Benninga *RR* i filmski političko-aktivistički omnibus grupe umjetnika (John Gianvito, Travis Wilkerson, Jon Jost, Minda Martin, Soon-Mi Yoo) *Daleko od Afganistana*. Filmovi su posuđeni u originalnim medijima od distributera iz SAD-a uz predviđene troškove najma i transporta.

Sredstva koja nisu utrošena u 2012. bit će realizirana tijekom siječnja 2013.

- KINO UMJETNIKA

Dvorana Gorgona

Kustosica programa: Branka Benčić

Voditelj programa: Tihomir Milovac

Kino umjetnika novo je pokrenuta programska aktivnost kojom će Muzej predstavljati suvremene umjetnike i njihove filmske opuse nastale u prostoru presijecanja suvremene umjetnosti i kinematografije, filma i vizualnih umjetnosti.

Program predstavljaj recentne filmske/video radove izvan konteksta društvene proizvodnje zabave i spektakla. Nadopunio je programsku koncepciju MSU-a i popunio deficit prezentacije ove hibridne forme.

Program ističe kao jednu od svojih bitnih značajki susret s umjetnikom. Ove godine gostovao je Matthew Akersa redatelj filma o Marini Abramović: *Umjetnica je prisutna* te Shaun Gladwell i Ursula Mayer čije smo filmove pokazali u više navrata.

- Leila Topić, u suradnji s Multimedijalni Institutom i Austrijskim kulturnim forumom organizirala je audio performans naslovljen *Prošireni Williamsov mix*. Njime se obilježila stota obljetnica rođenja jednog od najvažnijih kompozitora, teoretičara glazbe i umjetnika Johna Cagea. *Prošireni Williamsov mix* nova je interpretacija Williamsova miksa Johna Cagea u izvedbi Wenera Dafeldeckera i Valerija Tricolija, izvorno napisanoga za magnetofonsku vrpcu 1952. godine. Pristupajući izvornoj partituri iz suvremenog očišta, ova nova interpretacija Williamsova miksa predstavila je dubinsku analizu odnosa između tadašnje magnetofonske glazbe i današnje digitalne produkcije.

Performans je održan 27. listopada 2012. u dvorani Gorgona.

- U suradnji sa Veleposlanstvom Republike Španjolske u Zagrebu, Leila Topić organizirala je trodnevni rezidencijalni projekt za španjolskog umjetnika Pabla Serreta de Enu. Cilj rezidencijalnog projekta je realizacija video rada koji će se projicirati na medijskoj fasadi MSU-a. Tijekom trodnevnog boravka u MSU (8.11.-31.11) Pablo Serret de Ena radio je s članovima Udruge „Dodir“ s namjerom stvaranja videa koji će neprivelegirane članove našeg društva, poput onih iz udruge „Dodir“ učiniti vidljivima.

- Povodom treće godine useljenja u novu zgradu, Muzej suvremene umjetnosti pripremio je opsežan cjelodnevni program *MSU DAN – „MSU 3“*, koji je građanima besplatno ponudio niz događanja, od obilaska izložbi, stručnih vodstva, programa za djecu, filmskih projekcija do umjetničkih performansa. Posjetitelji su uz stručna vodstva pogledali i nekoliko aktualnih izložbi, snimke nekadašnjeg Zagreba iz fotoaparata Toše Dabca, retrospektivu Mladena Stilinovića *Nula iz vladanja* jednog od najpriznatijih hrvatskih umjetnika na međunarodnoj sceni suvremene umjetnosti te radove popularnog dizajnera Karima Rashida i postava Zbirki u pokretu, u kojoj su Rashidovi objekti izloženi. Posjetitelji *MSU-a DANA* imali su jedinstvenu priliku promatrati nastanak crteža na zidu muzejskog kafića, isječak iz animiranog filma *Kolač* Daniela Šuljića. Organizirane su tematske šetnje *Geneza apstrakcije Vojina Bakića*, jednog od najznačajnijih hrvatskih apstraktnih kipara čije skulpture u stalnom postavu MSU-a, i tematska šetnja *Nula iz vladanja. A što je sa zalaganjem?* kroz izložbu Mladena Stilinovića. U predvorju Muzeja tijekom cijeloga dana održavao se cjelodnevni „nevidljivi“ performans Božene Končić Badurina, gdje su se izvođači stopili s posjetiteljima i djelatnicima, dok je Damir Bartol Indoš izveo audio-vizualni performans *Šahtofonija „ni svi kraljevi ljudi“* na posebno izrađenom muzičkom stroju - šahtofonu. Umjetnička grupa Labin Art Express, predstavila se u MSU-u, kroz video i foto radove te virtualne simulacije Podzemnog grada XXI. U sklopu programa namijenjenog djeci održana je kazališna

predstava uz prateću kreativnu radionicu. U MSU dućanu održavala se cjelodnevna tematska radionica *Jelka ili bor? Nevažno! Glavno da je tvojih ruku djelo*. Tijekom dana održana je prezentacija novog koncepta proslave dječjih rođendana u MSU. U večernjim satima održan je koncert zagrebačkog benda Dosh Lee. (Kristina Bonjeković Stojković, koordinatrica programa obilježavanja dana MSU)

- Dogovor s Tomislavom Šolom, Brankom Franceschim i Branom Kovičem o prijavi i pripremi projekta „Trendovi & tendencije“ u sklopu kojeg bi se problematizirala tematika nagrada u suvremenoj umjetnosti.
- Dogovor s izraelskom kustosicom Irit Carmen Popper u vezi suradnje na izložbi o suvremenoj izraelskoj sceni.
- Radni sastanci s Ana-Marijom Habjan i Deanom Šošom na temu suradnje s Hrvatskom televizijom – snimanje ciklusa suvremenici, predstavljanje našeg filma o restauraciji na HTV-u, korištenje studija Muzeja za potrebe ostalih snimanja.
- Sastanak s predstavnicima Akademije dramskih umjetnosti na temu suradnje i korištenja dvorane Gorgona. (Snježana Pintarić)

Odjel za programsko-izložbenu djelatnost

- Vodeći se multimedijским i interdisciplinarnim pristupom, koji je jedno od temeljnih načela popularne kulture, kao i česti postupak brojnih autora suvremene umjetnosti, te uvažavajući činjenicu o velikom medijskom i marketinškom odjeku sličnih promotivnih aktivnosti, MSU u novoj zgradi točnije u dvorani GORGONA producira ciklus brojnih multimedijških iskaza i nastupa poput kazališnih i plesnih predstava, tribina i radionica, filmskih projekcija te glazbenih koncerata.

Cilj ovih aktivnosti jest ne samo skretanje pozornosti javnosti na otvorenje nove zgrade MSU-a već i privlačenje nove mlade publike kako programima MSU-a tako i samoj suvremenoj umjetnosti, njezinim sudionicima i novim tehnologijama. Jer, sam jezik, kod velikog dijela autora suvremene umjetnosti, kao i nove tehnologije kojima se oni koriste, doista korespondiraju upravo s predstavnicima mlađe populacije.

Otvorenje nove zgrade MSU-a, a samim tim i multimedijalne dvorane unutar nje, sa svim potrebnim pratećim sadržajima i vrhunskom tehnologijom, otvorilo je brojne mogućnosti poslovanja i aktivnosti u prezentaciji najširih oblika umjetničkog izražavanja: od kazališta, glazbe, filma, plesa do videa i performancea.

ART POP WORKSHOP-KREATIVNA RADIONICA POP KULTURE:

U kreativnim radionicama MSU naslovljenima ART POP WORKSHOP, u razdoblju od 3 dana, afirmirani art pop umjetnici iz inozemstva, koji svojim djelovanjem i opusom upravo spaja popularnu kulturu i suvremenu umjetnost, održali su predavanja odnosno radionicu u okviru koje je- kroz teoretski i praktični dio- polaznicima predavali na zadanu temu iz svog područja. Na kraju radionice polaznici su održali jednu vrstu finalnog nastupa u kojem su pokazali iskustva naučena tijekom rada u radionici.

Radionice su se održavale u prostorima MSU-dvorana „Gorgona“ i učionica „Školica“.

U okviru prve sezone ART POP WORKSHOPA u MSU gosti su bili slijedeći pop/rock umjetnici: Peter Lovšin (Ljubljana-Slovenija) -listopad 2012, Vlada Divljan (ex Idoli) (Beč-Austrija/Beograd-Srbija)-studeni 2012. i Marko Breclj (ex Buldožer)- (Koper-Slovenija)-prosinac 2012.

Radionice je posjetilo 390 posjetitelja.

Urednik, autor i koordinator programa ART POP WORKSHOP je mr.sc. Branko Kostelnik - producent MSU

LATINOVICZ, POVRATAK

Predstava kazališne udruge Kufer u suradnji s Eurokazom i MSU-om

Izvedbe su održane: 6, 7. i 9.veljače 2012. u 20 sati, dvorana Gorgona. Prilagodba romana i režija: Mladen Vukić

Predstavom kazališne udruge Kufer *Latinovicz, povratak*, Muzej suvremene umjetnosti u suradnji s Eurokazom, nastavio je seriju projekata izvođačkih umjetnosti (Via Nova –Via MSU, Brice Leroux), koji za polazišnu točku uzimaju likovna djela iz zbirki MSU-a te ih stavljaju u novi značenjski kontekst.

Sliku Josipa Seissela (1904-1987), *Pafama*(1922), prvu apstraktnu kompoziciju hrvatske moderne umjetnosti konstruiranu na postulatima suprematizma Kazimira Maljeviča, redatelj Mladen Vukić suprotstavlja razmišljanjima Miroslava Krleže o boji i formi iz romana *Povratak Filipa Latinovicza* (1932).

koordinator programa: mr.sc. Branko Kostelnik-producent MSU

STUDIO ZA SUVREMENI PLES, predstava „LARGE“

Premijera predstave „LARGE“ održana je 15.svibnja 2012. u 20 sati u dvorani Gorgona, repriza 16.05.2012.

koncept, koreografija: Sanja Tropp Frühwald

Studio za suvremeni ples, najstariji hrvatski ansambl suvremenog plesa, slavi 50. godina kontinuiranog plesnog djelovanja. Što za jedan ansambl znači pola stoljeća postojanja, koja je njegova pozicija u ovom trenutku te kakva se utopija otvara kad shvatimo da je kraj blizu, samo su neka od pitanja na koja članovi Studija za suvremeni ples i koreografkinja Sanja Tropp Frühwald, umjetnička voditeljica VRUM performing arts collectiva, traže odgovore kroz rad na predstavi „Large“.

Predstavom „Large“ članovi Studija za suvremeni ples oslušuju proročanstva koja se ispunjavaju, distopije i utopije koje se stvaraju i razaraju pred našim očima.

Muzej suvremene umjetnosti je bio partner projekta, koordinator programa: mr.sc. Branko Kostelnik-prodcent MSU

PROMjene - premijera plesne predstave Zagrebačkog plesnog ansambla

Premijere: 10. i 11. studenog 2012. u dvorani Gorgona

Koreografi: Aleksandra Mišić, Martina Nevistić, Ognjen Vučinić

Predstava PROMjene plesni je omnibus troje mladih koreografa ujedinjenih oko teme današnjeg društva kao naslijeđa promjena započelih krajem 60-tih godina prošlog stoljeća. Inspirirani tim vremenom previranja, vremenom završetka hladnog rata, razvoja medija, početka masovnih komunikacija, studentskih demonstracija, borbe za ljudska prava te općeg buđenja svijesti, kao i razvojem pop kulture autori se bave društvenim pitanjima aktualnim danas jednako kao i tada. Predstava je uzbudljivo plesno putovanje kroz vrijeme.

Plesači: Sara Barbieri, Petra Chelfi, Aleksandra Mišić, Martina Nevistić, Ognjen Vučinić, Petra Valentić i Anteo Ukušić. Dramaturgija: Rona Žulj, glazba: Samir Kadribašić, kostimi; Kristina Jakovac Bangoura.

koordinator programa: mr.sc. Branko Kostelnik-producent MSU

Plesna grupa Kelkope: „I AGAINST I“, svibanj 2011., dvorana „Gorgona

Premijerna izvedba: 25. svibnja 2012., MSU, Izvedbe: 26. svibnja 2012., MSU

Koreograf i umjetnički voditelj: Tamara Savićević.

Kroz predstavu se postavlja pitanje onoga što nas čini egzistencijalnim, a to je tanka linija između razuma i osjećaja te mašte i realnosti koju nosimo u sebi. Svatko od nas u sebi nosi pomalo naivnu Crvenkapicu, potlačenu Pepeljugu, dobru Snjeguljicu ili zarobljenu Matovilku. Nasuprot njima, nosimo i onu vješticu koja se suprotstavlja mašti te nas održava na životu u ovoj surovoj realnosti koju danas živimo. Senzibilitet svakoga od nas satkan je navedenim likovima. Nit vodilja koja se prožima kroz samu predstavu jest da kroz neprestanu

borbu koju konstantno vodimo, stalno rastemo, razvijamo se i dokle god postoji potraga za potpunim oslobođenjem – živimo.

koordinator programa: mr.sc. Branko Kostelnik-prodcent MSU

GLAZBA - KONCERTI

1. SYNESTHESIA 123456789 / SINESTEZIJA

Glazbeno - vizualni koncert suvremene glazbe u izvedbi Akademskog harmonikaškog orkestra „Ivan Goran Kovačić“ izveden je u dvorani Gorgona 1.12.2012.

Pod ravnanjem dirigenta Vjekoslava Babića, glazbu harmonikaškog orkestra pratila je posebno dizajnirana rasvjeta koja je u skladu s glazbenim elementima kao što su tempo, dinamika i artikulacija pokušala dočarati fenomen spajanja osjetila, poznatog i kao Sinesteziya. Na programu su bila djela suvremenih hrvatskih i stranih autora (A.Piazzolla, D.Šoštaković, J. Williams, D. Bužleta, B.A. Shehu...).

Fenomen sinesteziye orkestar je u ambijentu Muzeja suvremene umjetnosti dočarao jedinstvenom kombinacijom glazbe i boja, odnosno orkestra i rasvjete te tako pružiti doživljaj ovog dodatnog osjetila.

Uz orkestar, na koncertu je kao solist nastupio i Stjepan Vuger na bayan harmonici.

Koordinator programa: mr.sc. Branko Kostelnik-producent MSU

2. Koncert-performance: „GORGONA U GORGONI,, dvorana Gorgona, Noć muzeja, siječanj 2012.

GORGONA NOVA je multimedijaska art skupina iz Zagreba koja je osnovana 2009.godine na 50.godišnjicu osnivanja umjetničke grupe GORGONA koju su činili sjajni, ponajbolji hrvatski umjetnici 20.stoljeća-

GORGONA NOVA je prve dvije godine svog djelovanja radila i pripremala se u potpunoj tajnosti da bi u javnosti svoju prvu izvedbu realizirala za Noć muzeja 27.1.2012.u dvorani GORGONA u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu performanceom „Gorgona u Gorgoni!“

Performance „Gorgona u Gorgoni!“ multimedijски je projekt koji se sastoji do filma, rock gitarističkog noisa te govorne izvedbe tekstova grupe Gorgona iz šezdesetih.

Grupa GORGONA NOVA svojim djelovanjem spaja u praksi tako česte točke u kojima se dodiruju i spajaju suvremena umjetnost i popularna kultura.

Koordinator programa: mr.sc. Branko Kostelnik-producent MSU

FILM

Voditelj programa: Zlatko Vidačković

Produkcija rada KINA METROPOLIS MSU-a tijekom cijele.2012. - dvorana „Gorgona“

U 2012. godini u programu kinu Metropolis održano je ukupno 388 projekcija dugometražnih igranih filmova, prosječno 32 projekcije mjesečno. Kino je održavalo projekcije tijekom 218 dana. Na redovitom repertoaru su bila 24 filma.

Najposjećenije projekcije u kinu Metropolis bile su one na Danima europskog filma od 2. do 9. svibnja, u kojima je MSU bilo suorganizator. Filmove je pogledao u kinu Metropolis 1171 gledatelj.

Na Danima europskog filma prikazano je sedam filmova iz sedam zemalja Europske unije, a pribrojimo li i koproducente, broj zemalja penje se na jedanaest. Žanrovski šaroliki, smješteni u različita vremenska razdoblja (od 19. stoljeća do današnjih dana). Gledatelji su mogli pogledati talijansku humornu dramu Kopno, nizozemski kriminalistički triler Otmica Heineken, slovensku dramu Piran – Pirano, austrijski pustolovni film Moj najbolji neprijatelj, dansku dramu Obitelj, francuski kriminalistički film Partneri i irsku kostimiranu dramu Albert Nobbs.

U suorganizaciji s Kinom Metropolis MSU održan je i Festival bosanskohercegovačke umjetnosti "Ja BIH... pet dana Sarajeva u Zagrebu" od 7. do 11. prosinca. Program je otvorila premijerna projekcija političkog trilera Body Complete austrijskog redatelja Lukasa Sturma, a prikazani su i Nebo iznad krajolika Nenada Đurića te filmovi Posljednji krug Pjera Majhrovskog Miris dunja Mirze Idrizovića, Kasabe Mirze Idrizovića i Moj brat Aleksa Aleksandra Jevđevića. Manifestaciju je zatvorio dokumentarac Od skloništa do Sarajevskog ratnog teatra Nihada Kreševljakovića i Sanele Kapetanović.

Split Film Festival u MSU

Ovogodišnji 17. Split Film Festival prikazao je neke od najzanimljivijih filmova u dvorani GORGONA Muzeja suvremene umjetnosti.

Sve projekcije održale su se 2. i 3. listopada 2012. s početkom u 19 sati u dvorani Gorgona, a iz programa od preko stotinu filmova, odabrani su ovogodišnji pobjednici u konkurenciji dugometražnih i kratkometražnih filmova, ali i naslovi iz popratnih sekcija.

Prvog dana su na rasporedu bili filmovi Stanje redatelja Thomasa Heisea i Giacomovo ljeto Alessandro Comodin. Drugo dana na repertoaru je bio film redatelja Matiasa Meyera Posljednji Cristerosi te Corta Felipea Guerrera i Suočavanje sa životinjama Jana van Ilkena.
Koordinator programa: mr.sc. Branko Kostelnik-producent MSU

Eksperimentalno istraživački odjel

- Odjel se bavi različitim oblicima kreativnog istraživanja na području suvremene umjetnosti, novim i eksperimentalnim oblicima stvaralaštva te širenjem dijaloga između različitih kreativnih disciplina. Zadaća mu je da kroz istraživanje doprinese što kvalitetnijem razvoju onih dijelova suvremene umjetnosti koji su otvoreni prema novim i nepoznatim područjima u kojima se često spajaju umjetnost, znanost i tehnologija. Odjel potiče eksperimentiranje kao metodu razvoja različitih kustoskih praksi i uspostavu dijaloga različitih umjetničkih strategija te potiče na okupljanje kroz zajedničke projekte kustosa, teoretičara i umjetnika. Ovakav oblik djelovanja odjel ostvaruje kroz inovativne muzejske projekte, izložbe, akcije, publikacije, prezentacije.

Odjel je u 2012. godini kroz postojeće programe kao što su Pilot, Kino umjetnika, Kino 21, programima Medijske fasade, nizom akcija i performansa, konferencijama, izložbama te povezivanjem s postojećim filmskim i kazališnim festivalima razvio mrežu umjetnika, kustosa, znanstvenika, javnih ustanova, nezavisnih udruga i organizacija u Hrvatskoj i inozemstvu kao što su Eurokaz; Udruga Kazimir; Pogon; Festival nevidljivog filma; Zagreb Film Festival; Public Art Lab, Berlin; FACT, Liverpool; Institute of Media Architecture (iMAL), Brussels; Ars Electronica, Linz; Foundation Riga, Riga.

Odjel ima jednog stalno zaposlenog kustosa (voditelj) pa su zbog značajnog opsega poslova u Odjelu angažirani vanjski suradnici na kustoskim poslovima i volonteri na organizacijskim.

Aktivnošću Odjela Muzej je u 2012. uključen u program financiranja iz EU fonda Kultura 2010-2013. pod nazivom European Urban Media Network for Connecting Cities koji okuplja institucije koje se bave medijskim fasadama.

PILOT012

Kao dio eksperimentalno-istraživačkih aktivnosti program PILOT013 se potvrdio kao permanentni program te nastavlja provjereni model kratkotrajnih, heterogenih umjetničkih i kustoskih aktivnosti, produkcije i prezentacije novih djela raznovrsnih umjetničkih diskursa u izlagačkim i ne izlagačkim prostorima novog Muzeja te na Medijskoj fasadi, dvorani Gorgona, južnoj platformi, predvorju, te u javnim i privatnim prostorima u gradu Zagrebu.

Odjel zbirki

PROJEKT BAUHAUS, UMREŽAVANJE IDEJA I PRAKSE

- Jadranka Vinterhalter i Vesna Meštrić pripremile su međunarodni projekt „Bauhaus umrežavanje ideja i prakse“ koji je 2012. prijavljen na natječaju za Program Kultura 2007-2013. Ukoliko projekt dobije potporu i sredstva iz kulturnih fondova EU, onda se 2013. nastavlja dvogodišnji program koji će obuhvatiti arhivsko istraživanje, digitalizaciju građe, izradu BAUNET portala, realizaciju radionica i stručnih skupova, te izložbu u MSU Zagreb 2015. koja će se zatim fragmentarno prikazivati u ostalim zemljama – suradnicama: Austriji, Bosni i Hercegovini i Sloveniji. MSU Zagreb je voditelj projekta, a institucije partneri su: Univerzalmuseum Joannem Graz, Akademija likovnih umjetnosti Sarajevo, Loški muzej Škofja Loka.

- Kao članica imenovana od strane Ministarstva kulture RH, sudjelovala u radu ekspertne skupine za podjelu umjetnina po sukcesiji diplomatske i konzularne imovine bivše SFR Jugoslavije, na sastanku u Beogradu, 24. i 25. 9. 2012.